

SF

E-ZIN SF TIMA

VEKTOR

BESPLATNO

MAJ 2009.

BROJ 9.

OSVAJANJE OKEANA
INTERVJU S VAMPIRIMA
KRAFTVERK
QUAKE 4
DANKAN LONG

I ČAK OSAM NOVIH PRIČA:

Long: "Munjeviti rat" i "Biti besmrtni"

King: "Bojište"

Braun: "Solipsista" i "Hobi"

Stejpldon: "Moderni čarobnjak"

Klark: "Susret u praskozorje"

Ris: "Svinja"

JS
2-5

SADRŽAJ

Uvodna reč	5
NAUKA	
Osvajanje okeana	7
Kratke zanimljivosti	29
Klut & Nikols SF enciklopedija	33
Intervju s vampirima	49
Kraftverk	77
Quake 4 - Propast Nexuxa	83
Dankan Long	91
Dankan Long	
Munjeviti rat	101
Biti besmrtn	105
Stiven King	
Bojište	109
Frederik Braun	
Solipsista	123
Hobi	125
Olaf Stepledon	
Modreni čarobnjak	127
Artur Klark	
Susret u praskozorje	139
Džin Riz	
Svinja	151

Uvodna reč

Sećate li se nas, SF tima, i našeg SF Vektora? Ne? Sami smo tome krivi! Prošlo je deset meseci od osmog broja, materijal za ovaj broj gotovo potpuno spreman čučao je više od pola godine itd, itd... U međuvremenu mnogo smo radili (i još uvek radimo) na jednom drugom velikom projektu čiji rezultati se pomalo uobličavaju na našem sajtu www.sftim.com, u *download* sekciji.

Pregrmesmo i ovo, nekakvu vrstu izvinjenja zbog kašnjenja...

Bilo kako bilo, čast mi je predstaviti Vam deveti broj SF Vektora. A u njemu...

Sal na svoj duhoviti način intervjuiše vampire i razne karakondžule, a osim toga vam predstavlja legendarnu grupu *Kraftwerk* i, takođe legendarnu, igru *QUAKE* u svom četvrtom nastavku; Dan555 vas, kroz zanimljivu nauku, vodi u osvajanje okeana; MasterYoda vam predstavlja Dankana Longa; Suzan Kalvin donosi niz zanimljivosti iz nauke; a tu je i novi skup odrednica iz K&N SF enciklopedije.

I, naravno, preveli smo nekoliko priča koje do sada nisu kod nas objavljivane, priča iz pera (mašine, tastature) Dankana Longa, Stivena Kinga, Frederika Brauna, Artura Klarka i (a to je gotovo nevjerojatna činjenica) po prvi put na našem jeziku jedna priča Olafa Stejpldona.

Želimo da, čitajući ovaj broj, uživate barem onoliko koliko ste uživali čitajući prethodnih osam. A za jubilarni, deseti broj... Nadamo se da će biti potpuno drugačiji. Ali, o tome u uvodnoj reči Vektora 10.

Vaš SF tim

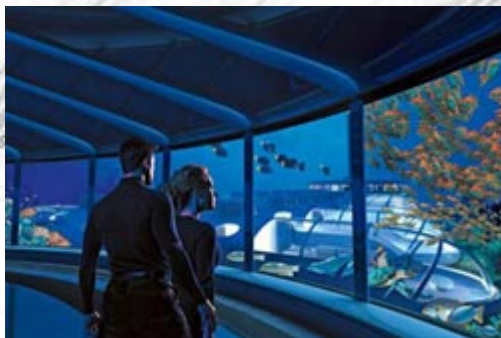

OSVAJANJE OKEANA

Osvajanje okeana

Nepregledno more i nebeske visine su dugo bile nedostižne granice za čoveka. Na dalekom obzorju, gde se more i nebo spajaju, zamišljan je kraj sveta. Šta je iznad nas mogli smo oduvek da vidimo ali more je tajne svojih dubina čuvalo sve do nedavno.

Za put do kraja neba, kao i za otkrivanje tajni dubina, bio je potreban snažan razvoj tehnologije. Obe granice, i "dole" i "gore", dosegli smo skoro istovremeno, samo u dve godine. 23.1.1960. se batiskaf Trst, sa dva člana posade, spustio na najdublje mesto u svetskom moru - Marijansku brazdu, Čelindžer uvalu (Challenger Deep) dubine oko 10.923 m. Već sledeće godine, 12.4.1961. u Vastoku 1, Jurij Gagarin je odleteo do kraja neba i dalje...

Granice su prestale da postoje, ali put do toga je bio dug...

Preteče

Da leti, čovek ne može ni malo, ali da plivaju i rone sigurno su znali i naši daleki preci. Postoje arheološki nalazi o tome da su ljudi ronili u potrazi za školjkama još pre 6.500 godina i od sedefa pravili umetničke predmete. Zna se i da je Kineski car Zu uzimao danak u biserima pre 4.200 godina, što znači da su i u Kini tog doba ronili u potrazi za bisernim školjkama. Prvi pisani podaci su u Ilijadi i opisuju vojne ronioce, a imao ih je i Aleksandar Makedonski. Ti ronionci su rušili podvodne prepreke neprijatelja a koristili su primitivna ronilačka zvana.

U antičkom svetu ronionci su silazili do 40 m a uvežbavanje za ovaj zanat su počinjali u detinjstvu. Ronilo se za hranu - stari Grci su voleli ostrige, dragocenosti – bisere i korale, ali i za neku vrstu sirovina. Feničani su bojili tkaninu purpurnom

bojom dobijenom od sekreta morskih puževa (Murex) i ta boja je bila izuzetno skupa. Stari Rimljani su dozvoljavali samo carevima i senatorima da nose purpurnu odeću, toliko je bila skupa. U svakodnevnom životu se do skora koristio i sunder (prvi rod životinja koji je "izmislio" višeslojno tkivo), za održavanje higijene i sl.

Prvi problem koji je trebalo rešiti pri ronjenju bio je nemogućnost disanja.

Ronjenje na dah, kada se jednostavno udahne što više vazduha, bio je prvi metod dostupan svakom čoveku. Prosečna osoba može zadržati vazduh 60 do 90 sekundi a uz prethodnu hiperventilaciju ili udisanje čistog kiseonika čak i do 7 minuta, pa i više. Dobro uvežbani sportisti rone na dah do 25 m.

Danas postoji ekstremni sport "ronjenje bez granica" u kojem se ronionci na dah spuštaju niz užu pomoću opterećenja a izranjaju pomoću balona. Rekord je 171 m. O ovim zaljubljenicima u dubine snimljen je odličan film, Veliko plavetnilo (The Big Blue).

To, ipak, ne omogućava mnogo vremena pod vodom, pa su još u staroj Grčkoj vazduh dostavljali ronionicima u nekoj vrsti zvana ili bureta bez dna. Ronionci bi u tom zvonu udahnuli vazduh bez izranjanja, što je velika ušteda u vremenu.

Druga ideja je dostava vazduha se površine putem cevi ili creva. Legenda kaže da se Džingis Kan, kao dete, sakrio od progonilaca u reku i disao pomoću trske dok neprijatelj nije otišao. Ovaj način, sve do industrijske revolucije, nije dopuštao postizanje iole veće dubine.

Jedan od prvih koji je pokušao da konstruiše ronilačku opremu, pera-ja za ruke i noge i ronilačka odela je bio, a ko drugi, Leonardo Da Vinči.

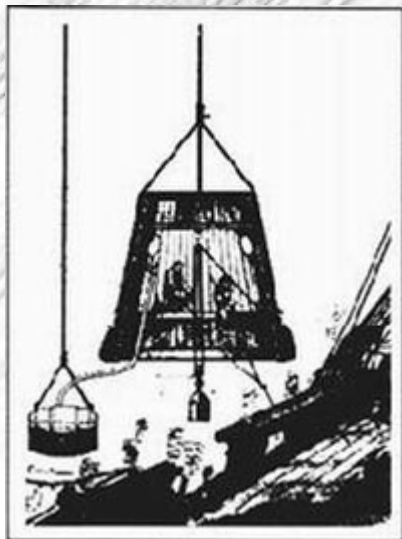
Razvoj

Zbog ograničenja koje je nametala tadašnja tehnologija, uglavnom se radilo na poboljšanju ronilačkog zvona.

Loren Gulielmo 1553. je konstruisao zvono koje je omogućilo boravak pod vodom ceo sat. 1691. je Edmund Halej uveo sistem dostave svežeg vazduha pomoću buradi i uspeo da ostane pod vodom 1 sat i 30 minuta na dubini od 20 m.

Dalji razvoj dostave vazduha pumpama je doveo do pravljenja kesona i mnogo dužeg ostanka pod vodom. Za razliku od zvona, zbog svoje veličine, u kesonima može raditi više radnika, skoro na suvom.

Uvođenje komprimovanog vazduha pod vodu 1770. omogućilo je razvoj

Nekada

Sada

ronilačke kacige. Umesto da ronionci budu ograničeni boravkom u blizini zvona, sa kacigom su mogli da pokriju veću površinu, ali ipak su i dalje zavisili od pratećeg broda, sa kog je stizao vazduh. Creva kojima su bili spojeni sa površinom nisu bila pogodna za ronjenje unutar poto-

nulih brodova.

1774. demonstrirana je kaciga kojoj se velikim mehom vazduh ubacuje sa površine kroz cev na dubinu od 15 m u trajanju od 1 sata.

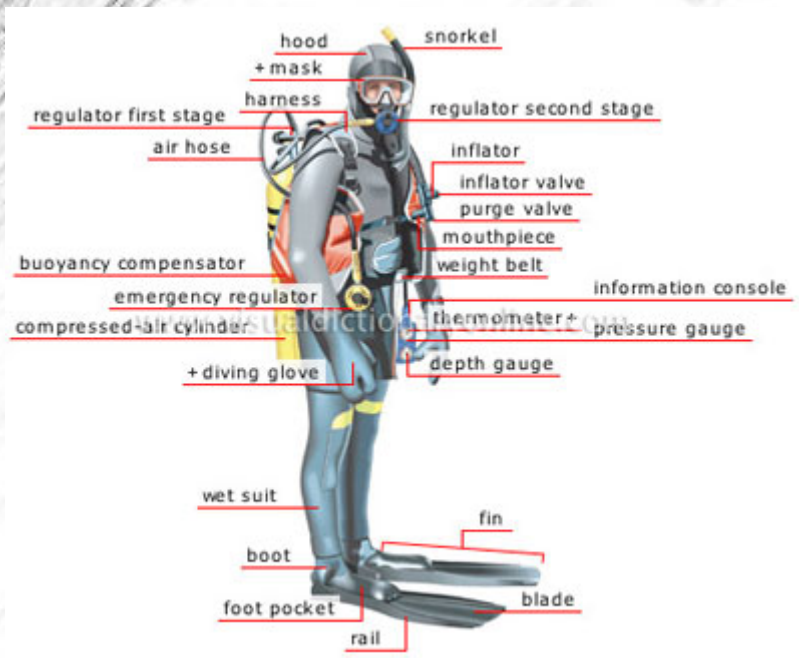
1819. je za spasavanje potonulog broda napravljen "otvoreni dres" sa kacigom. 1837. mu je dodato platneno odelo i to je osnova današnjeg "mekog skafandra" ili teške ronilačke opreme.

Tokom XIX veka se, usled snažne industrijske revolucije, javila potreba za velikim obimom radova na izgradnji podvodnih objekata, kao i spasavanje sve većeg broja potonulih brodova.

1835. su hemičari rešili pitanje apsorpcije ugljen-dioksida i to je omogućilo pravljenje raznih aparata za disanje.

Od 1837. razvijale su se ronilačka oprema i kompresori, ali za dalji napredak bilo je potrebno da medicina shvati kako se ljudski organizam ponaša u tim uslovima. Pol Bert (Paul Bert) je 1878. objasnio pojam dekompresione bolesti a prva rekompresiona komora je postavljena 1893.

1906. britanska mornarica je, posle velikih istraživanja, napravila tablice za dekompresiju i odredila najveću radnu dubinu na 63 m.

Istovremeno se razvija i oprema za samostalno ronjenje pomoću rezervoara sa sabijenim vazduhom, što je još jedan način da se prevaziđe problem disanja pod vodom.

1872. je napravljen regulator za smanjenje pritiska iz boce. Uz dalji napredak, postignuta je dubina od 110 m.

1924. počinje upotreba gasne smeše helijuma i kiseonika, što je iskorišćeno 1939. za vađenje podmornice sa dubine od 80 m.

Kapetan Žak-Iv Kusto (Captain Jacques-Yves Cousteau) i Emile Gagnan (Emil Ganjan) napravili su 1942. "Aqua-Lung", prvo ronilačko odelo sa regulatorom disanja koji je omogućio potpunu autonomnost ronioca (Self Contained Underwater Breathing Apparatus, ili skraćeno - SCUBA). U ovom odelu može se ostati dugo do dubine od 10 m.

Postoje otvoreni sistemi za disanje, koji ispuštaju iskorišćen vazduh u vodu, i zatvoreni, koji ga zadržavaju, pa nema nikakvih mehurića, koji mogu uznemiriti životinje ili odati vojnog ronioca.

1968. je napravljen prvi elektronski regulisan zatvoreni krug za ponovno disanje mešavine gasova, što je produžilo vreme ronjenja.

Današnja autonomna ronilačka oprema dozvoljava bezbedno ronjenje do 50 m svim zdravim osobama. Za veće dubine potrebna je komplikovana tehnologija i veštačke mešavine gasova.

Britanci su 1956. postigli čak 220 m.

Simulacijama u baro – komo-

rama 1972. postignuta je dubina od 610 m, a ronionci francuske ratne mornarice su 1977. ronili na 460 m uz "izlete" do 501 m.

Umesto vazduha, 60-ih je isprobana posebna tečnost, oksigenizovan fluorougljenik, koja može da se "diše". Umesto vazduha, ta tečnost dostavlja kiseonik plućima. Iako ovo rešava problem razlike pritisa, ipak nije dobro rešenje. Naša pluća nisu pravljena za disanje tečnosti, a ni ugljen dioksid ne može da se izbaciti iz pluća pomoću ove tečnosti.

Kako bi izgledalo korišćenje ovakvog rešenja lepo je prikazano u filmu "Ambis" (The Abyss).

Veštačka pluća su još jedan pokušaj prilagođavanja čoveka moru. Kao dobar "kandidat" se pokazala polupropustljiva membrana, koja zadržava vodu, a propušta gasove. Tako bi kiseonik ulazio u odelo i mogao bi se disati. Problem je što smo mi ljudi fizički veliki, sa brzim metabolizmom pa smo zato veliki potrošači kiseonika. Membrana bi morala da bude velike površine, što je nepraktično i teško izvodljivo. Takođe, membrana propušta inertne gasove ka vodi, pa veštačka pluća kolabiraju pod spoljnim pritiskom. Kusto je predložio da se sprovede krv direktno do veštačkih pluća i vrati u krvotok obogaćena kiseonikom, ali za taj eksperiment nije bilo dobrovoljaca.

Prepreke

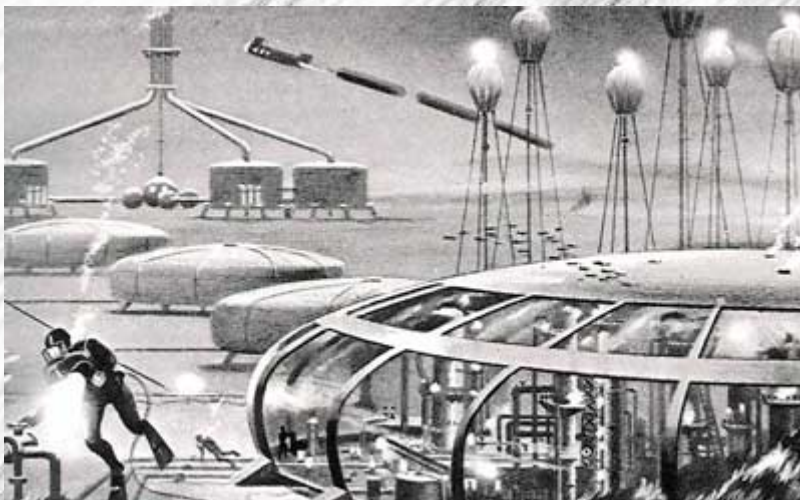
Uticaj pritiska vode nije još dovoljno poznat. Na svakih 10 metara dubine pritisak se poveća za jednu atmosferu ($1 \text{ atm} \sim 1 \text{ kp/cm}^2$). Osnovni problem je stvaranje gasnih mehurića u telesnim tečnostima i tkivima pri brzom padu okolnog pritiska (izranjanju). Ovo je uočio još Bojl 1670. g. a rešava se sporim izranjanjem ili dekompresionim komorama.

Sledeći problem je što se gasovi ponašaju drugačije pod većim pritiskom pa neki postaju toksični a inertni gasovi postaju aktivni. I ovo je rano otkriveno - Prisli i Lavoazije, pronalazači kiseonika, znali su za njegovo toksično dejstvo pri udisanju pod većim pritiskom. Narkotično delovanje azota je opisano 1834. a dekompresiona bolest 1843.

Neki od problema koje treba rešiti pri ronjenju:

- Podhlađivanje tela - voda prenosi toplotu 20 puta brže od vazduha pa se toplota brže gubi. Vreme preživljavanja u vodi od 10°C iznosi 1-2 h a na 0°C $1/2$ h.
- Pritisak na telo i smanjivanje zapremine pluća - na dubini od 40 m iznosi samo polovinu normalnog, rešava se korišćenjem specijalnih mešavina gasova.

- Prelazak gasova u telesne tečnosti i tkiva što uzrokuje dekompresionu bolest. Rešava se postepenim izranjanjem i barokomorama.
- Toksično delovanje nekih gasova pod većim pritiskom - azotna narkoza izaziva slične efekte kao pijanstvo, što je veoma opasno pod vodom.

Preporučene dubine za razne kategorije ronilaca:

- Do 12 m za decu do 12 godina i početnike
- Do 18 m za rekreacione ronioce bez mnogo iskustva
- 30 m preporučen maksimum za rekreaciono ronjenje, na ovoj dubini obično počinje azotna narkoza kod odraslih osoba
- 40 m maksimum za amatere sa SCUBA-treningom
- 55 m maksimum za tehničko ronjenje uz disanje vazduha
- 65 m maksimum za disanje vazduha jer tada toksično delovanje kiseonika postaje neprihvatljivo opasno
- Do 100 m profesionalno ronjenje uz disanje specijalnih mešavina gasova
- 200 m apsolutni maksimum za ronjenje pod svetlosti sa površine (svetlost dublje ne prodire)
- 330 m svetski rekord ronjenja SCUBA-opremom

Najveće dubine među amaterima postižu sportisti u ekstremnom sportu ultra-doboko ronjenje SCUBA-opremom. Ovi sportisti moraju biti veoma dobro pripremljeni, istrenirani, iskusni, fizički spremni i imati dobru podršku na površini. Do sada je samo 8-9 osoba ronilo na dubinama od 240 m a dublje od 300 m svega troje.

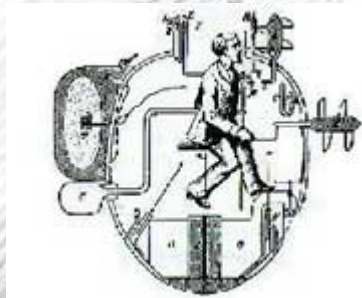
Podmornice

Koliko god bilo zavodljivo, slobodno ronjenje nije rešenje za postizanje velikih dubina. Za to je potrebno posebno plovilo - podmornica.

Po legendi, prvi "podmorničar" je bio Aleksandar Veliki, koji je, navodno, zaronio u staklenom buretu.

Ideja da se napravi brod koji bi ronio bilo je više ali moralo se čekati da tehnologija omogući materijale i tehnike potrebne za proizvodnju upotrebljivih podmornica.

Sledi kratak pregled razvoja podmornica.

1775. Dejvid Bušnel (David Bushnell) konstruisao je Kornjaču (Turtle), malu, ručno pokretanu, podmornicu za jednu osobu. Pokušano je i da joj se doda ekspanziv, kojim bi potapala brodove, ali to nije uspjelo. Po izveštaju savremenika, Kornjača je uspjela da, tokom američke borbe protiv Engleza, sporo manevrišući prođe ispod usidrene britanske fregate Orao (Eagle).

1800. Američki inženjer Robert Fulton (Robert Fulton) konstruisao je Nautilus za francusku mornaricu, da bi je koristili protiv Britanaca. Imala je četiri člana posade, pokretana je ručno i testirana je do osam metara dubine, ali nikada nije korišćena u borbi.

1850. Vilhelm Bauer (Wilhelm Bauer) je u Nemačkoj konstruisao Brandtauher (Brandtaucher) sa čeličnom oplatom, za dvoje ljudi, ručno pokretan, testiran do 10 m, ali nikada nije korišćen.

1854. Isti konstruktor je napravio Morskog đavola (Seeteufel) za Ruse. Imao je čelični trup, posadu od 13 članova, pogonjen motorom na površini a ručno pod vodom. Bilo je više od 100 testiranja do 1856-e, ali nikada nije uveden u upotrebu.

1863. "S. Bourgois" i "C. Brun" su napravili "Le Plongeur" za Francuze. Testiran je do 1867. ali nije korišćen.

1863. "Henli" (Hunley), podmornica američke konfederacije je bila duga 12m i imala posadu od 7-8 članova. Konstruisao ju je James McClintock. Iskorišćena je u američkom građanskom ratu, kada je uspešno potopila "USS Housatonic". Prilikom izvršenja zadatka je potonula, zajedno sa posadom.

Verovatno je eksplozija bila prejaka, pa je osim broda unije, oštetila i samu podmornicu. Oba plovila su mnogo kasnije pronađena na dnu, jedno pored drugog.

1879. Džordž Vilijam Geret (George William Garrett) je napravio "Resurgam", ranu funkcionalnu britansku podmornicu na parni pogon. Potonula je 1880. tokom tegljenja. Njeni ostaci se istražuju.

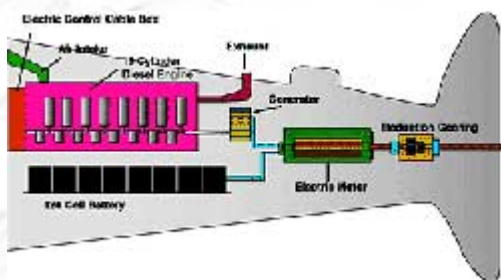
1887. Gustav Zede (Gustave Zédé) konstruiše "Le Gymnote" prvu pravu podmornicu, na parni pogon na površini, električni pod vodom, brzine 5 čvorova, deplasmana 30 T, dubine ronjenja 20 m. Imala je periskop i nosila je jedan torpeda, ali bila je teško upravljiva za praktičnu primenu.

1899. Francuski "Le Narval" je prvi imao duplo kućište.

1900. Džon Filip Holand (John Philip Holland) pravi SS-1 za Amerikance, na motorni pogon na površini sa dva topa i tri torpeda.

1901. Holand pravi Holland 1, prvu britansku podmornicu, sličnu SS-1.

Tokom prvog svetskog rata podmornice su pokazale koliko su značajne, pa je u godinama posle rata usledilo njihovo dalje usavršavanje. U drugom svetskom ratu su masovno korišćene klasične podmornice i bile su, u vojnom pogledu, značajnije od površinskih brodova.

Klasične podmornice se pokreću dizel-motorima na površini a električnim pod vodom. Tokom površinske plovidbe motori pune akumulatore koji pod vodom pokreću podmornicu. Mogu koristiti dizel-motore i pod vodom ali na malim dubinama, zahvaljujući "šnorkelu" (njuška na nemačkom), odnosno cevi za dovod vazduha i odvod izduvnih gasova. Radna dubina je do oko 300 m i ostanu pod vodom više dana. Ograničene su količinom goriva za motore. Savremene podmornice ove vrste imaju do tri meseca i 12.000 milja autonomiju.

1954. Amerikanci su napravili prvu podmornicu na nuklearni pogon, što je rešilo problem pogona. Sada podmornice mogu ploviti skoro neograničeno dugo pod vodom, jer jedno punjenje nuklearnog reaktora daje 2-10 godina

pogona i čak do 200.000 milja. Dubine ronjenje su do 600 m, a ima podataka da neke mogu stići i do 1.000 m.

Praktično, jedino ograničenje predstavljaju ljudi koji čine posadu, što zbog hrane, što ih psihičkih razloga. Smene traju po tri meseca, a onda se posade menjaju.

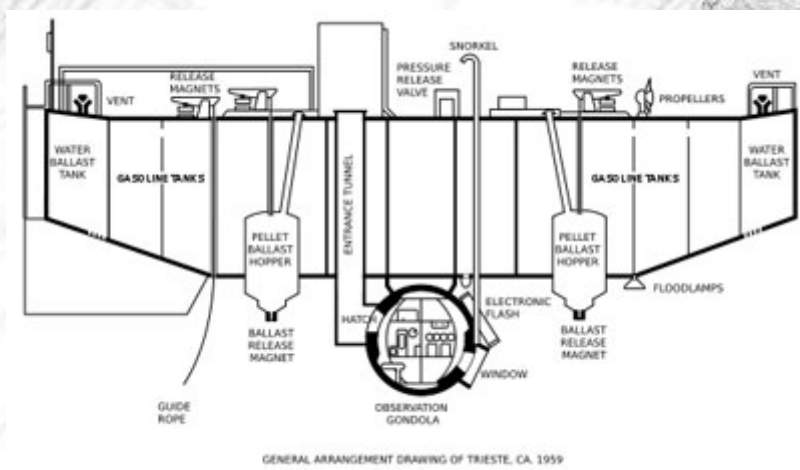
Atomske podmornice imaju sisteme za recikliranje vazduha, desalinizaciju vode, i sve što je potrebno za dug boravak u zatvorenom, izolovanom prostoru. Sve to ih čini nekom vrstom protopipa za podvodne habitate.

U SF filmovima iz sredine XX veka, neki svemirski brodovi su bili u velikoj meri kopije unutrašnjosti podmornica. Jednom su stavili čak i periskop.

Još dublje

Iako rone duboko, za dosezanje dna potrebna su još otpornija plovila od ovih podmornica a to su batisfere i batiskafi.

Batisfere nisu podmornice jer nemaju svoj pogon, spuštaju se i podižu pomoću kabla sa pratećeg broda a čini ih kugla od izuzetno otpornih materijala. Male su i predviđene su za kratkotrajan boravak pod vodom. Prva batisfera je napravljena na inicijativu Viljema Biba (William Beebe), po projektu Otisa Bartona i Džona Batlera (John Butler), 30-e godine XX veka. Imala je prečnik od 144 cm, zidove debele 3 cm, bila je teška 1,7 T i uspela je da zaroni na 908 m.

Batiskafi su batisfere kojima su dodati pogon i tankovi za balastnu vodu, pa mogu same da se kreću. Njihova autonomija je takođe mala. Projektant prvog batiskafa je bio Ogist Pikar, fancuski fizičar. Prečnik sfere je bio 2 m a debljina zida 15 cm, prozori su bili od pleksiglasa unutrašnjeg prečnika 10 cm a spoljnog 57 cm. Uzgonski rezervoar je bio otvoren a umesto vazduha korišćen je običan beznin zato što je lakši od vode a nije mnogo stišljiv, pa je pritisak unutar rezervoara bio jednak spoljnjem, što je omogućilo da ima tanke i lake zidove. Prvi zaron 1948. godina bio je uspešan ali pokazalo se da konstrukcija rezervoara nije bila dovoljno dobra. U pravljenju sledećeg modela učestvovao je i Ogistov sin, Žak Pikar. Taj novi model je nazvan "Trst" po luci u kojoj je napravljen. Zbog nedostatka sredstava, 1958. je prodat Amerikancima, čijem timu se pridružio Žak, koji je kasnije bio u posadi pri postizanju najveće dubine u Marijanskoj brazdi.

Korišćenje okeana

Premeravanjem i kartografisanjem okeanskog dna savremenim uređajima, što sa brodova i podmornica, što sa satelita, kao i spuštanjem Trsta na najdublju tačku na planeti sve u moru nam je postalo dostupno.

Kako to danas koristimo?

Ako izuzmemo ratne mornarice, jedini koji su stalno prisutni u okeanu su istraživači raznih naučnih institucija i profesionalci koji rade na podvodnim strukturama kao što su naftne platforme, cevovodi, kablovi, mostovi i sl.

Rekreativci i sportisti rone SCUBA opremom u slobodno vreme. Turisti mogu koristiti posebne, turističke podmornice kojih ima raznih veličina i karakteristika.

Jedna od najvećih je "Deepstar Tourist Submarine". Služi za turističke obilaske dna do 100 m duboko, nosi 45 putnika, ima 2 člana posade, može izdržati jedan dan pod vodom.

Bogataši mogu kupiti neku od civilnih

podmornica i roniti iz čiste zabave i do 300 m.

Čak su i kriminalci počeli da koriste male podmornice. Jednu takvu su nedavno zaplenili Amerikanci - bila je puna droge, koju su probali da na taj način prošvercuju u SAD.

Civilne podmornice danas proizvodi više firmi, nekoliko desetina ih je u tom poslu.

Najluksuznija je podmornica "Feniks 100". To je 65 m duga podmornica sa 460 kvadratnih metara korisne površine u svojoj unutrašnjosti. Deplasman joj je 1.500 T, može ploviti 18 čvorova brzo na površini, krstareća brzina je 16 čvorova a pod vodom 10, domet na površini je 3.500 nautičkih milja a pod vodom ostaje 6 sati pri 10 čvorova a 140 pri

2,5 čvorova. Ima dok za mini-podmornice koje se mogu koristiti za podvodne izlete i do 610 m dubine. Sam Feniks može roniti do 305 m, ima tri člana posade. Košta oko 78 miliona dolara.

Za one više sklone avanturi prave se male podmornice, za svega par članova posade, sa malom autonomijom i dubinama od nekoliko desetina metara pa do 300 m. Njihova cena je od jednog miliona dolara, pa naviše, zavisno od veličine i moguće dubine zarona.

Sve ovo su kratkotrajni boravci pod vodom, a kako postati akvanaut? Akvanaut se postaje boravkom dužim od 24 časa u stalnoj stacionarnoj nastambi pod vodom (ne u podmornicama i drugim pokretnim objektima).

Podvodni habitati

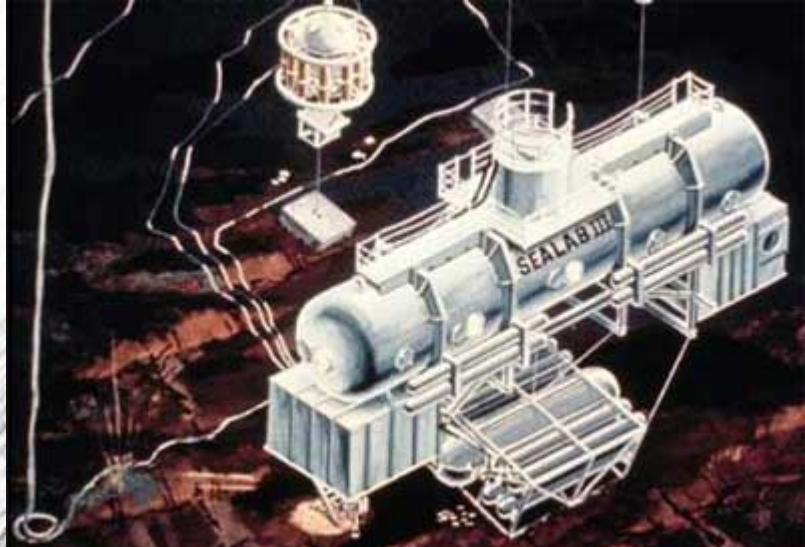
Tokom šezdesetih i sedamdesetih godina XX veka bilo je više od 17 pokušaja uspostavljanja stalnih podvodnih habitata.

Jedan od njih je bio "Sealabs" koji je američka ratna mornarica koristila za vežbanje svojih ronilaca, koji je trebalo da u dubini postavljaju prislušne uređaje na sovjetske podvodne kablove. Poslednji od tri "Sealabs" je zatvoren, posle nesreće, 1969.

Ovi habitati uglavnom služe da posade provedu nekoliko dana, najviše par nedelja pod vodom.

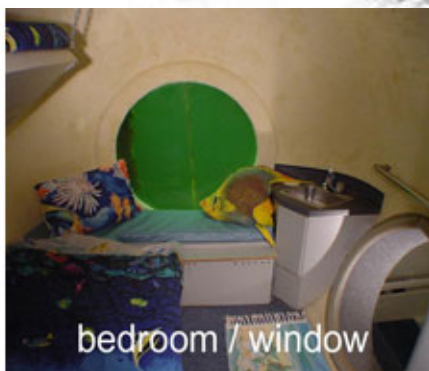
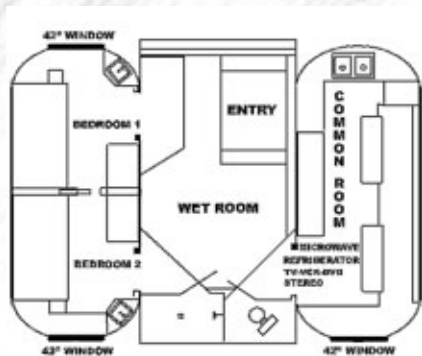
Danas je u pogonu podvodna laboratorija Akvarijus (Aquarius).

Akvarijus je američka podvodna laboratorija, koju koriste razne institucije, uključujući NASA-u za pripremu astronauta za buduću let na Meseću. Još jedna veza neba i mora...

Omogućava dug boravak pod vodom i istraživanje koralnog grebena u neposrednoj blizini. Napravljena je 1986. a obnovljena 1996. Smeštena je oko 5,6 Km daleko od Ki Largo (Key Largo) na Floridi, na dubini od 19 m. Pritisak na toj dubini je oko 2 puta veći nego na površini. Ronioci na toj dubini mogu ostati do 80 minuta, ali akvanauti mogu ostati koliko žele, jer pritisak u habitatu

je isti kao vodeni, tako da je jednostavno izaći i vratiti se. Po završetku smene, pri izlasku na površinu, neophodno je da provedu 17 sati u komori za dekompresiju.

Za "obične ljude" prilika da postanu akvanauti je "Vernova podvodna koliba".

Nalazi se 7 m duboko, kod Ki Largo na Floridi. Ima dve sobe sa duplim krevetima i jednim na rasklapanje, frižiderom, umivaonikom, interkomom, telefonom i DVD stereo centrom za zabavu. Zajednička prostorija ima mini kuhinju, trpezariju, centar za zabavu, i sl. Sve prostorije imaju male prozore sa pogledom na okolno morsko dno. Do ove "kolibe" pod vodom mora se roniti, a ulazi se kroz pristupni "bazen", što znači da je ceo objekat pod istim pritiskom kao okolna voda. Ova Žilova (po Žilu Vernu) podvodna koliba je dostupna svima i na njihovom sajtu se može rezervisati boravak na njoj i raspitati o ceni i uslovima aranžmana.

Posao na dnu

Danas se ispod površine spuštaju oni koji moraju, zbog posla, i oni koji u tome uživaju, zbog razonode ili sporta. U oba slučaja radi se o veoma ograničenom boravku i vremenski i dubinski. Da bismo zaista osvojili okean potrebno je da ga naselimo, kako njegovu površinu, tako i dubine i dno.

Razlozi da to učinimo su mnogostruki.

Po nekim procenama, uz današnju agrotehniku, obrađive površine na kopnu mogu prehraniti između 12 i 15 milijardi ljudi. Ako ne želimo da u budućnosti gladujemo, jedno od rešenja biće korišćenje okeana za proizvodnju hrane.

Rešenje za prenaseljenost nekih država takođe može biti okean.

Svetsko more obuhvata više od 70% površine Zemlje uz prosečnu dubinu od 3.790 m, što je mnogo veći prostor od kopna.

U, i na njemu ljudi mogu živeti i raditi, školovati se, zabavljati...

Osim naftaša, koji rade na platformama iznad površine, danas nema velikih poslovnih aktivnosti u morima. To se može, ne tako daleko u budućnosti, izmeniti. Mora imati sirovine koje su nam potrebne.

Na okeanskom dnu leže bakar, cink, nikl, indijum, kobalt, zlato... u okolini "crnih dimnjaka" ili kao mangansko grumenje. "Crni dimnjaci" su formacije visoke od dva do pet metara na dnu, iz kojih izbija vrela voda (2500C i više) bogata bakrom, manganom, niklom i zlatom. Kada se u dodiru sa okolnom vodom ohladi, materijal pada oko dimnjaka i samo ga treba pokupiti sa dna. Krajem XX veka sa dubine od 6 Km izvađeno je oko 800 tona granula sa metalnim zlatom kao probno istraživanje, ali je pad cena plemenitih metala odveo istraživače u stečaj. Za sada, rudarske kompanije se ograničavaju na rad u plitkim vodama, a vađenje sirovina sa velikih dubina mora sačekati povoljnije (više) cene i bolju tehnologiju. Planirano je da se sakupljanje

sirovina obavlja nekom vrstom podvodnog kombajna, koji bi ih dostavljao pratećem brodu.

Gde smo sada?

Naseljavanje okeana nije moguće bez plutajućih i podvodnih naselja. Kako bi to moglo izgledati prikazano je u seriji "Podmornica Tragač" (SeaQuest DSV), ali za sada postoje samo projekti, čije ostvarivanje tehnologija još uvek ne dozvoljava. Moramo čekati da nauka i tehnika još napreduju.

Nešto se ipak dešava...

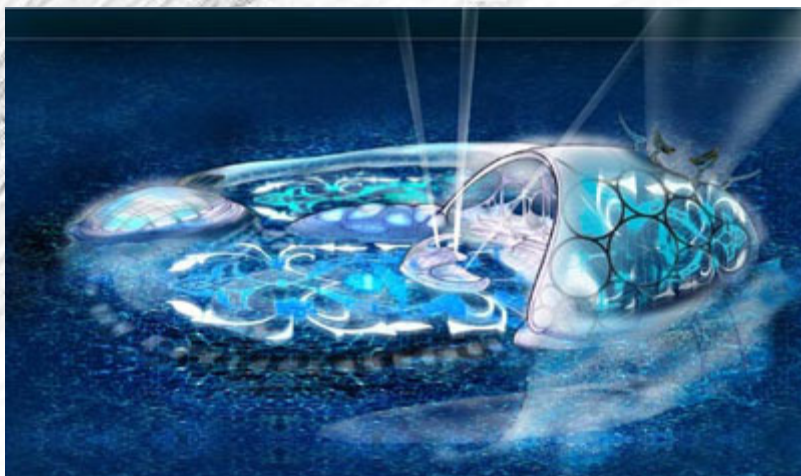

Podvodni restoran www.snopes.com je otvoren 2005. u hotelu "Hilton Maldives Resort & Spa Rangali Island". Ima 14 mesta, dimenzije providnog lučnog akrilnog plafona su 5x9 m, moguć je pogled na sve strane, nalazi se 6 metara ispod površine. Obrok počinje pićem na platformi iznad površine, a zatim se spiralnim stepenicama silazi u sam restoran. Cena obroka je od 187 do 220 dolara.

"Poseidon undersea resorts Bahamas" (Poseidon Mysteri Island Fiji) www.poseidonresorts.com Posejdon odmaralište je zamišljeno kao niz podvodnih kabina-soba za dve osobe, sa providnim lučnim zidovima i plafonom, nanizanim na cev koja služi kao hodnik. Na oba kraja tog hodnika nalaze se veći kružni hotelski objekti. Prijem gostiju je na površini a silazi se liftovima kroz cevi između ova dva objekta. Kabine su veličine 10x5,1 m, ima ih 24, mogu da se odvoje od hodnika i omogućavaju samostalno kretanje, po potrebi. Podvodni deo je na oko 12 m dubine. Očekivana cena za noć je oko 1.500 \$. Otvaranje je planirano za 2010. g. (kašnjenje od čak 4 godine).

Podvodno odmaralište Hidropolis (Hydropolis Undersea Resort)
www.hydropolis.com

U izgradnju prvog podvodnog hotela, koji se nalazi u Dubaiju, uloženo je 600 miliona dolara. 220 soba ima plafone kroz koje se može videti okolni podvodni svet. Hotel ima kopneni (prijemni) i podvodni deo (sam hotel). Iz jednog u drugi se stiže kroz providni tunel nekom vrstom voza-žičare. Podvodni objekat je na 20 metara dubine, prostire se na 260 hektara i ima raznovrstan sadržaj. Hotel ima kategoriju od 10 zvezdica. Otvaranje je bilo planirano za 2006. ali je novi rok za završetak predviđen za ovu godinu.

Projekti za budućnost

Bilo je više pokušaja izgradnje plovećih naselja, ali sva su "zastala" zbog pomanjkanja interesovanja investitora.

Većina ovih ideja se zasniva na principima brodogradnje, što znači ogromnu potrošnju čelika. Za jedan od projekata u kome je predloženo da osnova naselja bude veliki broj prefabrikovanih elemenata veličine broda, izračunato je da bi tokom gradnje porementio svetsko tržište čelika. Porast tražnje bi bio preveliki za sadašnje proizvodne kapacitete.

"Pilkington Sea City" je projekat veštačkog ostrva, rađen 1971. za 30.000 stanovnika. Grad bi bio potpuno automatizovan, energiju bi dobijao od prirodnog gasa. Stanovnici bi se bavili gajenjem riba na "ribljim farmama", istraživanjem okeana i sl. a imali bi na raspolaganju sve što je potrebno za život i zabavu, čak i fudbalski stadion.

Bilo je planirano da se ostrvo postavi u Severnom moru, na veoma negostoljubivom mestu, pa je projektovan tako da štiti svoju unutrašnjost od vetra i talasa.

Brod-grad (Freedom Ship)

Brod za 20.000 stanovnika, sa 10.000 hotelskih soba, kasinom, feribotom, školama, bolnicama, trgovinama, parkovima pa čak i aerodromom. Ovaj brod

bi nudio sve što je potrebno za život, polako kružeći planetom, obilazeći je jednom svake 2-3 godine. Cena jednog stana bi bila 1 milion dolara, a ako se izdaje, moglo bi se godišnje zara-

điti 15-20.000\$. Problem oko ovog broda nije toliko tehničke prirode, jer se može napraviti, već njegovog korišćenja. Kroz 10-15 godina bilo bi potrebno renovirati ga i ugraditi nove tehnologije, a pitanje je da li bi to bilo moguće i koliko bi trajalo i koštalo.

Pokretno ploveće naselje Nexus www.tdrinc.com

Ploveće naselje za 50.000 stanovnika.

Cena po jednom kupcu bi bila 100-200 hiljada dolara. Široka oko 7,5 Km, duga 4 Km, površina 22 km², ukupna cena oko 10 milijardi dolara, planiran 1986.

Plutajuće ostrvo Atlantis (Oceania - The Atlantis

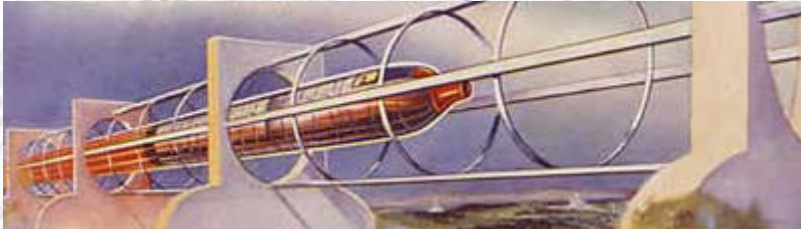
Project) <http://oceania.org/>

Projekat pokrenut 1993. a ugašen sledeće godine zbog malog interesovanja.

Maštanja

Ozbiljnih projekata za podvodne gradove na velikim dubinama za sada nema. Sve se svodi na smeke umetničke vizije i idejne crteže, bez zalaženja u tehničke detalje. Tako se mogu videti crteži podvodne farme hrane, zabavnih objekata i celih gradova.

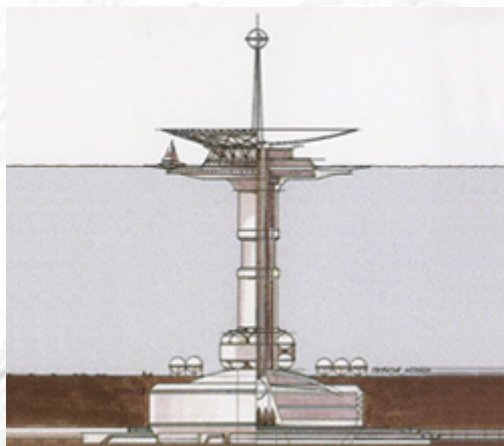
Jedna od ideja je i postavljanje super-brzog voza na superprovodnim šinama (maglev) u vakuumsku cev, koja bi bila položena na okeansko dno ili pričvršćena za njega, tako da pluta na određenoj dubini. Taj voz bi se kretao istom ili višom brzinom od današnjih putničkih aviona, ali uz mnogo veći komfor i sigurnost, a karta bi bila jeftinija. Tako bi svi kontinenti bili spojeni i bilo bi moguće prevesti mnogo veći broj putnika.

Možda će naseljavanje kosmosa ići uporedo sa naseljavanjem svetskog mora. Podvodni gradovi, sa svojim zatvorenim životnim sredinama, bili bi dobar "treening" za stalne ispostave na drugim planetama ili Mesecu.

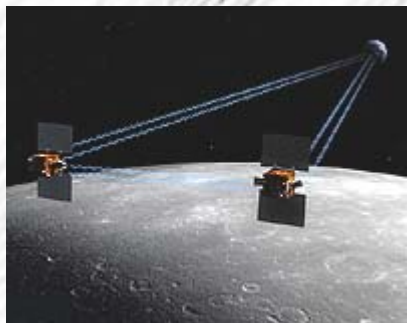
Do tada možemo i dalje uživati u mašti autora naučne fantastike i zamišljati kako će to izgledati, živeti 20.000 milja pod morem...

Priredio dan555

Kratke zanimljivosti iz nauke

Mesečev Gral

Nasa je započela prvu ozbiljniju misiju na Mesec posle Apolo programa. The Gravity Recovery and Interior Laboratory (GRAIL) kako je ova misija nazvana, imaće zadatak da odgovori na dugo neodgovorena pitanja o Mesecu i njegovoj građi. Ujedno će pomoći boljem razumevanju kako su Zemlja, Mesec i ostale čvrste planete nastale. Gral misija pripada Nasinom istraživačkom programu (NASA's Discovery

Program) i sastoji se iz dve identične letelice koje će orbitirati nad Mesecom. Koristeći x-zrake naučnici će proučavati podatke o gravitacionom polju Meseca sa obe letelice i upoređivati ih. Tako će na posredan način prikupiti informacije o unutrašnjoj građi Meseca i o njegovoj eventualnoj unutrašnjoj termalnoj aktivnosti.

Gral će se lansirati 2011. godine i koštati oko 375 miliona dolara. Ovaj program je veoma značajan jer predstavlja jednu od priprema za ponovno slanje čoveka na Mesec 2020. godine. Odela i roveri su takođe već u izradi.

Igranka bez prestanka

Nema ničeg novog u tome da današnja deca provode previše vremena ispred računara uživajući u interaktivnim igrama. Pitanje je kao ih naterati da ustanu i razmrdaју svoje telo a da pri tom nemaju osećaj kao da idu na izdržavanje zatvorske kazne. Zahvaljujući modernim tehnologijama i tehnici danas je moguće uživati u trčanju i skakanju i pri tom ostati 'kul'. Lihgtspace korporacija nudi

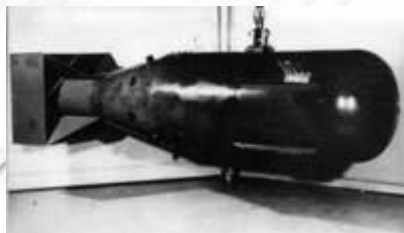
proizvod koji se zove Lightspace play floor, koga su smislili profesori pri Bostonskom univerzitetu. Radi se o specifičnom kompjuterskom interaktivnom podu osetljivim na dodir sa posebnim LED svetlkama . Može da se poveže wireless vezom na laptop računar koji obezbeđuje specijalan softver ili konzolom koja nudi širok spektar interaktivnih igara. Ovaj pod ne samo da pruža deci veću fizičku pokretljivost i poboljšanje refleksa već i punu zabavu.

Više o igrama koje su na raspolaganju možete pogledati na internet adresi http://www.youtube.com/watch?v=mbqzwyLoqdw&url=http://www.exergamefitness.com/lightspaceplay.htm&feature=player_embedded

Ovaj izum ponovo oživljava diskoteke jer je uspeo da im vrati plesni podijum prateći svetlosnim efekatima svaki korak plesača koji se nađu na njemu.

Šta kriju morske dubine

VAŠINGTON – Vladini eksperti izvijestili su da su pronašli bombu izgubljenu tokom hladnog rata. Hidrogenska bomba izgubljena je u Atlantskom okeanu 1958. Nakon sudara bombardera B-47 i lovca F-86.

Koliko je poznato, do sada su u morima širom svijeta izgubljene 92 nuklearne bombe.

Kako složiti knjige

Deset knjiga na polici može da se rasporedi na 3 628 800 načina. A 11 knjiga (samo jedna više) na 39 916 800 načina. U matematici se to zove kombinacije bez ponavljanja i računa kao proizvod svih brojeva od 1 do n , gdje je n broj objekata, što se označava kao $n!$ a čita n faktoriyel.

Nebo puno elekticiteta

U toku dana u Zemlju udari oko 100 munja u sekundi. Dužina prostiranja ovih munja je oko 9 kilometara. Američki meteorolog Majron Ligda osmatrao je 1956. godine pomoću radara munju koja se prostrla vodoravno 149 kilometara unutar oblaka. To je najveća do danas zabeležena munja.

Pivo od davnina

Najnovija arheološka istraživanja naučnika u Irskoj dovela su do otkrića da su stanovnici područja današnje Irske još u bronzano doba - pravili pivo.

Na Oksfordu izbrojali ovce

Brojanje ovaca, kao tradicionalna metoda za uspavljivanje, pokazala se kao potpuno neefikasna, prema istraživanjima Univerziteta u Oksfordu 2002. godine.

Priredila SuzanKalvin

Džon Klut i Piter Nikols

SF enciklopedija

www.sftim.com

SF enciklopedija

Džon Klut i Piter Nikols

ALTMAN, ROBERT
COUNTDOWN; QUINTET.

ALTOV HENRIK (ALTOV, GENRIKH)

Pseudonim ruskog pisca i sf kritičara Hernika (Saulovič) Altštulera (Генрих Саулович Альтшүллер) (1926 -); po struci inženjera sa nekoliko desetaka registrovanih патената. Njegov neobjavljeni „Altov's Register” je ogroman katalog SF ideja, tema i situacija. Četiri zbirke SF priča (neke pisane sa suprugom Valentinom Žuravljevom (Валентина Журавлева), „Legende o zvjezdanom kapetanu” (Легенды о звездных капитанах – 1961), „Sprženi razum” (Опаляющий разум – 1968), „Stvoren u oluji” (Создан для бури – 1970) i „Let po svemiru” (Летающие по Вселенной – 2002) predstavljaju ono najbolje od sovjetskog hard SF-a.

ALVAREZ, DŽON (ALVAREZ, JOHN)
Lester DEL REJ (Lester DEL REY).

AMAZING ADULT FANTASY
MARVEL COMICS.

NEVEROVATNI KOLOSALNI ČOVEK (AMAZING COLOSSAL MAN, THE)

Film (1957). Malibu / AIP. Producent i režiser Bert I. Gordon, igraju Glen Lenagan (Glenn Langan), Keti Dauns (Cathy Downs), Vilijam Hadson (William Hudson). Scenarij Mark Hana (Mark Hanna) i Gordon, prema Gordonovim pričama. 81 min. Crno-bijeli. Pokušaj da se ponovi komercijalni uspjeh filma „Neverovatni čovek koji se smanjuje” („The Incredible shrinking man”). TACM je vojni oficir koji, izložen zračenju plutonijumske bombe, naraste do visine od 60 stopa (oko 18 metara).

Specijalni efekti su veoma loše urađeni, tako da se ljudi koji stoje iza ovog divivskog čovjeka vide kroz njegovo tijelo.

Smatra se najboljim Gordonovim filmom, ali se postavlja pitanje kako onda izgleda najgori? Dobar kandidat je nastavak, „War of the Colossal Beast (1958)“.

Vidi takođe: HRANA BOGOVA (FOOD OF THE GODS); GREAT AND SMALL; MONSTER MOVIES

AMAZING DETECTIVE TALES

SCIENTIFIC DETECTIVE MONTHLY.

AMAZING SCIENCE FICTION

AMAZING STORIES.

AMAZING ADULT FANTASY

MARVEL COMICS.

AMAZING SCIENCE FICTION STORIES

AMAZING STORIES.

AMAZING SCIENCE STORIES

UK PULP časopis koji je Pemberton objavljivao u Mančesteru 1951. Dva nezapažena broja bili su ustvari reprinti brojeva 2 i 3 australijskog „THRILLS, INCORPORATED“ uz dodate dvije priče iz časopisa „SUPER SCIENCE STORIES“ koji je takođe objavio Pemberton.

AMAZING STORIES

1. Časopis za naučnu fantastiku, čijim je osnivanjem Hjuo Gernsbek (Hugo Gernsback) najavio postojanje naučne fantastike kao različite književne vrste. Bio je to PULP MAGAZIN formata malo većeg od A4 (tzv. bedsheet-size) i izlazio mjesečno u izdanju „Gernsback's Experimenter Publishing Co“, od aprila 1926. Časopis je, uz povremene prekide, opstao do 2005. Naziv je u međuvremenu više puta mijenjan a i sam časopis je doživio velike promjene.

Gernsbek je 1929. izgubio kontrolu nad izdavačkom kućom Experimenter koju su preuzeli B.A. Mackinnon i H.K. Fly, koji su gotovo sigurno bili samo pokriće za pravog vlasnika, Bernara Mekfadena (Bernarr MACFADDEN). Naziv časopisa je više puta promijenjen, ali to su bile kozmetičke promjene pošto se vlasnik(ci) nisu miješali u uređivačku politiku urednika. Artur H. Linča (Arthur H. Lynch) kao ni bivšeg Gernsbekovog pomoćnika, T. O'Konor Slouna (T. O

'Conor Sloane), koji je ostao u magazinu da bi uskoro (decembar 1929) preuzeo puno uredništvo. Časopis se vraća na standardni pulp format oktobra 1933.

Časopis je 1938. prodat kući ZIFF-DAVIS a za urednika je postavljen Rejmond A. Palmer (Raymond A. PALMER). Palmer radikalno mijenja uređivačku politiku forsirajući akciono-avanturističke SF priče, uglavnom masovno 'proizvedene' od grupe zaposlenih 'pisaca'.

Od aprila/maja 1953. časopis mijenja format – postaje upola manji. Marta 1958. mijenja naziv u „Amazing Science Fiction” a maja iste godine u „Amazing Science Fiction Stories” da bi oktobra 1960, kada je časopis prodat izdavaču 'Sol Cohen's Ultimate Publishing Co' bio vraćen originalni naziv „Amazing Stories”. Nekoliko narednih godina uglavnom su objavljivani reprinti starih brojeva. Smjenjuje se više urednika (Hari Harison [Harry Harrison], Beri N. Malcberg [Barry N. Malzberg]) da bi tek Ted Vajt (Ted White) 1969. ukinuo praksu objavljivanja reprintsa. Vajt ostaje urednik sve do oktobra 1978. kada Sol Koen (Sol Cohen) prodaje sva prava na časopis svom partneru Arturu Bernhardu (Arthur Bernhard). Novi urednik postaje Elinor Mejvor (Elinor Mavor) (prvo pod pseudonimom Omar Gohagen, do avgusta 1980. a zatim pod svojim imenom do septembra 1982). U tom periodu naziv je ponovo promijenjen u „Amazing Science Fiction Stories” a od novembra 1980. pripojen mu je i časopis „Fantastic”.

Marta 1982. časopis je prodat „TSR Hobbies”, izdavačima RPG igre Dungeons&Dragons koji kao urednika postavljaju Džordža Skitera (George SCITHERS). Izlazi samo jedan broj (1984) i časopis zapada u krizu. 1986. urednik postaje Patrik Lusijen Prais (Patrick Lucien Price) koji počinje pripremu za ponovno lansiranje časopisa u originalnom formatu i obliku, maja 1991. Uredništvo preuzima Kim Moan (Kim Mohan), časopis postaje dvomjesečnik, zatim tromjesečnik, ali nastavlja da izlazi s gubitkom, da bi decembra 1993. ponovo privremeno bio obustavljen. Sledeće godine izlaze dva broja u poluformatu, označena kao Proljeće 1994. i Zima 1995.

Časopis je ponovo pokrenut 2004. u izdanju Paizo Publishing ali je obustavljen nakon aprilskog broja 2005. Paizo je marta 2006. saopštio da ga neće ponovo pokretati.

U svojim najranijim danima Amazing je ponovo objavio veliki broj priča H. Dž. Velsa (H.G.Wells), Žila Verna (Jules Verne) i E. A. Poa (Edgar Alan Poe) (koje je Gernsbek smatrao očevima naučne fantastike) uz novije palp priče Gereta P. Servisa (Garretta P. Serviss), A. Merit (A. Merritt) i M. Lajster (M. Leister). Ilustracije Frenka R. Pola (Frank R. Paul) davale su poseban 'štih' časopisu iz tog perioda. Originalni materijali počeli su stizati u većim količinama od 1928.

kada su Majls J. Brojer (Miles J. Breuer), Dejvid H. Keler (David H. Keller) i Džek Vilijamskon (Jack Williamson) objavili svoje prve priče u ovom časopisu.

Kada su u istom broju (avgust 1928) objavljene prva priča iz serijala „Buck Rogers in the 25TH Century” i priča „Armageddon 2419 A.D.” Filipa Frensisu Nolana (Philip Francis NOWLAN) bio je to spektakularan nastup jednog novog podžanra – spejs opere. Iste godine E.E. Dok Smit (E.E. Doc Smith) počinje u nastavcima objavljivati svoj „The skylark of Space”.

Sloun održava Gernsbekovu politiku favorizovanja poučnih materijala koji ponekad djeluju izvještačeno prema palp SF standardima, ali i neobičnih kao što je „The skylark of Space Three” (1930), „The Universe Wreckers” Edmonda Hamiltona (1930) ili „The Green Girl” Džeka Vilijamsona (1930).

Te godine pojavila se i konkurencija, časopis „Astounding Stories”, i doživio veliki komercijalni uspjeh potiskujući „Amazing Stories” u drugi plan. Kada je 1938. Rej Palmer (Ray Palmer) preuzeo uredništvo, na nekoliko načina je pokušao ojačati časopis. Usmjerava se prema mlađoj publici, pribavlja nekoliko priča E.E. Barouza (E. R. Burroughs) da bi, sredinom četrdesetih, objavio seriju paranoičnih fantazija Ričarda S. Šejvera (Richarda S. Shavera) koje polaze od pretpostavke da zle podzemne snage pomoću supernauke kontrolišu svijet. Palmerova era ostala je obilježena bledunjavim pričama Dona Vilkoksa (Don Wilcox), Dejvid Rajt O’Brajen (David Wright O’Brien) i Vilijama P. Mekgiverna (William P. McGivern).

Časopis bitno napreduje sredinom pedesetih, pod uredništvom Pola Fermena (Paula Fairman). Objavljuju se priče Roberta Silverberga, Rendala Gereta (Randall Garrett), Harlana Elisona (Harlan Ellison), Hernija Slezara (Henry Slesara); ali i većeg broja pisaca zaposlenih u ZIFF-Davis koje se objavljuju pod ‘plutajućim’ pseudonimima (isti pseudonim koristi više autora; veoma čest je, recimo, Ivar Jorgensen), što će kasnije dovesti do velike konfuzije oko toga ko je autor koje priče.

Pod uredništvom Sele Goldsmitta (Cele Goldsmith) časopis značajno napreduje, objavljujući radove vodećih pisaca. Vrijedi pomenuti prvu Darkover novelu „The Planet Savers” Marion Cimer Bredli (Marion Zimmer Bradley) (nov 1958), prvi SF roman Harlana Elisona (Harlan Ellison) „The Sound of the Scythe” (okt 1959) i Nebulom nagrađenu novelu „On koji oblikuje” („He Who Shapes”) Rodžera Zelaznog (Roger Zelazny) (jan-feb 1965). Zelazni je jedan od nekoliko pisaca kojima je Goldsmitt pomogao na početku njihove karijere. Među njih spadaju i Ben Bova, Dejvid R. Banč (David R. Bunch), Tomas M. Diš (Thomas M. Disch), Ursula Legvin (Ursula K. LeGuin) i Robert F. Jang (Robert F. Young). Sledeći urednik, Ted Vajt, i pored hendikepa da su autorima plaćali

mного manje nego konkurencija, pokušao je i djelimično uspio održati dostignuti kvalitet.

Poseban broj povodom 50-godišnjice koji predstavlja kompilaciju najboljih radova, kasnio je dva mjeseca (objavljen juna 1976).

Nedostatak dobrih priča, neatraktivan dizajn i slaba promocija doveli su do postepenog pada tiraža i zapadanja u gubitke, pa je iznenađujuće da je opstao narednih 15 godina. Samo povremeno su se pojavljivali kvalitetniji radovi autora kao što su Gregori Benford (Gregory Benford) ili Pol J. Mekoli (Paul J. McAuley) ili novih dobrih pisaca, npr. Pol Di Filipo (Paul Di Filippo).

Novi dizajn, od 1991, bio je mnogo atraktivniji ali časopis ne doživljava komercijalni uspjeh pa decembra 1994. prestaje izlaziti. Novi pokušaj, deset godina kasnije, doživio je istu sudbinu. Tri puta je pokretan reprint u Velikoj Britaniji: 1946. objavljen je jedan nedatirani broj, 1950-53. 24 broja i 1953-54 još 8 brojeva drugačijeg formata.

Objavljeno je više antologija baziranih na pričama iz časopisa: „The Best of Amazing” (1967), „The Best from Amazing Stories” (1973), „Amazing Stories: 60 Years of the Best Science Fiction” (1985), “Amazing Stories: Vision of Other Worlds” (1986) i još nekoliko.

2. Američka TV serija (Steven Spielberg's Amazing Stories) (1985-7). Amblin / Universal za NBC. Tvorac serije je Stiven Spilberg (Steven Spielberg). Producenti su Džošua Brend (Joshua Brand), Džon Folsi (John Falsey), Dejvid E. Vogel (David E. Vogel). Autori su bili Spilberg, Frenk Dis (Frank Deese), Ričard Kristijan MATESON (Richard Christian MATHESON), Mik Geris (Mick Garris), Džozef Minion (Joseph Minnion), Meno Mejes (Menno Meyjes), Majkl Mekdauel (Michael McDowell), Pol Bartel (Paul Bartel). Režiseri pojedinih epizoda Spilberg, Robert Zemekis (Robert Zemeckis), Piter Hajms (Peter Hyams), Bert Rejnolds (Burt Reynolds), Klint Istvud (Clint Eastwood), Džo Dante (Joe Dante), Martin Skorseze (Martin Scorsese), Pol Bartel, Irvin Keršner (Irvin Kershner), Deni De Vito (Danny DeVito), Tom Holand (Tom Holland), Tobi Huper (Tobe Hooper). Dvije sezone, svaka po 22 epizoda u trajanju od 25 minuta.

Bio je to ambiciozan pokušaj oživljavanja antologijske forme pedesetih i šezdesetih godina, ali se pojavio u isto vrijeme kad i obnovljena serija „Zona sumraka” (The Twilight Zone) (1985-87) , „Alfred Hičkok vam predstavlja” (Alfred Hitchcock Presents) (1985-86), i još neke suparničke kao npr. „The Hitch Hiker” (1983-6) i „Tales from the Darkside” (1984-7), ali je bila mnogo manje SF nego što joj je to naziv sugerisao a više okrenuta fantaziji i doživljaju nalik manje strašnim epizodama „Zone sumraka”.

Bez obzira na veliki budžet, nesumnjivi Spielbergov talenat i povremeno učešće velikih imena (Istvud, Zemekis, Skorseze, Bartel itd) serija je prošla prilično nezapaženo pa je iznenađujuće da su snimljene čak 44 epizode. Razočarani gledaoci i kritičari smatrali su da je radnja većine epizoda suviše tanka i slaba, da se u njima previše priča i da to ni veoma dobri specijalni efekti ne mogu spasiti.

Epizode „The Mission”, „Mummy”, „Daddy” i „Go to the Head of the Class” izdate su zajedno kao igrani film „Amazing Stories” (1987) a izvan SAD mnoge epizode su, u grupama po tri, izdate na video trakama. Izdate su i dvije zbirke pojedinih epizoda: „Steven Spielberg's Amazing Stories” (1986) i „Volume II of Steven Spielberg's Amazing Stories” (1986).

AMAZING STORIES ANNUAL

Američki PULP časopis u izdanju Gernsbekove „Experimenter Publishing Co”. Objavljen je samo jedan broj (1927) s romanom „The Master Mind of Mars” Edgara Rajsa Barouza (Edgar Rice BURROUGHS). Naslijedio ga je „Amazing Stories Quarterly”.

AMAZING STORIES QUARTERLY

Američki PULP časopis, pratilac „AMAZING STORIES” (ali dvostruko deblji). Izašla su 22 broja, od Zima 1928. do Jesen 1934, prvo pod okriljem Gernsbekove „Experimenter Publishing Co” a kasnije (1929-34) pod uredništvom T. O’Konor SLOUNA (T.O’Conor SLOANE) nakon što je Gernsbek izgubio kontrolu.

Osim kratkih priča, u svakom broju je objavljivani i po jedan cijeli roman. U prvom broju bio je to reprint Velsovog „When the Sleeper Wakes” iz 1899, ali su kasnije uglavnom objavljivani originalni radovi. Tu su objavljeni neki od najznačajnijih SF romana tog vremena: „White Lily” (zima 1930) i „Seeds of Life” (jesen 1931), oba od Džon Tejna (John Taine); „The Black Star Passes” (jesen 1930) i „Invaders from the Infinite” (proljeće/ljeto 1932), oba od Dž. V. Kempbela (J.W. Campbell Jr); „Paradise and Iron” (ljeto 1930) i „The Birth of a New Republic” (zima 1930) Majls Brojera (Miles J. Breuera); „The Sunken World” (ljeto 1928 i jesen 1934) Stentona Koblenca (Stanton A. Coblentz) i „The Bridge of Light” (jesen 1929) A. Hajat Verila (A. Hyatt Verrill).

Po tri broja „Amazing Stories” objavljivana su kao ASQ u periodu 1940-43. (13 brojeva) i 1947-51. (15 brojeva).

AMAZING STORIES SCIENCE FICTION NOVEL

Američki SF časopis u izdanju ZIFF-Davis. Trebao je izlaziti tromjesečno i objavljivati SF romane, ali je izašao samo jedan nedatirani broj (jun 1957) s romanom Henrija Slezara (Henry Slesar) „20 Million Miles to Earth”.

AMAZON WOMEN ON THE MOON

Džo DANTE (Joe DANTE); , FEMINIZAM (FEMINISM).

AMERICAN CYBORG: STEEL WARRIOR

Film (1992). Yoram Globus i Christopher Pearce Present a Global Pictures Production. Izvršni producent Amnon Globus i Markus Švartcfter (Marcus Szwarcfter), producent Marti Raz, režija Boaz Dejvidson (Boaz Davidson), igraju Džo Lara (Joe Lara), Nikol Hensen (Nicole Hansen) i Džon Rajan (John Ryan). Scenario Brent Fridman (Brent Friedman), Bil Krouns (Bill Crounse) i Don Pekinjo (Don Pequingot), prema priči Dejvidsona i Pirs (Pearce). 91 min. Kolor.

Prema post-holokaust stereotipu, osiromašenim svijetom (mi vidimo samo jedan grad), 17 godina nakon globalnog nuklearnog rata, i neplodnom izumirućom ljudskom rasom vlada zloćudna vještačka inteligencija. Jedna žena ipak ostaje trudna. Ako ona (Hansen) uspije preći smrtonosni grad i ukrcati se na brod koji čeka da je prebaci u Evropu gdje stvari i nisu toliko loše, pojaviće se nova nada za čovječanstvo. Pritom mora izbjeći nadmoćnog i gotovo neuništivog kiborga (Ryan) u čemu joj pomaže zagonetni ratnik Austin (Lara). Radnja, scenario, gluma, režija – sve je to na niskom nivou ali fotografija nije loša i film posjeduje neku egzotičnu ljepotu.

Ovo je tipičan predstavnik niskobudžetnih pokušaja eksploatacije teme borbe čovjek protiv mašine, pokrenute filmom Terminator.

ALL-STORY CAVALIER WEEKLY

The ALL-STORY.

ALL-STORY WEEKLY

The ALL-STORY.

ALMEDINGEN, E.M.

Pseudonim ruskog pisca, Martha-e Edith von Almedingen (1898-1971), koja je 1923. emigrirala u Veliku Britaniju. Dečija fikcija čini gotovo polovinu

celokupnog opusa. Jedini čist sf rad jeste „Stand Fast, Beloved City" (1954), o distopijskoj (DYSTOPIAN) tiraniji.

ALPERS, HANS JOACHIM (1943 -)

Nemački SF urednik, kritičar, izdavač „Small – Press" -a, litearani agent i autor (ponekad pod pseudonimom Jurgen Andreas). Urednik Knaur SF-a u periodu od 1970. do 1980. god. i Moewing SF-a od 1980. do 1986. godine. U saradnji sa Ronald M. Hahn-om (1948. -) izdao je prvu antologiju nemačkog izvornog SF-a : „Science Fiction aus Deutschland Science Fiction from Germany" (1974.), bio je koizdavač „Leksikona SF literature" (2 izdanja: 1980. i rev. '88.), esencijalne enciklopedije koja pokriva gotovo sve autore nemačkog izdavaštva. Naredni leksikoni uvrnute fantastike i fantazije su planirani za 1993. – 4. god. U obnovljenoj saradnji sa Hahn-om i Werner Fuchs-om, izdaje pregled SF novela sortiranih po autorima „Reclams Science Fiction Fuhrer" (1982). Za Hohenhaim i u saradnji sa Sa Fuchs-om, izdaje šest antologija SF-priča (1981. – 4.), obuhvatajući istoriju SF-a '40-ih, '50ih i '60-ih godina, u po dva izdanja za svaku dekadu. Uredjivao je Kopernikus SF antologije za Moweig (15 izdanja 1980. – 88.). Takođe, za Moweig je uredjivao „German paperback edition of Analog" (ASTOUNDING SCIENCE-FICTION) (8 vols 1981-4.) i serije almanaha i godišnjaka: „Science Fiction Jahrbuch" (1981.-7.) i „Science Fiction Almanach" (1982.-7.). Sadržajno, akcenat almanaha je bačen na nemačku scenu.

U ovoj enciklopediji je napisao unos pod GERMANY.

ALPHAVILLE

Pathe-contemporary/Chaumiane-Film Studio. Režiser: Jean-Luc Godard, glavne uloge: Eddie Constantine, Anna Karina, Howard Vernon, Akim Tamiroff. Scenario: Jean-Luc Godard. Trajanje: 100 minuta.

U ovom arhietipskom filmu francuskog novog talasa intergalaktički tajni agent, Lemmy Caution (Constantine) dolazi na planetu Alphaville da bi se suočio sa Alpha 60, kompjuterom koji na silu vrši asimilaciju stanovnika. On uspeva suprotstavljajući sopstvenu nelogičnost kompjuterskoj logici i istovremeno zadobija simpatije vladaočeve kćeri (Karina). Tipična palp-sf radnja pretvorena je u alegoriju osećanja protiv tehnologije, prošlosti protiv sadašnjosti. Sam Alphaville je neskriveni (ali odabrano prikazan) Pariz šezdesetih godina dvadesetog veka. Caution (opasan dasa iz četrdesetih, heroj mnogih priča britanskog pisca Peter Cheyney-a (1896.-1951.)) ne koristi svemirski brod do Alphaville-a, već, naprosto, vozi svoj Ford „regularnim" svemirskim putanjama.

Alphaville je sniman u visokom kontrastu, dubokih senki i blještave svetlosti. Lavirint aluzija nije uvek lako razumljiv, crpljen iz raznih izvora: semantičke

teorije, mita o Orfeju i Euridiki, holivudskih B produkcija, stripova i pulp sf-a. Kasnije, Godard se poigrava likovima uvodeći živopisne filozofske debate među njima.

Videti takođe: CINEMA

ALRAUNE

Ama film (Unholy Love; Daughter of Destiny). Film iz 1928. godine. Režiser: Henrik Galeen; glavne uloge: Brigitte Helm, Paul Wegener, Ivan Petrovich; scenario: Galeen, po romanu Alraune iz 1911.godine; (trans 1929) Hanns Heinz Ewers-a. Trajanje: 125 minuta. B/w.

Profesor genetike (Wegener), uvodi hladnokrvni eksperiment u pravu kontroverzu protiv prirode i odgoja jedne jedinke tako što vrši oplodnju žene sumnjivog morala semenom obešenog muškarca. Veštačkom oplodnjom, u laboratorijskim uslovima, na svet dolazi devojčica Alraune. Nakon ovog naučno-fantastičnog početka, Alraune postaje poput Frankenštajna (1818) Mary SHELLEY, fatastična gotska melodrama osvete. Iako naučno diskutabilan, Alraune zauzima vrlo važno mesto u razvoju naučne fatastike. Alraune (Helm), čije je ime inspirisano mitskim predanjem o vešanom čoveku, nema dušu. Kasnije, kako odrasta, ona saznaje svoje mračne korene i sveti se svom ocu, profesoru (i uprkos činjenici da na samom kraju ipak postoji nada da neće zauvek ostati bezdušna). Ovo je sjajan klasik nemačke neme kinematografije, daleko iznad prostog istraživačkog filma i sa stilom. Međutim, tračak incestuoznih kolebanja u radnji, čini film pomalo nakaradnim. Osuđivani Helm-ov erotizam je zapravo glavni razlog komercijalnog uspeha ovog filma, uz opasku da je Galeen jako ublažio portret Alraune iz Ewers-ovog senzacionalnog romana u kome je ona pravo oličenje zla i izopačenosti.

Svi se slažu u oceni da je ova definitivno najbolja filmska adaptacija Ewersovog romana iz 1911. godine, od ukupno pet: 1918. godine (dve: nemačka i mađarska, režiser Mihaly Kertesz, kasnije Michael Curtiz, režiser „Kazablanke“, 1942.), 1930. (nemačka, glavnu ulogu opet igra Helm) i iz 1952. (nemačka, u glavnim ulogama: Hildegard Knef i Erich von Stroheim).

Videti: CINEMA; SEX

ALTERED STATES

Film iz 1980. godine. Warner Bros. Režiser: Ken Russell, u glavnim ulogama: William Hurt, Blair Brown, Bob Balaban, Charles Haid. Scenario: Sidney Aaron (Paddy CHAYEFSKY), rađen po romanu Altered States (1978), Chayefsky. Trajanje: 102 minuta. Kolor. Istraživač i naučnik, Jessup (Hurt) eksperimentiše raznoraznim medikamentima i stanjima izmenjene svesti u svojevrsnoj

kapsuli. Naime, ove alteracije omogućavaju ekspresiju primitivne genomske DNK (DEVOLUTION AND METAPHISICS, zbog čega je ovo ludost); te on postaje čovekoliki majmun (APES AND CAVEMEN) i kasnije, jedno izvesno vreme provodi u svom prvobitnom obliku, što ne utiče baš najbolje na njegov brak.

U živom miks modernog misticisma i staromodnog Džekila – Hajda horora, režiser se iskreno zabavljao smenom halucinatornih i psihodeličnih stanja i ozbiljne, prikrivene naučne replike. Uprkos Russell-ovim lošim filmskim izdanjima, neki tvrde da ovo spada u kategoriju podnošljivih za gledanje.

ALTERNATE HISTORIES

ALTERNATE WORLDS; HISTORY IN SF

ALTERNATE WORLDS

Neki pisci definišu alternativni svet striktno gramatički, kao deo Zemlje koji je hipotetički istorijski izmenjen. Mnoge naučno-fantastične priče opisuju tzv. Paralelne svetove, okvir koji može simultano sadržati mnoštvo alternativnih svetova, ponekad uz njihovu međusobnu interakciju. Hipotetičke analize ovog tipa dugo su bile popularne među istoričarima (HISTORY IN SF), naročito u izdanju „The Curiosities of Literature” Isaaca d’Israeli-ja (coll 1791-1823). Klasična zbirka ovakvih eseja „If It had Happened Otherwise” (anth 1931; vt If, or History Rewritten; exp 1972) J.C.Squire-a, inspirisana je G.M.Trevelyan-ovim esejom „If Napoleon had Won the Battle of Waterloo” (1907.), koji uključuje G.K.CHESTERTON-a, Andre MAUROIS-a, Hilaire BELLOC, A.J.P.Taylor-a i Winston Churchill-a. Najčešća preokupacija moderne spekulativne istorije prikazana je u dva eseja: „If the South had Won the Civil War” (1960; 1961) MacKinlay KANTOR-a i „If Hitler had Won World War II” (1961.), William L.Shirer-a. Tradicija je nastavljena u sledećim mejnstrim filmskim ostvarenjima: „IT HAPPENED HERE” (1963.), Frederic MULLALLY-evom „Hitler Has Won” (1975.) i Len DEIGHTON-ovim „SS-GB” (1978).

Izum atomske bombe, događaj koji je odigrao ključnu ulogu u istoriji čini bazu dva romana Ronald W.CLARK-a: „Queen Victoria's Bomb” (1967), gde je atomska bomba sa istorijskog gledišta napravljena dosta ranije, i „The Bomb that Failed” (1969; vt The Last Year of the Old World UK), u kojem i ne postoji. Alternativna istorija je bila dobro izvoriste satire pisaca koji žanrovski ne pripadaju samoj naučnoj fantastici: R.Egerton Swartout - „It Might Have Happened ” (1934), Marghanita LASKI – „Tory Heaven ” (1948), filozofski obrt u Guy DENT-ovom „Emperor of the If” (1926). Rastuća popularnost alternativne istorije jasno se uočava kroz romane: „White Lotus” John HERSEY-a (1965), „Ada” Vladimira NABOKOV-a (1969), „The Indians Won”

Martin Cruz SMITH-a (1970), „Past Conditional" Guido Morselli-a (1975; trans 1981) i Douglas Jones-ovom „The Court Martial of George Armstrong Custer" (1976).

Murray LEINSTER je uveo ideju alternativnih svetova u SF-u u „Sidewise in Time" (1934.), i Stanley G. Weinbaum je iskoristio u lakoj komediji „The Worlds of If" (1935.); ali, prvi ozbiljniji pokušaj da se napravi alternativna istorija u SF-u je bio L.Sprague DE CAMP's LEST DARKNESS FALL (1939.- 1941.), u kojoj čovek klizi natrag kroz vreme i prekrojava istoriju sprečavanjem i poboljšavanjem Mračnih perioda. Ova priča se u celosti odvija u dalekoj prošlosti, ali u „The Wheels of If" (1940.) de Camp je prikazao savremenu USA koja je mogla rezultirati kolonizacijom Nordijaca u desetom veku. Mnoge kasnije SF priče u ovom duhu su imale tendenciju preskakanja detaljnog razvoja istorijskog razvitka radi ispitivanja alternativnih sadašnjosti, ali SF pisci sa istaknutim interesom za istoriju često posvećuju pažnju razvitku imaginarnih prošlosti. Skorašnji poduhvat vrlo nalik tradiciji LEST DARKNESS FALL je Harry TURTLEDOVE's Agent of Byzantium (coll of linked stories 1986.).

Izvanredan melodramatični potencijal sadržan u ideji alternativnih svetova je dalje otkrivan od strane Jack WILLIAMSON-a i THE LEGION OF TIME (1938; 1952.), koji ocrtava alternativnu budućnost u ratu za sopstvenu egzistenciju, sa kritičnim borbama koje se odvijaju u prošlosti i sadašnjosti. Ideja svetova koji se bore za opstanak pokušavajući da održe sopstvene istorije je dalje razvijna od strane Fritz LEIBER-a u Destiny Times Three (1945; 1957.) i u Change War serijama, koje uključuju i THE BIG TIME (1958; 1961.).

Očigledna ekstravagancija dominira u romanu „The Fall of Chronopolis" (1974) Barrington J.BAYLEY-a, koji oslikava jednu relativno novu imperiju koja pokušava da održi sopstvenu realnost u sukobu sa alternativnim verzijama iste. Pokušaji uticaja budućnosti na sadašnjost opisani su u: „Greater than Gods" (1939) C.L.MOORE-a i „The Diversifal" (1951) Ross ROCKLYNNE-a. Smisao nadmetanja alternativne istorije dalje je zakomplikovana putovanjem kroz vreme, pri čemu su likovi sažeti kroz mnoštvo paralelnih svetova sa totalno drugačijom alternativnom istorijom (alternativni univerzumi su često stvarani uz kratkotrajan upliv priče o putovanju kroz vreme; videti: TIME PARADOXES. Vremenski paradoks i njegove zamke postaju vrlo poularna tema u naučnoj fantastici. Klasičan primer je „The End of Eternity" (1955) Isaac Asimov-a, gde projektanti jednog društva (totalitarno) kontrolišu njegovu istoriju. Najraniji radovi ovog tipa jesu Sam MERWIN-ovi romani : „House of Many Worlds" (1951) i „Three Faces of Time" (1955); zatim H.Beam PIPER-ov „Paratime" serijal započet romanom „Police Operation" (1948); Poul ANDERSON-ov „Time Patrol" serijal (ranije priče su objavljene u zbirci

„Guardians of Time" 1960. godine), John BRUNNER-ov „Times without Number" (1962), Simon Hawke i „Time Wars" serijal (Nicholas Yermakov), započet „The Ivanhoe Gambit", romanom iz 1984. godine. Keith LAUMER-ov „Worlds of the Imperium" (1962) i nastavci, Avram DAVIDSON-ov „Masters of the Maze" (1965), Jack L.CHALKER-ov „Downtiming the Night Side" (1985), Frederik POHL-ov „The Coming of the Quantum Cats" (1986), Mike MCQUAY-ev „Memories" (1987) i Michael P.KUBE-MCDOWELL-ov „Alternities" (1988) jesu prototipi avanturističkih romana. John CROWLE-jev „Great Work of Time" (1989) govori o smišljenoj zaveri da se putovanjem kroz vreme izmeni celokupna istorija.

Raniji radovi iz ovog domena o konfliktu alternativnih svetova imaju tendenciju da prikazuju superiornost našeg sveta u odnosu na većinu njegovih alternativa. Ward MOORE-ov klasik „BRING THE JUBILEE" (1953) slika relativno namргоđeni portet SAD-a, pri čemu je Jug dobio Građanski rat ; košmarne slike sveta u kojima su Nacisti trijumfovali (HITLER WINS) – klasični primeri su: „Two Dooms" (1958) C.M.KORNBLUTH-a, „THE SOUND OF HIS HORN" (1952) SARBAN-a , „THE MAN IN THE HIGH CASTLE" (1962) Philip K.DICK-a, „The Proteus Operation" (1985) James P.HOGAN-a i „Moon of Ice" (1988) Brad LINAWEAVER-a. Zanimljiv izuzetak čini David DVORKIN u romanu „Budspy" (1987), o uspešnoj vladavini Trećeg Rajha. Ostali prevrati na svetskoj političkoj sceni, uključujući i reformu industrijske revolucije (čija supresija stvara tehnološki primitivne svetove) opisani su u romanima: „PAVAN " (1968) Keith ROBERTS-a, „The Alteration" Kingsley AMIS-a (1976), „The Earth Again Redeemed" (1978) Martin GREEN-a, „Shadow of Earth" (1979) Phyllis EISENSTEIN-a, „A Dangerous Energy" (1992) John Whitbourn-a – i „Crna Smrt" koja sprečava uspon Zapada u Robert SILVERBERG-ovom „The Gate of Worlds" (1967) i L.Neil SMITH-ovom „The Crystal Empire" (1986).

Ironične satire o svetu koji ide put napretka, poput Harry HARRISON-ove „Tunnel Through the Deeps" (1972; vt A Transatlantic Tunnel, Hurrah! VB), o superiornosti Britanske imperije; D.R.BENSEN i „And Having Writ..." (1978), u kojoj vanzemaljci vode svet u put progresa (Tunguska) ; S.P.SOMTOW i „The Aquilid" (fixup 1983), o Romanskom osvajanju Amerike i „THE DIFFERENCE ENGINE" (1990) William GIBSON-a i Bruce STERLING-a, o računaru koji vrši pravu informaciono-tehnološku revoluciju u viktorijanskoj Engleskoj. Ostali radovi: „The Lucky Strike" (1984) Kim Stanley ROBINSON-a, o američkom pilotu koji odbija napad atomskom bombom na Hirošimu i „Elleander Morning" (1984) Jerry YULSMAN-a, o svetu bez Hitlera (pogubljen je pre početka II svetskog rata).

Pionir alternativnih verzija svetova u kojima se ističe individualizam likova uz snažnu filozofsku bazu jeste Philip K.Dick u romanima: „Eye in the Sky " (1957), „Now Wait for Last Year " (1967) i „Flow My Tears, the Policeman Said " (1974). Inspirisan njegovim delima, Michael BISHOP piše „The Secret Ascension " (1987; vt Philip K.Dick is Dead, Alas). Ostali romani koji koriste alternativne svetove u procesu istraživanja personalnih problema i pitanja identiteta jesu: „The Two-Timers " (1968) Bob SHAW-a, „All Times Possible " (1974) Gordon EKLUND-a, Sheila FINCH - „Infinity's Web " (1985), Josephine SAXTON - „Queen of the States " (1986), Ken Grimwood-ov „Replay " (1986) i Thomas BERGER - „Changing the Past " (1989).

Radikalna alternativna istorija koja istražuje posledice fundametalnih promena u biološkoj evoluciji opisana je u: serijalu Harry Harrison-a, započetim romanom „West of Eden " (1984), o opstanku dinosaurus; Harry Turtledove-ovom romanu „A Different Flesh "(fixup 1988), o opstanku Homo erektusa na tlu Amerike do 1492. godine; Brian M.STABLEFORD-ovom „The Empire of Fear " (1988), o vampirima koji kontrolišu Evropu i Afriku (XVII vek). Radikalniji primeri opisuju univerzum u kome vladaju potpuno drugačiji zakoni fizike, npr. u George GAMOW-ovom serijalu „Mr Tompkins in Wonderland (1939), „The Singers of Time " (1990) Frederik Pohl-a i Jack Williamson, o jednom vidu interpretacije kvantne teorije. „Worlds of Maybe: Seven Stories of Science Fiction " (1970), antologija Robert Silverberg-a okuplja radove Poul Anderson-a, Philip Jose FARMER-a, Larry NIVEN-a i samog Silverberg-a.

Ostala izdanja, uključujući i pomenutu priču de Campa: Alternative Histories: „Eleven Stories of the World as it Might have Been ", antologija izdata 1986.godine (urednici: Martin H.GREENBERG i Charles G.WAUGH) predstavlja definitivnu verziju neprocenjivih radova Barton C.Hacker-a i Gordon B.Chamberlain-a „Pasts that Might Have Been, II "; prvobitna verzija je objavljena u EXTRAPOLATION 1981. godine. Gregory BENFORD je urednik sledećih antologija: „Hitler Victorious " (1985); plus „What Might Have Been 1: Alternate Empires " (1989), 2: „Alternate Heroes " (1989) i 3: „Alternate Wars " (1991); „Alternatives " (1989), antologija Robert ADAMS-a i Pamele Crippen Adams; „Alternate Presidents " (1992) Michael RESNICK-a istražuje sve pojedinačne aspekte od Benjamin Franklin-a do Michael Dukakis-a; zatim „Alternate Kennedys " (1992).

Videti: PARANOIA; STEAMPUNK.

Preveo MasterYoda

*Intervju
s
vampirima*

Intervju sa vampirima

Mnogo sam razmišljao kako i da li uopšte da ovo organizujem. Strah me je sprečavao u tom naumu, ali ipak sam ga na kraju potisnuo.

Rezultat toga je ova reportaža.

Naime, odlučio sam da na jednom mestu okupim sve ikone savremenog horora, ugostim ih i obavim kratak razgovor sa njima, sa svakim ponaosob.

Razmišljao sam o lokaciji tog susreta. Favoriti su mi bili kamp „Kristalno jezero“, zamak dr Frankenštajna, zvezdani brod Event Horizon i dvorac Vlada Drakule.

Pošto je trebalo da se razgovor obavi u petak, 13-tog, odustao sam od Kristalnog jezera.

Svi znamo šta se tamo na taj dan desilo.

Brod Event Horizon mi se činio kao lepa alternativa, ali isti je na žalost kod sudskog veštaka koji na osnovu zatečenog stanja ostataka posade treba da utvrdi šta se tamo zaista desilo. Samim tim, taj inače lep i ugodni brod je za moj naum ostao nedostupan.

Zamak dr Frankenštajna, u stvari njegova kula mi se činila pomalo neudobna.

U to sam se uverio kada sam je posetio prilikom obilaska eventualnih lokacija susreta.

Atmosfera jeste lepa i jeziva, ali kula je pretrpana raznim aparatima za oživljavanje mrtvih, a i ne znam kako bi delovala na jednu od mojih zvanica pošto mislim da i dalje ima traumatična iskustva od te iste aparature.

Ostaje zamak grofa Drakule...

Kada sam mu se javio sa tom molbom,

njegov portparol mi je ledenim neživim glasom javio na mobilni da je grof oduševljen idejom, kao i izborom zvanica.

Jedini uslov mu je bio da se razgovori održe noću.... Prihvatio sam.

Ljubazno se ponudio da pošalje po mene kočiju sa kočijašima...

Na moje pitanje kako će izdržati konji i kočijaši toliki put od Novog Sada do Karpata, portparol je odgovorio da mrtvi ne znaju za umor....

Ljubazno sam se zahvalio i odbio ponudu za prevoz....

Mnogo lakše mi je bilo izabrati zvanice.

Lista sadrži nekoliko najpopularnijih i najpoznatijih horor junaka u savremenom horor žanru.

Svi redom su pristali da se pojave, sem jednog.

On je morao biti silom doveden, ali se ispostavilo da je podjednako uživao u susretu.

Naravno, pre toga je svaka zvanica potpisala izjavu u kojoj se obavezuje da neće činiti niti pokušavati da čini akcije protiv mog tela i uma, i da će moj integritet biti zaštićen.

Dodatne garancije sam dobio i od grofa, koji mi je čvrsto obećao njihovo sprovođenje.

Ipak sam za svaki slučaj u ranac spakovao CZ99, beli luk, srebrene metke, par raspeća i bacač plamena. Zlu ne trebalo.

Da ne dužim dalje, pozvao sam dr Frankenštajnovu čudovište, Nosferatu-a, Džejsona Vorhesta, Fredi Krigera, Majkla Majersa, jednog zombija, jednog vukodlaka i jednog ksenomorfa.

Za ovog zadnjeg, ksenomorfa, morao sam da angažujem Predatora da ga dovede na Karpate...

Na pitanje Predatora šta će mi kog đavola ksenomorf, odgovorio sam mu iskreno.

Bio je jako razočaran što ga mora dovesti živog...

Ipak se nasmejao i rekao da će se potruditi za neki bolji primerak, i da mi neće naplatiti tu uslugu.

Na moj protest i insistiranje je odgovorio da se Sftim-ov Vektor rado čita na njegovom svetu i da će mu biti čast da učini nešto za isti.

Kako sam nakon toga mogao da ga odbijem i zadržim keš u džepu?

Nakon dužeg razmišljanja sam pozvao i dr Hanibala Lektora.

I pripada na susret, a i ne pripada... ipak, nisam hteo da budem jedino „ljudsko“ biće tamo...

Dakle, osvanuo je dan kada je trebalo da krenem na put, put Karpata, Transilvanije...

Dobio sam precizna uputstva, i obećanje da ću u dogledno vreme dobiti pratnju, jer će mi u vrljetima Karpata zakazati GPS navigacija... jer vidite, u svetu mrtvih nema navigacije...

Napunio sam ladu gorivom, proverio gume, ulje i vodu... ubacio ranac na zadnje sedište i pustio sa mp3 Rammstein.

Vožnja do podnožja Karpata je bila ugodna i bez nekih stresnih situacija, štaviše bila je opuštajuća što mi je omogućilo da u glavi formulišem pitanja i provociram odgovore.

Međutim, što sam bio bliže cilju, sve sam jače osećao neku teskobu... a ko i ne bi?

Magla i mrak su odavno pali dok sam terao ldu preko starih i napuštenih karpatskih puteva.

Umesto Rammstein-a, slušao sam neljudske krike iz vana, pomešane jezivim zavijanjem vetra kroz krošnje šume...

Iznenada, komande vozila su otkazale. Lada kao da je dobila novog šofera.

Gazila je kroz maglu sama, terana nekom nevidljivom silom...

To je dakle bilo to... obećana pratnja je preuzela.

Zapalio sam cigaretu i sa zebnjom konstatovao da sam prešao granicu i pošao putem sa kog se niko nije vratio... zapitao sam se koliko su grofove garancije bile iskrene..

Vozilo je odjednom izronilo iz magle i parkiralo se pred sam ulaz prastarog zdanja.

Zgrabio sam ranac i izašao.

Ogromna vrata su se raširila preda mnom, i na njima se pojavio prastari batler.

Mogao sam se zakleti da je svet živih napustio odayno...

Vodio me kroz hol zamka, sve do ogromnih dvokrilnih vrata. Pokazao je osušenom rukom da uđem, sam....

Ponudeni bakšiš je zgrabio bez reči zahvalnosti i nestao odjednom, bez ikakve naznake da je ikada tu bio....

Ušao sam u veliku trpezariju zamka.

Jedinu svetlost je davao ogromni kamin na drugom kraju sobe, i par baklji sto su visile na zidu.

Ta igra svetlosti je bacala svoj ples na prilike koje su sedele za stolom, čiji žamor je iznenada utihnuo.

Progutao sam knedlu i krenuo prema njima.

Prilike su se počele dizati sa stolica...

Najbrži je bio Fredi Kriger...prepoznao sam ga odmah. Ispostavilo se posle da je on najelokventniji i veliki zezator.

Pružio sam mu ruku, koju je on prihvatio. Izmenili smo par kurtoaznih fraza, i nisam propustio priliku da iskažem divljenje njegovom liku i delu.

Iznenada i bez ikakve najave, uhvatio me onom drugom slobodnom rukom, čiji se prsti završavaju onim dugim britvama, za vrat i počeo mi golicati arteriju i obraze.

Pitao me kako noću spavam i da li se zamislim hoću li se prilikom narednog spavanja uopšte probuditi....

Sledila mi se krv u žilama..Pomislio sam: "Kako glupa ideja". Zažmurio sam i čekao kraj.

Međutim, umesto očekivanog zarivanja britvi u moj vrat, začuo sam smeh. Prvo stidljiv, zatim sve jači i jači.

Fredi me pustio, prijateljski zagrlio i rekao da su ga momci nagovorili na to, da me preplaše....

Izvinuo se i poveo prema okupljenima. Reče, šala mala...

Zamolio sam za veliku čašu lozovače... razumete zašto mi je bila potrebna.

Prvi mi se predstavio Majkl Majers iz Hedonfilda. Nije mnogo govorio, a i ono što je izustio, prigušila je bela maska koja kao da je srasla sa njegovim licem.

Njegove oči nisu odavale ništa, nikakvu emociju.

Sledeći je bio alien, iz vrste ksenomorfa...

Očito se Predator baš potrudio, jer je ovaj bio do kraja formiran, sve sa svoja tri metra...

Bio sam u neprilici za koji krak da ga uhvatim za rukovanje, ali on je sam rešio dilemu i ponudio jedan...

Sa tim stvorom nisam razmenio ni reči.

Sa vukodlakom sam se baš lepo upoznao, dok me zombi doveo u nepriliku.

Naime, uprkos enormnoj količini dezodoransa, i dalje je bazdio na trulež, to jest na ljudsko mesu u fazi raspadanja.

Uočio je moju nepriliku, uljudno se izvinio sa obrazloženjem da bolje ne može i povukao se.

Ispostaviće se da je grof zombiju i ksenomorfu odredio najudaljenija mesta za stolom, da mi njihov smrad i slinjenje ne bi pokvarili večeru. Zaista jako uvidavno od našeg domaćina.

Frankenštajnovo čudovište mi je prilikom predstavljanja napomenuo da ga jako nervira to što ga ljudi zovu Frankenštajn. Kaže, dovoljno je i „monster“.

Držao sam se celu noć toga, nije mi na um palo da ga nerviram. Očito je i dalje

imao neraščišćenih računa sa svojim tvorcem.

Dr Hanibal Lektor se predstavio „normalno“, kao pravo ljudsko biće... Ne mogu a da ne spomenem koliko mi je bilo olakšanje rukovati se sa toplokrvnom rukom....

Nosferatu, iz soja vampira mi je prišao poslednji... Gledao sam da izbegnem njegove jako duge nokte prilikom rukovanja... Otkud znam kako bi reagovao na pojavu krvave ogrebotine na mojoj ruci....

Kao pravi vampir, pročitao mi je misli i ironično se nasmešio, otkrivši svoje pacovske zube...

Nakon predstavljanja, okupili smo se kraj kamina, čekali našeg domaćina, grofa Drakulu i opušteno ćaskali...

Smejali smo se grohotom na ksenomorfov u anegdotu o uvlačenju njegovog sunarodnika sa Nostromo-a u spasilačku kapsulu, kad su se ogromna dvokrilna vrata rastvorila i kroz ista bukvalno ulebdeo Vlad.

Pola metra iznad tla, blago nagnut napred, spustio se metar i po od mene....

Momentalno sam zaključio da je grof Drakula ipak najveća i najpoznatija horor ikona svih vremena.

Pravi plemić, plemićkog držanja. Kosa precizno začešljana unazad, bela košulja sa podignutom starinskom kragnom, crveni prsluk sa zlatnim vezom, crni plašt, crne ispeglane pantalone i uglačane jahaće čizme su ga činile izuzetno markantnom figurom.

Zaista, grof je najveća legenda natprirodnog sveta a uz to je i naš, Balkanac...

Pročitao mi je misli i blago se nasmešio, uz naklon glave...

Okrenuo se ostalim zvanicama i ponovio naklon, istovremeno rukom pokazavši na ogromni trpezarijski sto, obasjan svećama sa velikih svećnjaka...

Njegove oči, povremeno na tren osvetljene svetlošću munja koje su dopirale kroz ogromne lučne prozore trpezarije, nisu odavale ništa ljudsko..

Svi smo posedali na označena mesta, grof na čelo lepo i ukusno postavljenog stola, ja do njega odmah i prekoputa mene dr Lektor.

Na drugom kraju Nosferatu, a levo i desno od njega zombi i ksenomorf..

Ostali su se smestili između nas.

Izvadio sam svoj rekorder i stavio na sto.

Dr Lektor mi je bio najbliži, izuzimajući grofa koji je intervju dao poslednji, i počeo sam sa pitanjima....

P: Doktore, recite nam nešto o vašem poreklu...

O: Pa, rođen sam 1938. godine u Litvaniji...roditelji su mi bili jako imućni. Otac mi je bio grof, a majka iz čuvene Milanske porodice Visconti.

Na spomen plemićkog porekla, dr Lektor i grof Drakula su izmenili klimanje glavom

Naravno, plemićka posla....Cccccc....

P: Koliko je meni poznato, imali ste sestru, Mišu... Gde je ona sada?

O: Nažalost, umrla je jako mlada, imala je šest godina..Pojeli su je Nemci, za vreme povlačenja nacističkih snaga..

P: Strašno...pretpostavljam da ste vi prisustvovali tom nesretnom događaju?

O: Da...vidite, vladala je opšta glad..Banda dezertera je ušla u naš letnjikovac gde smo se sklonili i pobila nam roditelje. Tu su se krili i kada je ponestalo hrane, ubili su moju sestru i skuvali je...

P: Da li je taj nemili događaj formirao vašu svest u pravcu da postanete najpoznatiji masovni ubica i kanibal?

O: Jeste...ali ne odmah. Gonjen osvetom, nakon dugog niza godina sam svakog ponaosob lovio i ubijao, tako da umru u strašnim mukama...

Žamor odobravanja je prostrujao prostorijom. Grof Drakula je podigao ruku i tišina je zavládala trpezarijom...

P: Doktore, završili ste psihijatriju i otvorili ordinaciju u Baltimoru 1970. godine?

O: Da, i ubrzo sam postao uvažen član zajednice...Vidite, svoje pacijente sam lečio uspešno, toliko uspešno da sam pojedine terao u samoubistvo...

Smeš je prekinuo doktorovo izlaganje... Grof je opet podigao ruku....

P: Kažite mi, sociopatsko ponašanje ne uključuje afekciju i ljubav...međutim, vi ste je iskazali prema FBI agentu Klaris Sterling?

O: Ahhh... Klaris..... Ona mi je posebno draga...u njoj vidim svoju pokojnu sestru...

Celo vreme, neprirodni smešak mu nije silazio sa usana...

P: Uhvaćeni ste 1975. godine od strane agenta Will Grahama..i ustanovljeno je da ste ubili i pojeli 12 osoba?

O: Da, to je istina... Jao sam ih iz osвете onim dezserterima koji su mi oduzeli sestru. Osveta nije bila dovoljna.

P: Još za kraj, doktore....da li ste u tom svom ubijanju i kanibalizmu našli svoj mir?

O: Nisam...nisam još..

P: Znači, moguće je da o vama još čujemo....zahvaljujem na razgovoru, doktore...

O: Nema na čemu... bilo mi je zadovoljstvo dati intervju za Vektor...

Sve oči su bile uprte u mene... u iščekivanju izbora sledećeg „ispitanika“...

Pogled mi je pao na Fredi Krigera..odlučio sam da nastavim sa njim.

Grof je sa velikim interesovanjem pratio tok intervjua. Sedeo je ponosno u svojoj starinskoj, izrezbarenoj stolici visokog naslona kao kakav kralj na prestolu, i sem očiju, nije pomerao ni jedan deo svoga tela...

Okrenuo sam se Fredi Krigeru i započeo pitanja...

P: Gospodine Krigeru, pretpostavljam da imate neko poreklo?

O: Mit o meni je stvorio režiser Ves Krejven. Inspiraciju za moj lik je dobio iz serije članaka u Nju Jork tajmsu.. Redovno je pratio seriju neprirodnih smrti u kojima su žrtve umirale neobjašnjivo u snu.

P: Zanimljiv podatak, gospodine Krigeru...Pretpostavljam da je Ves ipak napisao i vaše fiktivno poreklo?

O: Naravno, matori se pobrinuo i zato...Majka mi se zvala Marija Helena i bila je časna sestra. Nesretnim sticajem slučajnih okolnosti je bila zatvorena u ludaru..i to u posebnom odeljenju gde su obitavali neizlečivi nasilni ludaci, kao ovaj doktor Lektor ovde.

Fredi se nije mogao uzdržati, a da ne pecne svog „kolegu“ koji je sedeo prekoputa njega.

Doktor Lektor nije reagovao na uvredu, nego se i dalje smešio onim svojim ledenim osmehom. Mogu samo pretpostaviti koja strašna osveta Frediju mu se motala po glavi....

P: Gospodine Krigeru, molim vas da nastavite izlaganje o svom poreklu, bez provociranja ostalih zvanica.

O: Naravno... elem, ti isti umobolnici su je silovali na stotine puta... našli su je danima posle, polumrtvu ali i trudnu...začela je mene.

P: Interesantno... pričajte mi dalje...

O: Nakon mog rođenja sam predat na starateljstvo matorom Undervodu...taj kreten me zlostavljao na svaki mogući način...Zbog toga, a i zbog mog nadimka „sin stotine ludaka“ sam razvio sociopatsko ponašanje. Sa uživanjem sam mučio životinje i voleo sam da fizički povređujem sebe.

P: Pretpostavljam da se nikad niste rešili svoje agresije i da ste tada postali doživotni manijak?

O: Naravno...kada mi je matori prekipelo, ubio sam ga, i moram priznati da sam uživao u tome. Mnogo godina posle sam upoznao Loretu, i mi smo se venčali. Dobili smo malu Ketrin i lepo živeli u našem domu, Ulica Brestova br 1428.

P: Onda ste počeli da ubijate decu iz komšiluka?

O: Da. Imao sam u podrumu naše kuće tajnu prostoriju gde sam izrađivao one svoje rukavice, čuvao članke o svojim delima i držao razne sprave za mučenje. Nažalost, moja supruga je pronašla tu prostoriju, ali nije smela da kaže ikom išta...valjda iz ljubavi prema meni..HAHAHAHAHAHAH Žao mi je što sebi nisam ubrizgao antifrizu, jer mi je njegov smeh bukvalno ledio krv u žilama. Otpio sam podobar gutljaj loze i nastavio ...

P: Pričajte nam o vašem hapšenju.

O: Neznam kako je do toga došlo...klince sam ubijao na poslu, u lokalnoj elektrani. Tela sam spaljivao tamo...bilo kako bilo, 1966. godine su me uhapsili. Malu Ketrin su dali na usvajanje. Nedugo zatim su me oslobodili, jer smotani panduri nisu ispoštovali proceduru hapšenja...Bio sam opet na slobodi.

P: Onda su vas roditelji žrtava dograbili?

O: Da..bio sam na poslu kada su nagrnuti... nisam imao kud i oni su me spalili živog.

P: Šta se tada tačno dogodilo i kako ste ušli u svet natprirodnoga?

O: Tren pre nego što ću otegnuti papke, u agoniji bola, prišla su mi tri demoni. Dogovorio sam se sa njima...vidite, ta tri demoni bili su demoni sna..njihov zadatak je da na zemlji nađu najpokvareniju dušu na samrti i ponude pogodbu...pogodba je bila da mi daju večnu moć pretvaranja snova u realnost, a ja da im služim u cilju zla. Nisam se ni sekunde dvoumio, dali su mi ono u čemu uživam i u čemu sam dobar...

P: Još za kraj jedno pitanje, gospodine Krigeru....Da li bi ste pristali da vas doktor Lektor leči psihoterapijom od vaših trauma iz mladosti?

Njegov ledeni smeh je opet odjekivao ogromnom prostorijom....

O: Naravno...bilo bi zanimljivo...pitam se samo da li bi cenjeni baltimorski doktor spavao mirno posle toga?...

Pogledao sam u doktora Lektora, i video neku iskru u njegovim očima... izgleda da je dobio novog pacijenta.

Grof Drakula je iznenada ustao i po prvi put progovorio dubokim, hipnotičkim glasom najavivši večeru...

Nije mi u datom okruženju bilo do hrane, ali Vlad se ne odbija...

Ustao je sa svoje stolice i dva puta pljesnuo rukama...

Velika dvokrilna vrata se otvoriše, i tri devojke su ulebdele u trpezariju.

Lica su im bila bleđa kao smrt, a raskošne haljine crne boje. Duge crvene kose su im bile raspuštene, ali ipak uredno začešljane.

U rukama su nosile velike pladnjeve hrane. Spustivši jedan oval ispred mene, primetio sam na devojčinom vratu dva mala uboda... Veštice iz Istvika su se ipak stavile u službu grofa....

Svaki pokušaj komunikacije sa vešticom je ostao bezuspešan....Na moje „hvala“ sam dobio ledeni zid ignorisanja kao što samo mrtvi mogu da ignorišu....

Ipak, pogledavši u servirani mi pladanj, uverio sam se da je grof vodio računa o svojim gostima...

Ražnjići, čevapi, svinjski vrat i teleći medaljoni obilato ukrašeni dinstanim lukom sa pavlakom su spuštteni pred mene.

Pogledavši na ostale pladnjeve, servirane ispred ostalih zvanica, smučila mi se ne samo večera, nego i ostatak mog smrtnog života....

Naime, grof je vodio računa o ukusima svakog gosta ponaosob, tako da je pred dr Lektora spušten pladanj sa dinstanom džigericom i flambiranim mozgom.

Po sjaju u očima doktora sam zaključio da njegov obrok nije ni biljnog ni životinjskog porekla... nego ljudskog.

Fredi Krigeru su servirane posude sa vrištećim dečijim dušama, a zombi je već glasno i halapljivo žderao razne ljudske udove i iznutrice,

Vlad i Nosferatu su odmereno i dostojanstveno pili gustu tamnocrvenu tečnost iz zlatnih pehara, a ksenomorfove dve vilice su se opasno tresle od užitka na pogled kloniranog tela male Njut na ovalu, dekorisanog listovima zelene salate, paradajzom i rotkvicama.

Džejson i Majkl su dobili isto što i ja... samo su im maniri za stolom bili užasni. Kao i većini prisutnih.

Frankenštajnovno čudovište je dobilo voćnu salatu, a vukodlak ovčiju glavušu, sirovu.

Naredni ispitanik mi je bio Majkl Majers iz Hedonfilda.

Sreća moja tokom te odvratne večere je bila ta što je osvetljenje u ogromnoj prostoriji bilo oskudno, tako da sam bio pošteđen vizuelnog „uživanja“ u ždranju tih kreatura.

P: Majkle, molim vas nešto o sebi, ukratko...

Majkl, koji je odgovarao tiho i odmereno, počeo je svoju priču..

O: Nemam ja vama šta da pričam mnogo. Kada sam imao šest godina, izmasakrirao sam svoju stariju sestru koja je imala sedamnaest godina.

P: A zašto ste to uradili, i to baš za noć veštica?

O: Eto, došlo mi tako... noć veštica mi se činila baš dobar tajming za to.

P: Ubili ste svoju stariju sestru Džudit, a pošteđeli mlađu, Lauri. Zašto?

O: Ne znam... Mislio sam da i nju lovim okolo, posle...

P: Nakon masakra Džudit, mala Lauri je data na usvajanje. Kako ste je pronašli, s obzirom da niste nikad napuštali sanatorijum?

O: Mnogi se to pitaju...i kako sam uspeo da pobežnem iz sanatorijuma i kako znam da vozim auto i sve to...ali to je moja tajna i ne nameravam da je otkrivam.

P: Razumem...Ipak, šta vas je nagnalo da nakon petnaest godina pobegete iz sanatorijuma?

O: Želeo sam da dokrajčim Lauri i sve redom koji imaju veze sa njom.

P: Poznato je da niste uspeli u tome... ipak, ona je stradala u automobilskoj nesreći..

O: Kada sam ponovo vraćen u sanatorijum, bio sam u komi...sve do te nesreće. Onda sam se probudio, pobegao i lovio njenu ćerku, Džejmi i njenog sina.

P: Ranjavani ste, ubijani i spaljivani... čak i sahranjivani, ali ste se opet vraćali u svet živih. Kako?

O: Rekao sam vam, ne želim da pričam o tome.

P: Kažite, zašto nosite masku, kada vaše žrtve, kao i vlast znaju ko ste?

O: Želim time da razdvojim Majkla, brata, od moje druge prirode.

P: Još za kraj...da li bi ste i vi pristali da se podvrgnete tretmanu doktora Lektora?

O: Zašto bih to radio? Meni je lepo i ovako... A i kad ona budala doktor Lumis nije uspeo, zašto bi ovaj manijak, doktor Lektor?

Žamor odobravanja, kao i kikut ostalih zvanica je prostrujao trpezarijom.

Zahvalio sam mu se na razgovoru i u sebi konstatovao da je jako neprijatan sagovornik.

Nevoljko sam sažvakao par zalogaja hrane, verujući uveravanjima grofa da je meso iz obližnje mesnice.

Zapalio sam cigaretu i pogledao na sat. Pola dva iza ponoći. Imao sam još dosta vremena do svitanja...pod uslovom da ga dočekam živ.

Jedna od veštica mi je prišla i nasula „Jelen” pivo u moj pehar. Zaista, grof je vodio računa o svakom detalju...

Na moje ponovno „hvala“, primetio sam kako me devojčine crne oči fiksiraju...mogao sam se zakleti da je blago rumenilo obasjalo njene inače kao sneg bele obraze...

Sledeći na redu je bilo doktor Frankenštajnov čudovište, ili monster, kako je sam preferirao..

P: Monster, vi ste jedna od najstarijih horor ikona?

Njegovi odgovori su bili tihi i spori...

O: Da, mene je izmislila književnica Meri Šeli, u svojoj gotskoj noveli Frankenštajn ili moderni Prometej, 1818. godine. Koliko je meni poznato, inspiraciju je dobila nakon jednog košmarnog sna...

P: Ipak, postali ste najpoznatiji po filmu Frankenštajn?

O: Da, verzija iz 1931.godine me proslavila...na žalost.

P: Vi niste ni za šta krivi, ali ipak ste važili za negativca?

O: Za to je kriva filmska verzija, u kojoj ima velikih odstupanja od originalne novele

P: Pojasnite nam to, moliću..

O: U noveli, doktor me stvorio i ja sam pobegao..Lutao sam divljinom pitajući se ko sam i odakle sam. Naišao sam na jednu kućicu, i u njoj slepog starca. Taj matori me prihvatio kao svog rođenog...naučio me govoriti. pisati i tako...

P: Pa zašto onda krvavi pir?

O: Kada je stigla njegova rodbina, prepali su se mog groznog izgleda. Doktor me sastavio od raznih delova tela koje je iskopavao na mesnom groblju...

P: U filmskoj verziji ste dobili mozak mrtvog kriminalca?

O: Tako je, i veruje da mrzim taj deo filma o meni. U stvari, mrzim celi film.

P: Nastavite sa novelom, molim vas

O: Kao što rekoh, prepali su se mog izgleda i oterali me... U odeći koju mi je navukao doktor prilikom mog oživljavanja sam pronašao neke zabeleške o njemu...

P: I vi ste pošli da ga nađete?

O: Naravno....usput sam nailazio samo na ljudsku zlobu... svi su me mrzili zbog onoga šta sam. Ranjavali me i gonili kao zver..

P: Onda ste rešili da se osvetite doktoru?

O: Da... jer među zabeleškama sam našao i deo koji opisuje moje stvaranje.

P: U filmskoj verziji sjajno vas je odglumio Boris Karlof... šta mislite o njemu?

O: Ja protiv njega nemam ništa... mislim da je sjajno preneo moje emocije, beznađe i zbunjenost, kao i moj bes...

Preko puta mene, dr Lektor se oglasio, ponudivši čudovištu da dođe u Baltimor na terapiju...

Monster je to odbio i istakao da samo želi da se vrati među mrtve i u svoje spokojstvo

Skoro sve zvanice redom su se ponudile da izađu u susret njegovoj želji...

Zahvalio sam se čudovištu i na tren se zamislio, iskapivši pehar sa „Jelen” pivom.

Frankenštajново čudovište je izgleda jedini prisutni ovde koji nije rođen, pardon, stvoren zao, nego ga je ljudska zloba učinila takvim.

Ona ista veštica je dolebdela i dopunila pehar. Opet su nam se oči susrele, i ovaj put se uz crvenilo u obrazima pojavio i smešak. Konstatovao sam da je poprilično zgodna, uprkos svom bitisanju između živih i mrtvih. Sa žaljenjem sam zaključio da pripada grofu i da nije pametno čačkati mečku, ili najmoćnijeg vampira sveta.

Okrenuo sam se Džejsonu Vurhesu, legendi Kristalnog jezera.

Svojom mačedom je divljački seckao servirano mu meso, iako nije bilo potrebe za tim..

Milioni ljudi širom sveta, kada uoče da je petak 13 ti, pomisle baš na njega i njegovo divljanje u kampu na spomenutom jezeru..

P: Džejsone, vi ste jedan od velikana horora. Kako ste dospeli na tu listu?

O: Ubijao sam kampere na jezeru ovom svojom mačedom.

P: To nam je poznato, videli smo filmove... Kažite, šta vam je dalo taj nagon za ubijanjem?

O: Svetio sam pokojnu majku... onda mi se to dopalo i nastavio sam...

P: Majka vam se zvala Pamela, koliko nam je poznato... Kažete, osveta da je u pitanju?

O: Da...jadnica nikad nije prebolela to što sam se udavio u jezeru. Krivi su bili vaspitači.

P: Kako, vaspitači krivi?

O: Nisu obraćali pažnju na mene... niko nije .ni ostala deca, a ni vaspitači..

P: A zašto?

O: Zato što sam rođen sa psihičkim i fizičkim deformitetima. Nisam lep prizor

P: I zato se vaša majka svetila svima koji bi dolazili na Kristalno jezero u letnji kamp?

O: Da...ubila je nekoliko likova pre nego što joj je ona prokleta Elis odrubila glavu.

P: To je ona glava koju ste sačuvali u vašoj kolibi u sred šume i ukasili masakriranim telima, okolo?

Aplauz prisutnih je prekinuo naš razgovor. Zapalio sam cigaretu i otpuhnuo. Ako me ove kreature do jutra ne raščereče, lako može da se desi da skrenem s uma od ovolike grozote...

Nakon što je grof umirio prisutne oštrim pokretom ruke, Džejson je nastavio

O: Da, sačuvao sam maminu glavu kao dragu uspomenu. Vidite, dok se ona svetila, ja sam i dalje bio mrtav. Tek nakon njene smrti sam vaskrsnuo sa dna jezera i počeo svoje aktivnosti.

P: U prvom delu filma vi se niste ni pojavljivali, fizički mislim..

O: Da, pojavljivao sam se samo kao majčino sećanje i halucinacija one kučke Elis. Kada sam vaskrsnuo, pojavljivao sam se fizički u filmu.

P: U jednom od niza vaših filmova sukobljavate se sa ovde prisutnom Fredi Krigerom. Borba je bila žestoka i surova. Izašli ste kao pobednik, skrativši Fredija za glavu.. Da li ste zadovoljni tim uspehom?

O: Da, ne mogu vam opisati koliko sam uživao skraćujući tu nakazu za glavu....

Sve zvanice su prestale da žderu.. Čak je sam Vlad Drakula podigao jednu obrvu u znak interesovanja na provokaciju.

Glave su se polako okretale ka Frediju, koji se tresao od besa. Pomislio sam da sam preterao. Moja prokleta znatiželja i dugi jezik će mi konačno glave doći.

Fredi je skočio sa stolice i raširio svoje britve na ruci, spreman da napadne Džejsona.

Vlad je ustao i uhvatio ga za rame, sve to u milisekundi. Zamolio ga je da sedne, a Džejsonu ukazao na njegovo neprilično ponašanje.

Mene začudo nije oslovljavao... mora da su ga zabavljala moja provokativna pitanja i reakcije prisutnih na njih.

Džejson se samo nasmejao i nastavio da secka mačetom meso na pladnju...

Sa njim je razgovor bio završen.

Za stolom je vladala napeta tišina, koju je Vlad prekinuo tražeći od vukodlaka da započne svoju priču.

O: Ja sam predstavnik vrste likantropa. To je naš pravi naziv. Izraz vukodlak se koristi lokalno, u kulturi i mitologiji datog jezika. Naši koreni se spominju još kod starih Grka. Mit o nama je poslužio kao inspiracija za mnoga književna i filmska ostvarenja.

Dok je vukodlak govorio, nisam mogao a da ne primetim određeno vučije režanje u njegovom glasu...

P: Kažite nam, kako se to postaje likantrop?

O: Na različite načine u različitim delovima sveta... Najčešći razlog zbog kog se normalni ljudi pretvaraju u likantrope su kletve. Zla sila, kao što je recimo veštičija, baci na normalnog čoveka kletvu i on se pretvara u likantropa sa prvim punim mesecom..nakon zalaska istog, vraća se u svoj normalni ljudski oblik.

- P: Na koji još način može da se postane likantrop?
- O: Svojom voljom postajete takav ako opašete oko sebe vučiju kožu i napijete se vode iz traga vuka...sve to kada je pun mesec.
- P: Prilikom metamorfoze osećate bolove?
- O: Da, jake i nezamislive bolove. Menja se kompletna struktura kostiju.
- P: Da li je istina da vam srebreni meci mogu nauditi?
- O: Da, alergični smo na srebro.
- P: I dok ste u fazi vuka, javlja vam se žed za krvlju?
- O: Naravno...najslađa nam je ljudska krv i meso.

Više nisam imao šta da pitam vukodlaka. Sa žaljenjem sam zaključio da iako su jedna od najstarijih horor ikona, likantropi su i najdosadniji. Možda ga i nije trebalo pozvati na susret.

Ubrzo, veštice su raspemile sto. Pogledom sam pratio onu meni dodeljenu. Konstatovao sam da je zaista lepa devojka. Samo da su okolnosti drugačije, pomislio sam...

Mora da mi je grof čitao misli. Ustao je sa stola i pozvao prisutne zvanice na kafu i konjak uz kamin, gde je udobna kožna garnitura fotelja i troseda mamila svojim komforom, dok je vatra veselo pucketala u kaminu.

Jedna po jedna, kreature su se uputile tamo i zauzimale slobodna mesta.

Frankenštajново čudovište se izvinilo i odmaklo se dosta od kamina. Očito mu je vatra ostala u traumatičnoj uspomeni. Razumeo sam ga potpuno, jer verujem da živ izgoreti nije baš prijatno iskustvo.

Fredi Kriger, koji je prošao isto iskustvo nije sa tim imao problema. Čak je dodao par cepanica na vatru i prodžarao je nekoliko puta.

Seo sam u veliku, udobnu fotelju i zapalio veliku kubansku cigaru koju mi je „moja“ veštica na tacni ponudila. Spustila je konjak i kafu na stolić kraj mene.

Zatim mi se nasmešila svojim hladnim, ali ipak ljupkim osmehom.

Pomislio sam da bi bilo najbolje zombija sledećeg intervjuisati.

INTERVJU S VAMPIRIMA

Predstavnici ove vrste ionako nemaju mnogo šta da kažu o sebi, baš zato što nisu jedinstveni. Njegov smrad mi je golicao nozdrve i okretao mi želudac kao centrifuga već mašine.

Vlad je nadam se pročitao moje misli i kao pravi domaćin će ga nakon razgovora udaljiti na sigurnu razdaljinu.

P: Vi kao predstavnik zombija sigurno imate o svojim nešto da kažete?

O: Naravno...samo izraz zombi je nesretno izabran, i ne odgovara našoj prirodi.

P: Kako to?

O: Pojam zombi potiče iz afričke kulture, a mi smo ipak nastali na američkom kontinentu. Naš otac i stvoritelj, Džordž A. Romero, nas je u filmovima prikazao na američkom i evropskom kontinentu, nikako afričkom.

P: Pa koji izraz bi vaša sorta preferirala?

Nisam mogao da se suzdržim... morao sam se malo narugati ovoj spodobi. A i zaudarala je sve jače.

O: Radije bi o sebi čuli kao o „inficiranima“.

P: Čini mi se da ste vi inficirani najslabiji predstavnici horora. Snage imate kao običan čovek, i ranjivi ste isto tako. Ali uspeali ste u nekoliko dela da pokorite ceo svet. Kako to?

O: Lepo..mi jesmo slabi, spori i bez mozga, ali naša snaga je u našoj masovnosti. Gde god izbije infekcija, širimo se kao šumski požar.

P: Znae da se svaki požar ugasi?

O: Nažalost, to je tačno...kada nam nestane hrane, žderemo sami sebe. Na kraju, odumiremo totalno.

U prostoriji je zavladao žamor gađenja na zombijevu izjavu. Samo su se Vlad i doktor Lektor uzdržali od javnog izražavanja gađenja nad zombijima. Vlad iz pristojnosti domaćina, a doktor iz razumevanja za kanibalizam.

P: Kažite nam nešto o toj infekciji...

O: Infekcija napada brzo i žestoko. Raširi se po telu najdalje za par sati i preuzima vas totalno. Mozak i ostali organi odumiru i ostaju samo primarne motoričke radnje... Osećate samo glad, i ništa drugo.

P: Glad za ljudskim mesom?

O: Da...ali u nedostatku toga može i bilo koje.

U to se javi Majkl Majers i reče mu da su inficirani najveća bagra u horor svetu i da samo brukaju žanr, da smrdi užasno i, da nije domaćina, davno bi završio u kaminu kao gorivo.

Ostali su odobrili Majersov stav. Čak je i Džejson preteći zamahnuo sabljom.

Grof ih je sve umirio i naredio da se poštuje primirje i gostoprimstvo.

Strasti su se stižale i svi su seli na svoja mesta.

Nisam znao kako da završim razgovor sa odvratnim zombijem, pa sam mu postavio banalno pitanje

P: Kažite, kad bi bio napravljen serum, da li bi ste se dobrovoljno podvrgli tretmanu i postali ponovo čovek?

O: Nisam siguran... mislim da bi većina nas to želela, ali nisam siguran.

P: Zahvaljujem na iskrenim odgovorima.

Nakon toga, Vlad ga je ljubazno zamolio da sedne što dalje od nas.

Ksenomorf je odbijao guste dimove iz havane i čačkao čačkalicom svoje imponantno zubalo, vadeći deliće male Njut iz pokvarenih šupljina.

Sit i zadovoljan, pušeći cigaru iz vrsnog kvaliteta. Smatrao sam da je sada najbezbednije da mu postavim par pitanja.

P: Ksenomorfe, kažite nam nešto o svom poreklu.

O: Ne bih vam mogao tu pomoći, ja sam samo običan radnik u našem društvenom ustrojstvu.

P: Hoćete da kažete da ne znate sa koje ste planete potekli?

O: Zaista ne znam... to bi trebalo da pitate neku kraljicu-majku...

P: Onda nam nešto otkrijte o vašem društvenom ustrojstvu...

O: Pa vidite... najadekvatnije bi bilo poređenje sa vašim teranskim pčelama.

Imamo kraljice, koje upravljaju i polažu jaja, kastu radnika i kastu ratnika.

Svi su sa pažnjom slušali izlaganje tuđina, jer je bio jedino strano biće ovde...

P: A vaš životni ciklus? Deluje jako interesantno.

O: Da, on se odvija u nekoliko faza. Kraljica polegne jaja. Iz njih se u datom momentu izlegne „mali“ čija je jedina svrha bitisanja da nađe organskog domaćina.

P: I šta dalje, kada ga nađe?

O: Čvrsto se veže za njega i ovlada njime. Zatim polaže embrion u njega. Tu je njegova životna uloga završena.

P: I šta biva onda sa malim?

O: Odumire. Nije više potreban.

P: Jasno... a zar se „mali“ ne može odstraniti sa domaćina?

O: Nemoguće. Repom se čvrsto obmota oko domaćina i jednim svojim delom uđe u njegov organizam i zatim nastavlja odatle snabdevanje kiseonikom ili sličnim gasom. Prekida mu dovod vazduha i stavlja ga u svojevrstu komu. Svaki pokušaj fizičkog odstranjivanja „malog“ bi samo rezultovao puštanjem njegove krvi - kiseline koja bi fatalno delovala na domaćina.

P: U svakom slučaju domaćin umire.

O: Tačno.

P: Molim vas nastavite priču o ciklusu.

O: Naravno... kada embrion napusti telo domaćina, raste u jedno od te tri kaste... zavisno od jajeta.

P: Jasna nam je namena kraljica-majki... objasnite nam namene ostale dve kaste.

O: Ratnici služe da pronalaze domaćine i eliminišu svaku pretnju našem poretku. Radnici opslužuju ratnike i kraljice.

P: U koju kastu vi spadate?

O: U kastu radnika.

Pomislio sam da se Predator baš i nije potrudio... doveo mi je običnog radnika.

Mada, kada sam bolje razmislio, i bolje što je tako... Ovaj primerak je delovao jako zastrašujuće... Kako bi tek delovao ratnik??

P: Još za kraj... kako ste se odlučili na put ovamo?

Nisam se mogao uzdržati a da ne iskažem svoje gađenje i prezir ka tom parazitu.

O: Predator kog ste poslali bio je ..kako da kažem, vrlo ubedljiv. Ali nisam se pokajao, ipak je čast biti pozvan na ovakav veličanstveni skup i verujem da će kraljica-majka biti oduševljena što ste našu vrstu uzdigli u najveće

horor ikone Tere. A sam čin obedovanja male Njut, makar i klonirane, će me jako uzdići među mojom kastom, a ratnici ima da puknu od zavisti.

P: Ksenomorfe, vi ste verovatno svesni da mi se jako gadite i da bih vas sada najradije spalio vatrom?

O: Osećanja su uzajamna, Teranine...

P: Ipak, hvala vam na dolasku i jako edukativnom razgovoru.

O: Nema na čemu, uživao sam u svakom momentu.

Veštica mi je prišla tiho i neprimetno, nudeći me novim konjakom.

Zapazio sam određene promene na njoj...Presvukla se u svetlu, izazovnu haljinu, skupila crvenu kosu u pundu i našminkala se. Ostale dve veštice se nisu promenile. Stajale su kao dva kipa u uglu sobe i na svaki mig služile goste.

Ipak, na devojčinom vratu su jasno ostale dve vidljive rupice od ujeda vampira, koje uprkos pokušaju nije uspela sakriti puderom. Osetio sam njeno telepatsko dozivanje, ali nisam znao kako da reagujem na to. Bojao sam se grofa. Ipak je ona njegovo vlasništvo. Mada, nisam mogao prikriti činjenicu da je baš zgodna vampiruša-veštica. Baš moj tip.

Sabrao sam se i odbacio te misli. Trebalo je odraditi posao i otići živ odavde.

Još su mi ostali vampiri...Nosferatu i sam grof Drakula.

Pogledao sam na sat. Pola četiri posle ponoći.

Okrenuo sam se ka Nosferatu-u i iza njega ugledao vešticu....gledala je u mene i stidljivo obarala pogled.

Otrgao sam se njenim lepim, hipnotičkim očima i započeo razgovor...

P: Nosferatu, vi ste jedan jako stari vampir?

O: Da, ja sam u stvari nusprodukt originala. 1921. godine je snimljen film o vampiru. Murnau, njemački režiser, nije mogao dobiti autorska prava pa je malo izvrnuo celu priču. Inače, moje ime je grof Orlok. Umesto vampir preferiram izraz nosferatu. Šta da vam pričam o sebi, sve se zna. Moj put je identičan onom cenjenoga grofa Drakule.

P: Zanimljivo... vi ste se pojavili na filmu odavno, u vreme nemog filma. Ipak ste postali jedan od klasika horora.

O: Jeste...njemački glumac Maks Šrek je uradio odličan posao, kao i Murnau, režiser.

P: Ne smeta vam što je vaš kolega, grof Drakula ipak preuzeo titulu kralja svih vampira?

O: Naravno da ne...pa vidite kako izgledam, kao nakaza...a cenjeni grof Drakula je baš lep vampir...Drugo, ja nisam imao za film sredstava i produkciju kao on...

Grof Drakula se bledo nasmešio svom plemićkom kolegi i klimnuo glavom, na šta je grof Orlok uzvratio, podigavši blago pehar sa onom gustom tamnocrvenom tekućinom.

Opet ona njihova plemićka posla, pomislio sam...

P: Napravljen je i rimejk Nosferatua.

O: Da...1979. godine, čuveni njemački režiser se latio posla i napravio „Nosferatu: The Vampyre“..

P: Koliko se sećam, uposlio je poznate glumce?

O: Da...mene je igrao Klaus Kinski, a Lusi je tumačila Izabela Adani....

P: Gledao sam davno to remek delo, i smatram ga najuspelijim vampirskim ostvarenjem...ali na poseban način...Grofa su u rimejku preimenovali u Drakula, ali ipak su mu ostavili groteskom kao pojavu.

O: Znam...žalosno. Grof Drakula i ja smo imali ozbiljne i duge razgovore na tu temu, ali šta вреди kada mi ne odlučujemo o tome...

Grof Orlok, uprkos svojoj odvratnoj pojavi, se pokazao kao sjajan i kulturan sagovornik.

P: Grofe, nakon ovog kratkog ali izuzetnog razgovora sa vama, imam želju da opet pogledam jedan od Nosferatu filmova. Koji biste mi od ta dva preporučili?

O: Dragi moj mladi prijatelju, oba dela se svrstavaju u horor umetnost...izbor je isključivo na vama. Mada, ako vam Vlad Drakula ljubazno dozvoli da se poslužite njegovom bioskopskom salom, ne sumnjam da bi vam odluku olakšala naša lepa mlada vampirica koja neskriveno pokazuje afekciju ka vama...Smatram da će gledanje bilo kog filma o meni u njenom društvu ostaviti lepu i trajnu uspomenu na ovu noć...

Mlada vampir-veštica je bila zatečena. Zbunjeno je gledala u skupoceni čilim. Sva krv joj je jurila u blede obraze...ono malo što je ostalo u njenom telu..

P: Grofe, dajte se uozbiljiti...Zahvaljujem vam na divnom razgovoru..ova noć će svakako ostati trajna i upečatljiva uspomena...

Ako je preživim, pomislio sam....

Ostale zvanice su za počele neobaveznu i tihu konverzaciju, dajući mi vremena da se mentalno pripreim za najbitniji intervju ove noći.

Opet sam bio ponuđen konjakom, ali sam ga odbio. Zora se bližila, a samim tim moj neizvesni povratak u Novi Sad.

Sumnjam da bi mi saobraćajna policija poverovala zašto vozim pod dejstvom alkohola ...

Ipak sam zamolio za jednu jaču kafu, koja mi je donešena jako brzo, natprirodno brzo...

Okrenuo sam se grofu Drakuli. Njegove tamne oči su plamtele crvenom bojom...izgledalo mi da je jedva dočekaio svojih pet minuta...

P: Grofe, recite nam o sebi, svom poreklu i tako....

Žamor konverzacije se prekinuo, i sa velikim interesovanjem su se sve glave okrenule ka nama.

O: Mr Sal....odakle da krenem? Znete da sam vekovima star...toliko star da se čak ni ne sećam svog smrtnog imena.... Počecu od svoga izučavanja tamnih znanja....

P: Ta znanja, tamna znanja kako ih vi zovete ste stekli za vreme svog smrtnog života?

O: Da...pohađao sam tamnu akademiju Scholomance u ovim istim karpatskim planinama...

P: Ko je bio upravnik te mračne i tajne akademije?

O: Onaj čije ime se ne spominje...

P: Tamo stečena znanja ste iskoristili da se dokopate ovog zamka i vaskrsnete nakon svoje smrti u vampira?

O: Da...utvrdio sam svoju strahovladu u ovom regionu i lepo živio sa svoje tri krvožedne supruge ovde...

P: A gde su vam sada supruge, Grofe?

O: Poslao sam ih na tradicionalni bal vampira...verujte, samo bi smetale ovde. Kučke.

P: Žao mi je što neću stići da ih upoznam... u svakom slučaju, prenesite im moje iskrene pozdrave... Po Zapisima Van Helsinga, dosadilo vam je ovde i hteli ste da proširite svoju dominaciju na London. Da li ste zato pozvali onog mladog advokata?

O: Da... hteo sam da kupim nekretninu tamo, i taj mladić je bio kao poručen za to... Ipak nisam hteo da kao beskućnik dodem u London.

P: Van Helsing vam je zadavao puno problema?

O: Jeste... ali rešio sam to na vreme...

P: Nije vam uspeo uspostavljenje dominacije u Londonu...

O: Nije, Mr Sal... smrtnici guraju nos u stvari koje ih se ne tiču...

Upozorenje je bilo jasno... Grof nije želeo da priča o svojim neuspesima.

Morao sam krenuti drugim pravcem, ako sam mislio krenuti put Novog Sada..ikad...

P: Grofe, vaše moći su zadivljujuće... Da li bi ste nam neke otkrili?

O: Sa zadovoljstvom... na spomenutoj akademiji sam izučio levitaciju, kao što ste videli... Takođe sam stekao moć da vladam hipnozom, delimičnim čitanjem misli i stekao sam usput drevno umeće izazivanja oluja. Takođe mogu i da upravljam sitnim životinjama, kao što su slepi miševi i pacovi,

P: Kad spomenuste slepe miševe, možete i da se pretvorite u jednog?

O: Da, to sam zaboravio... mogu i u oblak magle da se pretvorim, kao i u vuka.

P: Zaista impresivno, grofe....verujem da vam zato treba mnogo energije. Odakle je crpите?

O: Iz krvi smrtnika. Ne toliko radi same krvi, nego životne energije iz nje...

P: Sveža krv vas i održava u „životu” stolećima, zar ne?

O: Da... a i istim procesom hranjenja pretvorim ponekog u vampira, kad mi treba osoblja za razne poslove širom sveta...

P: Priča se da ne možete nigde ući ako niste pozvani?

O: To je na žalost istina... ipak, taj problem rešavam hipnozom, tako da uvek uđem gde želim...

P: Zašto se toliko plašite raspeća i svete vodice?

O: Nisam se nikad s time pozabavio, ali mislim da to ima veze sa akademijom i njenim upravnikom....

P: Da li je istina da sunčeva svetlost deluje pogubno na vas?

O: I to je na žalost tačno... Vidite, ne deluje pogubno samo na mene, nego i na celi vampirski soj. Naše ćelije ne mogu da podnesu sunčevu svetlost.

- P: Sad razumem zašto vas zovu „bića mraka“....Recite mi kako doživljavate ove novokomponovane vampire, sigurno skidate filmove sa interneta?
- O: Naravno da skidam...kao i svi mi. Ovi novokomponovani mi se iskreno gade. Sem prisutnoga grofa Orloka, svi ostali ne vrede ničemu i predstavljaju sramotu za vampirski rod.
- P: Zašto mislite tako? Čini mi se da ima baš simpatičnih likova...
- O: Simpatičnih? Mr Sal, smatrao sam vaš ukus profinjenijim.
- P: Dragi grofe, vaš dominantni položaj kralja vampirskog roda, kao i svih ovde prisutnih horor junaka će još dugi niz vekova biti osiguran....

Morao sam mu malo sujetu hraniti. Bolje hvalospevima, nego svojom krvlju. Ipak, nisam bio daleko od istine.

P: Šta mislite o Blejdu?

O: Za tog izdajnika ću se vremenom ja lično pobrinuti. Koliko god da su jadni ovi novokomponovani vampiri, moram se za svoje pobrinuti. Očito su nesposobni. Nadam se asistenciji grofa Orloka..

Grof Orlok mu je opet podigao pehar, na šta je Vlad Drakula klimnuo glavom. Opet to njihovo plemićko „ono“.....

P: Grofe, da promenimo temu. Kako stojite sa finansijske strane, ako nije tajna?

O: Jako dobro i nikad bolje. Vekovno iskustvo me naučilo kako i gde da investiram...mada, ne krijem da se pomalo pomažem i svojim moćima... Novac meni nije primaran, Mr Sal... kao što znate, ja ne posećujem javna mesta, tako da mi materijalna bogatstva ništa ne znače... za razliku od ovih novokomponovanih....

P: Kakvi su vaši odnosi sa suprugama?

O: Kada ste vekovima oženjeni istim ženama, kakvi bi mogli da budu odnosi?

Nasmejao sam se....prvi put te noći...Ostale zvanice takođe, sem doktora Lektora.

On je spavao u svojoj fotelji. Moram mu priznati da ima natprirodno jake živce.

P: Kako vidite spoljnopolitičku situaciju u svetu i šta mislite o mojoj zemlji, Srbiji?

O: Nikad se nisam bavio politikom... preferirao sam tamne nauke. Ali da vam odgovorim... verujte, sve je kratkotrajno i neće ostati ovako kao sada. A o vašoj zemlji imam najlepše mišljenje, za razliku od zemalja ovde prisutnih. Velika nepravda vam je načinjena, ali biće vremenom ispravljeno i osvećeno. Takođe, Srbija je puna predivnih mitoloških stvorenja tame, kao i pripadnika moga roda. Za njih istinski smatram da su zadržali tradiciju i čast vampirskog roda. Pozdravite ih mnogo od mene.

Baš ću da jurcam po Srbiji jureći vampire da ih pozdravljam... To sam pomislio posle, nisam smeo odmah....

P: Grofe, za pola sata će zora... ja bih da krenem a i vi zasigurno želite u svoj kovčeg

O: Naravno, mladi moj prijatelju. Nadam se da je sve bilo u redu, da ste dobili odgovore na svoja pitanja i da ste bili ovde dočekani domaćinski.

P: Ne mogu vam iskazati dovoljno zahvalnosti za vaše gostoprimstvo i organizaciji susreta. Bila mi je velika čast i zadovoljstvo upoznati vas lično.

O: Zadovoljstvo je moje, Mr Sal...i zaista se divim vašoj hrabrosti. Ni jedan smrtnik ne bi ovo smeo da odradi. Osvetlali ste našu hrabru i vatrenu krv, balkansku....

Nemoj je se samo napiti, molim te...pomislio sam.

Ustali smo svi redom. Ksenomorf je prodrmao doktora Lektora. Pozdravljanje je teklo srdačno. Svi redom su ostavili svoj individualni utisak na mene, a izgleda i ja na njih.

Dok mi je svaka zvanica redom poželega „doviđenja“, ja sam odgovarao sa „zbogom“.

Izašao sam ispred zamka da sačekam prve zrake sunca.... Dok sam palio cigaretu, osetio sam neko prisustvo iza sebe. Znao sam da je ona. Gledali smo se tako u tami... Pomilovao sam je po obrazu. Pustila je ledenu suzu i predala mi kesicu sa sendvičima za put.

Sekundu pre prvog tračka sunca, pretvorila se u oblak magle koji je nestao u pravcu zamka...

Seo sam u ladu, uključio motor i polako krenuo.

Vozeći polako kroz napušteno selo ispod zamka, razmišljao sam o protekloj noći.

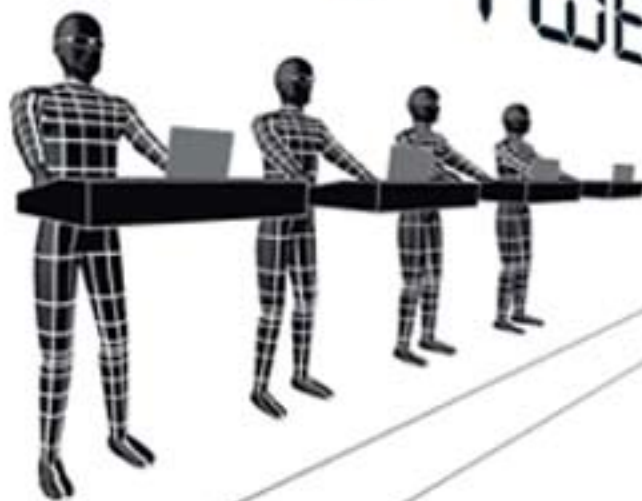
Zaključio sam da nisam normalan što sam se upustio u to. Još da muvam vešticu-vampiricu? Zaista nisam dobro sašiven, baš kao doktor Frankenštajново čudovište.... Nasmejao sam se, odvrnuo Rammstein do daske, pripalio cigaretu i pomislio

„Idemo Dalje...“.

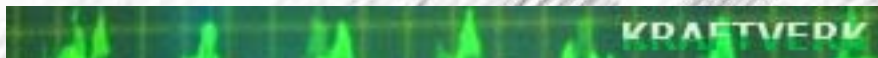
Priredio Sal

KRAFTWERK

Kraftverk

Da li je ova legendarna grupa začetnik elektronske pop muzike ili ne, nisam posve siguran. Moje mišljenje je da su istoj dali ogroman doprinos, čak enorman, i nemerljiv.

Ne verujem da iko nije nikad čuo za njihove mega hitove kao što su „Wier sind die Roboter“ ili „Tour de France“, da ne spomenem „Das Modell“.

Momci, koji su onda bili fenomen u eksperimentalnoj muzici 60-tih godina, su se jednostavno nazvali Kraftwerk, što u prevodu znači „Električna centrala“.

Popularni britanski DJ onog doba, dotični Paul Jeen, je tu istu eksperimentalnu njemačku muziku (ne samo Kraftwerk-ovu) nazvao „Krautrock“.

Opšte je poznato da su saveznici za vreme drugog svetskog rata nacističke vojnike zvali „Kraut’s“, sto na njemačkom znači „kupas“, tj. „kupasari“, kao što su ti isti naci-vojnici zvali britanske vojnike „Thommy’s“.

Ipak, 60-te su onda bile, i ratne rane su još bile pomalo aktuelne, naročito za njemačke grupe. Bitlsi su hladno prolazili

u njemačkoj, ali ipak su isti došli iz savezničke zemlje, ne bitno.

Elem, taj isti „kum“ njemačkoj eksperimentalnoj pop sceni, koji je sve redom etiketirao kao „krautrock“ (kupusarski rok) je i najviše doprineo njihovoj popularnosti.

Šteta što ne bijaše interneta onda, momci bi se sami od sebe probili kroz taj mediji, a ne kroz one LP i SP ploče, ako ih se iko i seća još.

Jezgro Kraftwerka čine samo dva momka, koja su se upoznala za vreme studija u njemačkom univerzitetskom gradu Duesseldorfu. Florian Schneider i Ralf Hütter, dva mangupa koja su pokrenuli lavinu. Lavinu koja je i pregazila njihove vizije i snove o „eksperimentalnoj“ ili elektronskoj muzici.

Moj kont je da svaka tehno grupa vuče korene baš iz Kraftweka.

Njihova dela su jako jednostavna i prosta, melodije su im takve da ih možete zviždati svaki dan, a da vam ne dosade, a što je najbitnije, ne treba vam posebna oprema da ih odsvirate.

Dan danas, njihova dela i dalje rado slušam, iako sam ih preslušao na hiljade puta.

Po meni, oni su kao legendarna ABBA, samo u drugom segmentu ondašnjeg POP'a.

Spotovi su im bez veze sa današnjeg stanovišta, ali njima i ne trebaju bolji.

Jeste da se u spotu „Wir sind die Roboter“ provlači jedna estetska nota personifikacije nacizma, kao svi su uniformisani, začesljani po ondašnjoj njemačkoj modi i tako, ali ne verujem da im je to bio cilj - da mistifikuju neonacizam kroz začetak tehno pop'a.

Što me najviše iznenadilo, a i izbilo iz frizure je njihov zvanični sajt.

Dizajner istog ima sve moje čestitke. Odradio ga je u retro stilu 70-tih i 80-tih godina. Baš kako Kraftwerku i dolikuje. Evo i adrese, posetite ga i uživajte u njihovom strimu hitova.<http://www.kraftwerk.com/>

Za sve ostale informacije o toj jako zapostavljenoj, a ipak legendarnoj grupi obratite se Vikipediji, ili sl.

Ovo je samo moj mali prikaz o mojim omiljenim EPOP-ovcima.

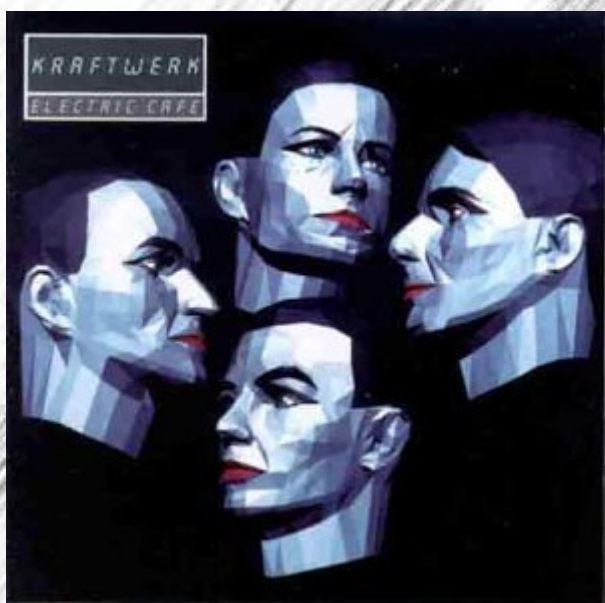
Uživajte, i vidite sam izvor tehno trance i ostalih srodnih muzičkih pravaca.

Kraftwerk - The Robots (spot na YouTube).

<http://www.youtube.com/watch?v=VXagtXcMhXQ&NR=1>

Priredio Sal

QUAKE 4™

Propast Nexus-a

Konačno - sam Nexus. Ratu se bliži kraj..

U našu ili njihovu korist, još uvek je neizvesno. Teška metalna vrata se uz škripu razdvajaju, otvarajući ogroman i taman hangar, poprište sudbinske bitke čovečanstva.

Talasi bezumne mržnje mi potresaju telo, telo istrenirano, uvežbano i spakovano u uniformu Rhino-voda. Ili šta je od mog tela ostalo...

Toliko krvi i znoja, palih drugova i žrtava da bi se stiglo do ovde, ali sada sam tu.

Rešen po svaku cenu.

U tami ispred sebe nema kretanja, nema zvukova...ali znam da je to privid. Osećam pseta kako me čekaju.

Stežem oružje jače i dozvoljavam da me preplave sećanja na dug i krvav put do ovde.

Put koji je pre nepunih 48 sati počeo spuštanjem na sam Strogg, matični svet tuđinske rase kiborga...

* * *

Moje ime je Metju Kejn. Ili je nekad bilo.

Pripadnik sam proslavljenog Rhino-voda, koji je nedavno uništio ratnog vođu Strogg-a.

Mislili smo da će nakon te pobede teroru kiborga biti kraj....

Kao što se ispostavilo, pogrešili smo.

Obaveštajna je locirala glavni komunikacioni centar Stroggova, Tetra-nod, u kom se krije njihov mozak i bog.

Odatle komanduje ogromnom visoko tehnološkom mrežom primopredajnika jedinicama monstruoznih kibernetičkih kreature.

U početku smo mislili da žele prirodne resurse zemlje... i tu smo pogrešili.

Oni žele naša tela, to jest delove naših tela, mrtva ili živa, za ugradnju u njihove nakaze.

Oboreni smo u sred borbene zone.

Ostali vodovi su uveliko bili pod opsadom kiborga.

Naš prvi zadatak je bio da onesposobimo njihovu protiv vazдушnu odbranu i zauzmemo hangare sa letelicama.

Uz velike gubitke Rino i Raven-voda, to smo i uspešili...

Opozvani smo na komandni brod „Hanibal“, gde su nam date detaljne i jasne instrukcije daljnje toka akcije.

Upad u Tetranod oklopnim konvojem transportera, natovarenim ESP bombom.

Bombom, koja bi prekinula sve komunikacije Stroggovskih snaga između sebe, kao i sa centralnim mozgom.

Moj zadatak je bio rukovanjem i dejstvom topova sa transportera.

Uspešno smo se probili, opet

uz gubitke ljudstva, i postavili ESP bombu, ne sluteći da smo upali u zamku.

Bomba je uništena, pre aktivacije.

Očajni, opkoljeni i bez nade u nepoznatoj unutrašnjosti ogromnog komunikacionog kompleksa, marincu-tehničaru Straus-u je sinula ideja da bi mogli onesposobiti Nexus prekidajući mu dovod hlađenja...

Dali smo se na posao.

Ubrzo zatim, zarobili su me i onesposobili.

Osvestio sam se u Strogg-ovskom medicinskom centru, vezan na pokretnoj traci.

Ispred i iza mene su takode ležali na stotine mojih suboraca. Neki živi, neki ranjeni, a većina mrtvi.

Užasni krikovi čula su odzvanjali celim centrom. Pridigavši glavu, mogao sam da razgledam okolo. Trenutno sam zažalio što sam među živima.

Pokretna traka nas je vodila u postrojenje za preradu živih organizama u Strogg-ove.

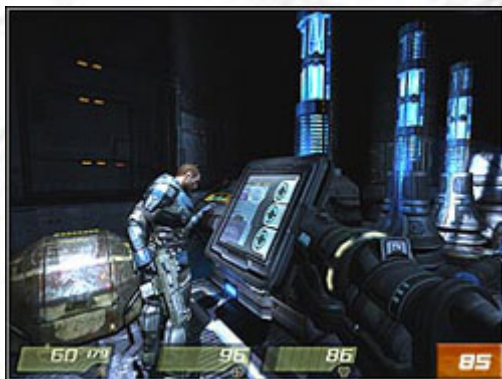
Nesrećnik ispred mene je i dalje bio živ i svestan...

Gledao sam kako mu mašine odsecaju sve udove, znajući da sam ja odmah iza njega na redu.

Izgubio sam svest.

Nakon nekog vremena sam se probudio... rafalna paljba iz raznih oružja, i detonacije bombi su me povratile u svesno stanje.

Marinci iz Rino-voda su okupirali medicinski centar i oslobodili me par momenata pre nego što će mi mašine aktivirati moždani implant.

Bio sam Strogg od glave do pete, ali ipak sam ostao ja, Metju Kejn, marinac Teranskih snaga.

Udovi su mi zamenjeni mehaničkim rukama i nogama.

Malo je falilo da me ubiju saborci kao Strogg-ovsko pseto... ipak, jedan me prepoznao i uverio ostale da je moja svest i dalje aktivna.

Nakon teškog proboja nazad, kroz medicinski centar i kompleks za uništenje ljudskog bio otpada, obrela smo se ponovo na Hanibalu...

Ne moram vam pričati koliku paniku i užas je moja pojava izazvala na komandnom brodu.

Komandanti su uvideli svu perspektivu moje „Stroggifikacije“, i shodno tome modifikovali plan akcije.

Novi taktički plan je bio da se ja infiltriram u sam Nexus Core..

Niko bez Strogg implanta to ne bi uspeo.

Naime, niko bez tog implanta ne bi mogao preživeti teleporter, koji vodi direktno u samo jezgro Nexusa... do samog mozga Strogg-a.

Ostaci Rino i Raven vodova su me pratili, pružajući mi svu neophodnu borbenu podršku do teleporterske stanice.

Nakon izlaska iz teleportera, gde sam jednom i bio „provaljen“, konačno sam se našao pred samim Nexusom, samim izvorom zla.

Sve najmoćnije borbene kreature Strogg-a su se našle u obezbeđenju Nexusa, i to na stotine njih.

Ipak, moje pretvaranje u Strogg-a ima i svojih taktičkih prednosti.

Jači sam, otporniji i brži.

Na raspolaganju su mi sva oružja Strogg-a, kao i Zemaljska.

Čak i bacač tamne materije....

* * *

Kretnja u tami ispred mene...sećanja stavljam u stranu i dižem svoj modifikovani „Railgun“..strašno i moćno oružje.

Sad čujem i Strogg-ovske borbene urlike..na stotine.

Nišanim u ogromnu paukoliku kreaturu, opusjem, lock-ujem je na istom i povlačim okidač, bacajući se u stranu.

Većina ljubitelja „first person shooter (FPS)“ video igrice je sigurno prepoznala pozadinsku priču legendarne QUAKE 4 video igrice.

Kada se pojavila na tržištu, (oktobar 2005) bila je nešto neviđeno do tada.

Igricu je razvio Raven Software, a distribuirao Activision.

Prilikom razvoja igrice, koja je zasnovana na ondašnjem jako naprednom „Doom 3 engine“, ID Software je nadgledao čitav tok stvaranja Quake 4, što ne čudi kada znamo da ID stoji iza „Doom 3 engine“.

Bilo kako bilo, Quake 4 je momentalno stekao mnogo fan-ova (među kojima i autora ovog članka) širom sveta.

Isti fanovi (među kojima nije autor ovog članka) su se dali na izradu botova za multiplayer verziju igrice.

Popularnost Quake 4, po mom kontu, stiće fenomenalnom atmosferom borbi, timskim radom vod-a kao i jako interesantnim među sekvencama, koji vas upućuju u dalji tok radnje i zadataka.

Monotonost u igrici nema, svaki nivo je nov, teksture i ako se ponavljaju nisu primetne, a svet Strogg-a je fascinantna, divan i odvratan istovremeno.

Najviše vremena provodite iza jednog od pešadijskih oružja budućnosti, ali ne mali deo će te biti za „volanom“ lebdećih borbenih vozila, kao i za okidačima raznih topova i skalamerija.

Igrica je ogromna, sa velikim brojem (nekad preteških) nivoa.

Kada ste u ekipi sa vašim saborcima, igrate „taktički“, puštajući ih „ispred“. naročito prilikom ulaska u nepoznate hangare i prostorije...naravno, gde vam to sam engine omogućuje.

Nekad, morate vi prvi, jer ste vi ipak „glavna faca“, legendarni Metju Kejn.

Ono što bi trebalo da nervira i prelazi u dosadu, a ipak to ne čini, jesu oni borbeni urlici Strogg-a.

Ima ih raznih, i jako su dobro odrađeni.

U velikoj većini slučajeva, prvo njih čujete, zatim vidite Strogg.ovo pseto.

Horor elemenata ima na pretek, ali Quake 4 ipak nije horor igrica, uprkos ogromnoj hack / slash sekvenci prilikom „obrade“ M Kejna u medicinskom postrojenju Strogg-a.

Kada vas dobro izrešetaju, imate one „healt pack-ove“ na koje nailazite uz put, zajedno sa kanistrima municije, za svako oružje posebno.

Kada budete pretvoreni u Strogg-a, umesto „healt pack-ova“ nailazite na nekakve terminale, gde punite energiju i štit.

Ako vam i to ne bude dovoljno, uvek ima dobri stari „cheat“ mod, to jest mod za varanje.

Stisnete istovremeno ctrl, alt i tildu da vam se otvori konzola igrice.

Ukucate „god“ i postajete neranjivi... Istim postupkom skidate „neranjivost“.

I još za kraj da se vratim na Strogg-ovski svet. Napomenuo sam već da je dizajniran fantastično. Na svakom koraku gledate vanzemaljsku tehnologiju, koja vas ostavlja fascinirane.

Vodili su računa čak i o natpisima na V-ovskoj skalameriji, koji su nepoznatog i nečitljivog pisma.

Kada vas „Stroggificiraju“, to pismo se pretvara na razumljivi engleski.

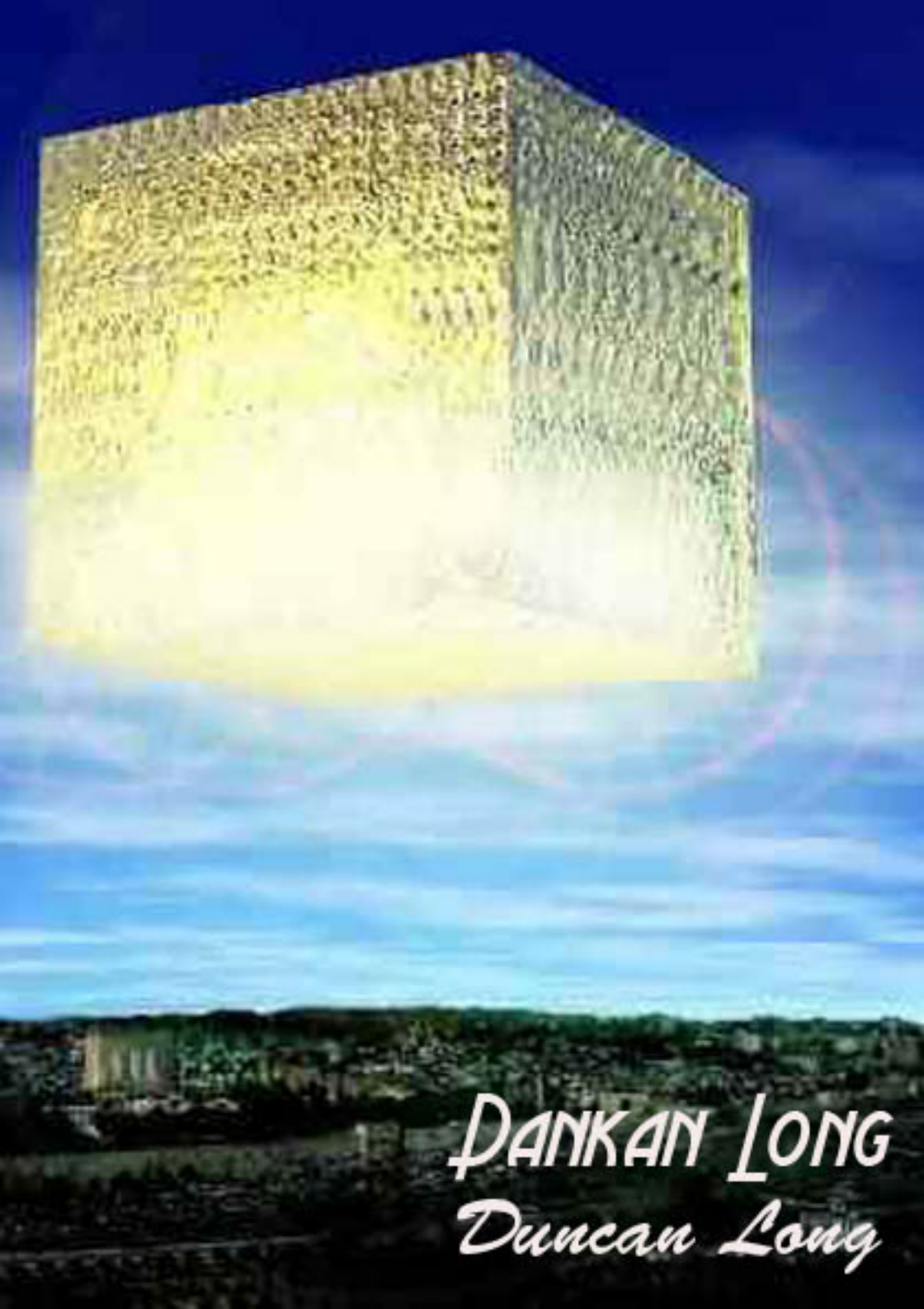
Celo vreme ste impresionirani veličinom i dubinom njihovih postrojenja, kao i detaljima istih. (Nekad se spuštate u dubine kompleksa superbrzim liftovima, a nekad se istima penjete kilometrima nebu pod oblake, sve sa grandioznim pogledom na okolinu).

Tu su čak i mali bezopasni leteći botovi koji vrše laserima opravke na sistemima kompleksa.

Možete ih razneti, a i ne morate... ja sam to redovno radio, jer se na istima uočava ljudski mozak pod staklenom kupolicom... znači, mame vas samim tim da ih railgun-om ili blasterom rascopate na atome.

Toliko za sada, čeka me tarapana u glavnom hangaru Nexus-a... ipak, preče mi je uništiti sam Nexus Core, nego mlatiti ovuda praznu slamu... odoh, možda se i vratim... ako se izvučem.

Pripremio Sal

DANKAN LONG
Duncan Long

Dankan Long

Duncan Long
(Un défi de la recherche)

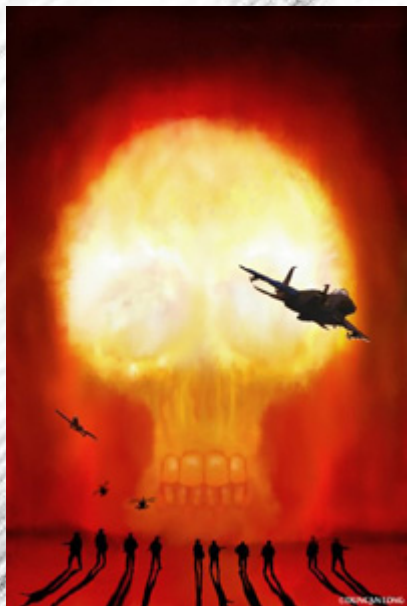
Prilično internet vremena trošim na stalnu potragu za pričama pogodnim za objavljivanje u ovom e-zinu. Priče treba da zadovolje nekoliko kriterija od kojih su najvažniji da su priče na engleskom jeziku, da kod nas do sada nisu prevedene i objavljivane, da im je dužina između deset i dvadeset hiljada slova i da su, po mogućnosti, stavljene u javno vlasništvo tj. da se mogu slobodno objavljivati. Poželjno je i da su autori što poznatiji našoj publici, ali to nije obavezan uslov. U džungli Interneta nije ni malo jednostavno pronaći priče koje ispunjavaju sve ove uslove, pa me obraduje kada na jednom mjestu pronađem više takvih priča.

Prije nekoliko mjeseci, prilikom jedne takve potrage, naišao sam na priče Dankana Longa. Desetak priča koje uglavnom zadovoljavaju uslove. Samo, ko je Dankan Long? Tu je brat Google pa da potražimo. Hiljade pogodaka, hiljade stranica na kojima se pominje to ime:

- Dankan Long; ilustrator. Doslovno hiljade ilustracija s NF tematikom
- Dankan Long; grafički dizajner
- Dankan Long; autor šezdesetak popularnih priručnika o lakom vatrenom oružju
- Dankan Long; autor velikog broja popularnih priručnika o preživljavanju

- Dankan Long; kompozitor (ambijentalna elektronska muzika; crkveni psalmi)
- Dankan Long; WEB programer, autor priručnika o zaštiti identiteta i podataka na mreži
- Dankan Long; pisac naučne fantastike. Aha, to je taj!

Prateći poslednji link konačno dolazim do autorove web stranice da bih, na svoje ogromno zaprepaštenje otkrio da se ovde radi o istom čoveku, jednom jedinom Dankanu Longu. I druga iznenađujuća činjenica: gotovo je nemoguće naći biografske podatke o tom čoveku. Ono što sam sa sigurnošću utvrdio je da se rodio 1949. negde u Kansasu, da mu se otac zove Eugen, da je (vjerovatno) studirao biologiju ali da je magistrirao muzičku kompoziciju na Kansas State University, i da, kao što sam kaže, danas živi i radi u Kansasu, 'samo malo istočnije od OZ-a'. Izgleda da 'debelo' koristi svoje znanje iz oblasti zaštite podataka.

Dobro, kad već nema biografskih podataka, možemo baciti malo opširniji pogled na njegovo stvaralaštvo. A ono je zaista obimno, i pokriva mnogo oblasti, ali postoji jedna zajednička karakteristika – uvijek i u sve umiješan je računar. Long piše na računaru, crta i dizajnira koristeći grafičke table povezane na računar, stvara muziku koristeći računar i brdo opreme spojene na njega. Zaista bih volio baciti pogled u njegovu radnu sobu.

Long – NF pisac

Njegova prva NF priča, 'The Waggar', nastala je prvo kao ilustracija za njegovog prijatelja Džordža Gilorija. Kad je ilustracija bila završena, Long je došao do ideje da na tu temu napiše priču i tako se otisnuo u vode NF književnosti. Do sada je napisao ukupno devet NF priča: 'The Wager', 'La Apuesta', 'Spider B Gone', 'Lightning War', 'Sudden', 'Medical Emergency', 'Adam's Offspring', 'To be Immortal', 'Ressurrectionist', i sve su javno dostupne na njegovom sajtu.

Osim priča, napisao je i dvanaest NF romana:

'Anti-Grav Unlimited' (1988)

'Desert Wind' (1990)

'Night Stalkers' (1990)

'Grim Reaper' (1990)

'Twilight Justice' (1990)

'Sea Wolf' (1991)

'Shining Path' (1991)

'Neptune Thunder' (1991)

'Avenging Storm' (1992)

'Budda's Crown' (1992)

'Hiccups in Time' (1997)

'Lost and Found' (1997)

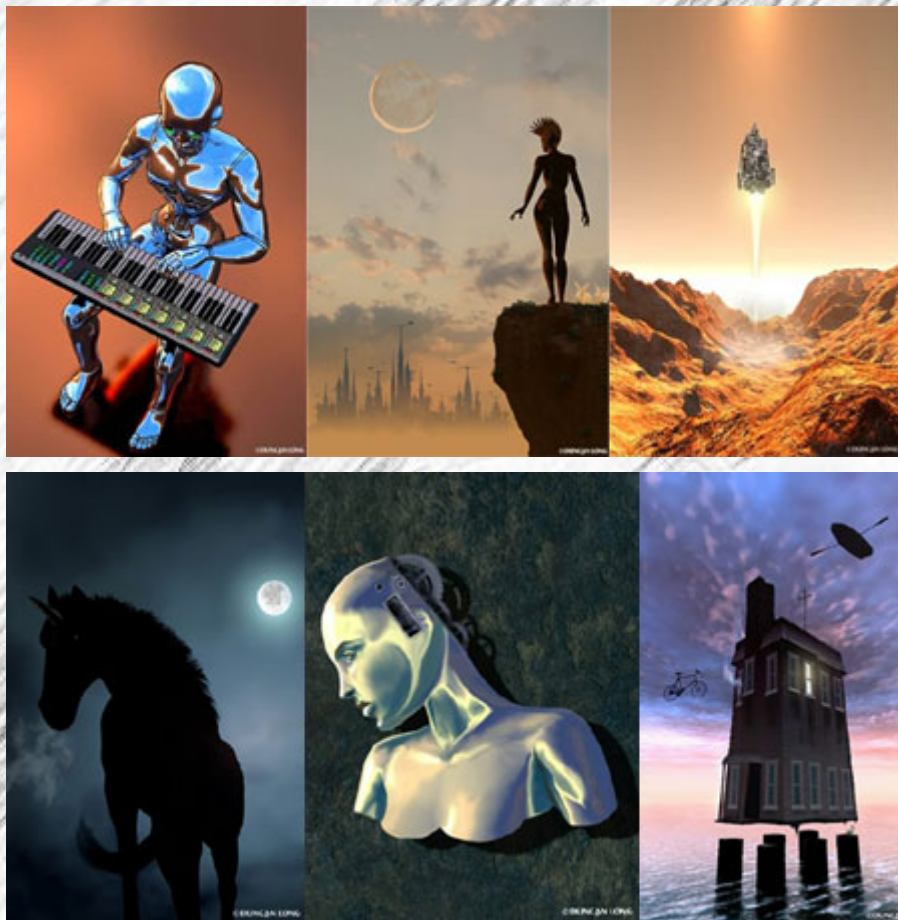
Poslednja dva romana pripadaju serijalu 'Spider World' dok je prvi, 'Anti-Grav Unlimited' stavljen u javno vlasništvo i može se preuzeti sa sajta autora ili s većeg broja drugih sajtova.

<http://duncanlong.com/e-books.html>

Long - ilustrator i dizajner

Teško je reći koja od nabrojanih djelatnosti je osnovna Longova preokupacija, ali ako se sudi po broju radova, to je ovo. A broj radova je ogroman; doslovno na hiljade ilustracija koje se (u smanjenom kvalitetu) mogu pogledati na njegovom sajtu razvrstane u dvadesetak kategorija. A tu ima svega – od ilustracija za knjige (grafički je opremio sve svoje knjige a i veliki broj tuđih) do crteža na slobodne teme. Uostalom, pustimo priču i pogledajmo jednu malu selekciju:

Ako želite pogledati više, obavezno posjetite
<http://duncanlong.com/science-fiction-fantasy-art/index.html> ili
<http://duncanlong.com/art>

Long – kompozitor

Long stvara ambijentalnu elektronsku muziku. Njegova muzika teče sporo, i stvorena je da bi se slušala dok posmatramo noćno nebo negdje gdje nema drugog svjetla, razmišljajući o Stvoritelju i ljepoti univerzuma.

Primjere možete skinuti na:

http://duncanlong.com/MP3-music/mp3_downloads.html

http://duncanlong.com/MP3-music/celestial_psalms_mp3.html

Long – autor priručnika o preživljavanju

Kako preživjeti u slučaju različitih prirodnih katastrofa, nuklearnog, hemijskog ili biološkog udara, ili u slučaju kidnapovanja, to je tema većeg broja popularnih priručnika ovog autora. Nabrojaću samo neke od naslova: 'Getting Food After a Nuclear War', 'Emergency Drinking Water', 'Surviving a Terrorist Nuke', 'Kidnapped', 'Nuclear War Survival', 'Survival Bartering', 'Surviving Major Chemical Accidents and Chemical Biological Warfare'.

Long – religiozne teme

Kao pisac, Long se bavio i religioznim temama. Ne želeći da ulazim u sadržaj, ovde dajem samo naslove njegovih knjiga iz te oblasti: 'The Rapture, Gog, and Hanukkah Puzzle', 'Our Miracle', 'Are We Nearing the End Times?', 'Rapture -- or the Tribulation', 'Signs of the Times', 'Praise the Lord and (Please Do) Pass the Ammunition'.

Long – priručnici o oružju

Praktično nema ni jednog značajnijeg lakog vatrenog oružja o kome Long nije objavio priručnik.

Kompletan spisak može se naći na:

<http://www.kansas.net/~duncan/cht.html>

a obuhvata pedesetak knjiga.

Long – bezbjednost na Internetu

Najznačajnije djelo iz ove oblasti je knjiga pod (dugim) naslovom: “Protect Your Privacy: How to Protect Your Identity as well as Your Financial, Personal, and Computer Records in an Age of Constant Surveillance”.

Autor je nekoliko web aplikacija koje se bave ovom temom, a mogu se pogledati na:

<http://www.kansas.net/~duncan/lists.html>

Priredio MasterYoda

DANKAN LONG
Duncan Long

Munjeviti rat
Lightning War

Biti besmrtn
To Be Immortal

Dankan Long Munjeviti rat

("Lightning War" by Duncan Long)

Zapovjednik Derek sjedio je u zamračenoj prostoriji, pažljivo proučavajući nadzorne fotografije iz podprostora, koje su mu poslate. „Usmjeri na 350/150,“ zapovijedi on kompjuteru. „Pokreni pretragu u svim opsezima.“

I to se pojavilo na ekranu koji mu je lebdio pred očima. U cijelom svom krvavom sjaju. Stajao je neko vrijeme, puštajući da mu se svaka slika ureže u um. Satelitska sonda napravila je samo jedan krug oko Fonusa II ali on je već imao dovoljno podataka da ozvaniči svoju akciju. „Zabilježi i pošalji na Zemlju. Uz potvrdu prijema.“ Trebaće im te slike da ozvaniče njegovu akciju.

„Fotografije primljene,“ javi kompjuterski signal njegovom umu.

„Pripremi trupe. Mi ćemo ih voditi.“

Nazvati to, kako je on naredio, „trupama“ bilo je pomalo neadekvatno. Bile su to mašine konstruisane za ubijanje dok kruže oko planete. Bilo je samo pet ljudi u cijeloj floti kojom je komandovao, a on je bio jedini borac.

„Trebalo ti i ljudska posada da bi imao koga okriviti ako mašine nešto zaseru,“ govorio mu je u šali instruktor na akademiji. Niko se nije smijao na tu šalu. Bila je to sušta istina.

Ovaj put neće biti nikakvog zasera. Ne uz fotografije polupojedenih kolonista (koje su sada bile čvrsto utisnute u njegovom umu). Znao je da će svako ko ih bude vidio odobriti svaku akciju koju on bude poduzeo. Pa i munjeviti rat.

A upravo to je ono što je naredio svojoj floti.

„Tri minute do usporenja,“ upozori kompjuter.

„Prosljedij naređenje: Doći ćemo s bljeskom,“ cereći se reče kompjuteru koji je trebao naredbu prenijeti do pedeset automatskih hiperbrodova koji su ga okruživali. „Munjeviti rat. Puna snaga.“

„Potvrdite naredbu, molim: naredba je munje, punom snagom.“

„Munje, punom snagom, potvrđeno.“

* * *

Pod pod njegovim nogama drhtao je dok je brod automatski manevrisao pripremajući se za prelazak na podsvjetlosne brzine. A zatim žestoki zvuk oružja.

„Puni monitor,“ naredi Derek. Trenutno, dotad tamna soba ispuni se okružujućom svjetlošću. Izgledalo je kao da lebdi u svemiru u prozirnem brodu, okružen blještavim letilicama. U hipu, okružuje ih raznobojna svjetla i oni prodoše kroz hiper-svemirsku barijeru. Pod njihovim nogama pojavi se plava i zelena planeta, s bujnim životom. „Vatra po želji.“

Brodovi su pucali šest sekundi, oružja su sijevala dok se trup nije crveno užario, energetski zraci šibali su kao munje kroz atmosferu planete. Fonusijanci nisu imali nikakve šanse. Njihove komunikacije i sistem odbrane uništeni su u prvoj milisekundi bitke. Sve takve mete unaprijed su bile izabrane na osnovu satelitskih snimaka. Nakon toga, brodovi su metodično pretraživali površinu i uništavali sve insektolike spodobе na planeti.

Derek je znao šta se dešava ali sve što je uspio zabilježiti svojim sporim nervnim sistemom je ogroman bljesak svjetlosti; ljudski um nije bio u stanju pratiti brzinu napada koji se odvijao. Dok je shvatio da su izašli iz hipersvemira, bitka je već bila završena a neprijatelj zbrisan.

„Misija završena,“ javi kompjuter.

Derek zatvori oči. „Ukupan broj ubijenih neprijatelja?“

„Milion, četrdesettri hiljade, dvjesto pedeset i šest.“

Derek je kratko ćutao. „Vrijeme je za najvažniji dio,“ reče. „Izvadite glumce iz frižidera.“

* * *

Derek je šetao obalom čudeći se kako su mašine koje su za samo šest sekundi precizno uklonile preko milion bića u potpunosti poštediti ovaj komad obale.

„Odlično,“ viknu kamerman iza njega kroz zvuke talasa. „Ne bismo to mogli bolje isplanirati. Glumci su se rasuli duž obale kao na nekim starim slikama – drago im je što su se vratili kući. Samo da podesim kamere na plaži i biću spreman za 'trupe'.“

„Ne moraš žuriti,“ reče Derek, piljeći u ugljenisani kostur koji je plivao u talasima, trideset metara od njega. Na trenutak osjeti sažaljenje. Tada se sjeti

polupojedenih talaca. bez ruku ili nogu. lica izobličениh u užasnoj smrti. „Vjerujem u tebe,“ reče sam sebi zatvarajući oči. „To se desilo. Oni su to uradili. Bio si u pravu što si naredio napad.“

Ali možda Fonusijanci nisu ni znali šta su učinili. Ili su možda to učinili da bi poslali poruku svim budućim prekršiocima. Dereku to nije bilo važno. Sve ili svako ko tako muči zatvorenike zaslužuje da umre.

Čekaj, da li se to stvarno desilo? Bio je zbunjen, stare dileme su uskrsnule. Protrese glavom. Trebalo mu je nešto vremena da se vrati pripreman za –

„Spreman sam,“ kamermanov glas probi se kroz Derekove misli.

„Kompjuter,“ naredi Derek. „Otvori istovarnu rampu.“

Na boku lendera otvoriše se velika vrata za teret i tri čovjeka u borbenoj opremi iskočiše napolje, okružena borbenim robotima i vozilima. Dok su napredovali lažna oružja u njihovim rukama izbacivala su dim dok su mašine oko njih rigale vatru. Kroz minutu, ljudi i strojevi raširili su se i udaljili, gubeći se iz polja kamera.

„To je to,“ javi kamerman.

Mašine i ljudi su se zaustavili. Mehanizacija se automatski vratila u skladište dok su se ljudi vrtili oko kamera, provjeravajući snimke.

„Možemo li sada krenuti?“ upita Derek.

Kamerman je još neko vrijeme proučavao displej na svojoj opremi i tada reče: „Ovo je osnova. Sve što nam treba za kreiranje kompjuterizovane masovne invazije na plažu.“

„Dobro,“ reče Derek. Sve je on to već vidio. Kompjuteri stvaraju slike kreirajući varijacije učesnika i mašina koje su snimljene, stvarajući na taj način čitave armije. Dok se vrate kući, na filmu će hiljade vojnika u talasima iskakati iz stotina brodova. Neki od njih će odmah pasti, srezani neprijateljskom vatrom; neki će se raspršiti obalom i stupiti u borbu. Biće dodate i fotografije s nadzornih satelita, dajući orbitalnu sliku neprijatelja uništenog od desantnih trupa.

Najzad, nakon nekoliko virtualnih dana teških borbi u ratu sjenki stvorenom u kompjuteru, insektoliki neprijatelji bit će poraženi od nadirućih ljudi. Tada će, prema scenariju, preživjeli Fonusijanci izvršiti kolektivno samoubistvo ogromnih razmjera, ostavljajući planetu slobodnom za sledeći talas zemaljskih doseljenika.

Fotografije poklanih kolonista ugušiće sve eventualne prigovore na Zemlji. Oni koji budu vidjeli šta je bio njihov poslednji obrok reći će da su fonusijanci zaslužili sve što su nakon toga dobili.

„Ukrcajte se,“ reče Derek kamermanu i njegovim glumcima koji su još gledali ekran, posmatrajući snimke njihovog iskrcavanja. Okrenu se i krenu prema lenderu.

„Nećete pogledati okolo?“ upita jedan od glumaca. „Ovo je najljepše mjesto koje sam ikada vidio.“

Derek ništa ne odgovori.

„Ne budi smiješan,“ reče kamerman. „Moramo posjetiti još tri planete prije večeri.“

Derek se pitao koliko će ih još pobiti do kraja dana. Na trenutak ponovo je osjećao nedoumicu, kao u trenutku neposredno pred iskrcavanje. Vrijeme je bilo za akciju. „Kompjuter,“ reče tiho.

„Da, komandante.“

„Pripremi sledeću grupu lažnih fotografija iskasapljenih kolonista. I upozori komandu da moje programiranje izgleda ima greške. Imam problema povjerovati u ispravnost onoga što radimo.“

„Već sam ih upozorio. Uočio sam da imate problema. Hoćete li nastaviti misiju.“

„Nema problema,“ odgovori on cereći se. Šta je još par miliona života za dobrog komandanta?

Posebno kada on već ima fotografije spremne da opravdaju njegove akcije.

Preveo MasterYoda

Dankan Long Biti besmrtnan

("To Be Immortal" by Duncan Long)

„S smiješnim zločinima i svim, ovo postaje opasno susjedstvo,“ reče Džim Džekson mladiću koji je sjedio s druge strane stola. „Nekima od tih tipova svejedno je da li će poginuti. Uništavanje je jedina stvar koja ih zanima.“ Gurnu kopiju Glock pištolja prema mladiću.

„Šta je to?“ upita Frenk, posegnuvši za pištoljem.

„Utrošio sam mnogo vremena i dosta rizikovao praveći ga na osnovu nekoliko starih fotografija. Da ne pominjem opasnosti izrade municije za njega. Ovdje je nekoliko kutija s mecima. Hajde, uzmi to.“

„Ne želim ni pištolj ni municiju,“ odgovori Frenk. „Osim toga, ako mehanički pronađu vatreno oružje kod mene, oni će... Zadrži to.“

„Uzmi ga, makar da udovoljiš svom ocu.“

„Mom ocem?“ upita mladić skoro histeričnim glasom. „Ne govorite o mom ocu. Vi ste samo...“

„Besmrtnan? Duplikat?“ upita Džekson dižući obrve. „Možda. Ali imam svoja sjećanja i, nadam se da ćeš razumjeti, negdje unutra još uvijek se osjećam tvojim ocem. Sjećam se tvog rođenja, svega što smo skupa proživjeli, upravo kao da se to meni desilo. Ja sam sve što je i on, i više.“

„Mislim da se on ne bi petljao s besmrtnošću. Zašto bi se ubio i vratio nazad kao—nešto nalik tebi? Ti si izrugivanje onome što je on bio.“

„Malo ko proživi očekivani životni vijek od 150 godina,“ odgovori besmrtni češkajući se po bradi. „Ako ga ne ubiju razbojnici ili slična đubrad, ubije sam sebe. Ja nisam izuzetak. Nećeš to upotrijebiti protiv mene, zar ne?“

„Ne govori mi to. Kada si ti... Kada je on isjekao vene i iskrvario do smrti, bio je to njegov kraj. To što je grupa botova analizirala njegov mozak i prenijela

većinu njegovih sjećanja u čovjekoliki grumen metala i plastike ne znači da si ti moj otac. Samo njegova trodimenzionalna slika.“

„Moje sjećanje nije samo obična kopija. Mašine su prenijele---„

„Tata je završio kao smeće u nekoj rupi, nikada mi nisu dozvolili da vidim njegovo tijelo. Rekli su da si ti moj otac,“ mladić zastade i pogleda u svoje stisnute pesnice.

„Bila je greška uraditi to na taj način, shvatam to. Ali ja se osjećam – odgovornim. Za tebe. Ti si sve što imam.“

„Njegova sebičnost u davanju svojih sjećanja jednom besmrtnom znači da ja nikada neću moći da mu priredim sahranu. Nikada mi neće reći zbogom. Nikada nije rekao zbogom.“

„Vodio sam svoj život nakon smrti tvoje majke i, bio sam skrhan činjenicom da se nikada od toga nisam oporavio. Je li to sve što imaš protiv mene? Da ti nikada nisam rekao zbogom?“

„Nemam ništa protiv tebe. A opet, ako se na bilo kojinačin ponovo zbližimo, ti ćeš se vjerovatno ponovo ubiti.“

„To se više nikada ne može desiti. Obećavam!“ Mašine koje su me sačinile rekle su tako, dodade besmrtni u sebi. Sklopovi ugrađeni u njegovo tijelo premostiće svaki njegov pokušaj samoubistva. Htjeo ili ne, bio je osuđen na vječni život.

„Zašto me ne ostaviš samog, ti patetična spravo?“

„Patetična sprava?“ upita Džekson. „Možda i jesam. Ali ja osjećam isto što i prije. Još uvijek sam isti čovjek.“

„Ti si samo patetična sprava, ništa više. A ima li išta žalosnije od mašine koja misli da je čovjek? Čelik i silikoni omotani plastikom koja liči mesu, oblikovani da liče na neko pokojno ljudsko biće, nekoga koga više nema. Ako to nije neka žalosna šala, ne znam šta je. Glupe mašine.“

„Glupe mašine pokreću današnju federaciju. I rade to bolje nego što su ljudske vlade ikada u prošlosti. Niko više ne mora nikada ništa raditi osim dobro se provoditi.“

„Tačno. Osim činjenice da je svima toliko dosadno da vrše samoubistva, drogiraju se ili povezuju u mreže virtualne stvarnosti. Momka druga vrata do mene juče su pronašli mrtvog od gladi. Nije želio da se odvoji od virtualnog svijeta ni toliko da bi jeo.“

„To je nesretan slučaj.“

„To je tip univerzuma kakav vaše vještačke inteligencije stvaraju za čovječanstvo. Taj moj komšija je barem imao toliko pristojnosti da umre i da ne kinji svoju porodicu prenoseći svoj um u mašinu koja bi ih stalno podsjećala na to šta se desilo.“

„Bolje da krenem.“

„Uradi tako, molim te. I ponesi ovo sa sobom,“ dodade Frenk, gurajući pištolj i kutije s municijom nazad preko stola.

Džekson pokupi vatreno oružje i municiju, ništa ne govoreći, bezizražajnog lica. Stavi sve u džep svog raširenog ogrtača i krenu prema izlazu iz malog apartmana. Tada se okrenu, navlačeći kabanicu na glavu. „Treba da znaš jedno, Frenk. Bez obzira što ja nisam tvoj stvarni otac, ja nosim sve njegove snove i sva njegova sjećanja u svojoj plastičnoj lobanji. I znam jednu stvar: iako se on ubio, veoma te je volio. A sada si ti sve što sam ostavio—,

„Samo izadi, ti kopile. Nikada više te ne želim vidjeti. Nikad više. Sve je to suviše bolno, nepodnošljivo.“

Džekson začuta. Okrenu se, izađe kroz vrata zaključavajući ih za sobom. Tada zajeca. Bilo mu je drago što njegove oči nisu mogle proizvoditi suze...

Džekson se brzo osvrnu na sve strane da se uvjeri da je sigurno. U mračnim prljavim ulicama nije bilo drugih ljudi ili mehaničkih osim malih botova-čistača koji su tiho obavljali svoj posao, nesvjesni golemog posla pred sobom, bregova šuta i smeća koji se nalazio na cesti.

Možda je on u pravu, pomisli besmrtni, idući brzo prema gravitacionom oknu i spuštajući se do nivoa zemlje. Možda sam ja stvarno samo patetična sprava koja samo misli da je sposobna da osjeća. Otrese glavom. Bilo je to zbunjujuće.

Ponovo provjeri obe strane ulice tražeći znakove neke opasnosti. Ne primijetivši ništa, žurno krenu prema najbližoj javnoj zvjezdanoj kapiji, ne želeći da ide pješke pošto klizeće staze u bližem susjedstvu više nisu radile.

Trenutak kasnije on zaokrenu ma uglu kompleksa apartmana i krenu ravnim, sjenovitom ulicom. Prešao je dvadesetak metara kada postade svjestan zvuka koraka iza sebe. Stisnu čelični i polimerski pištolj u svom džepu (srećom, bio ga je napunio) i produži korak, želeći doći do zvjezdane kapije prije nego ga onaj iza stigne.

Koraci iza njega ubrzaše, brže od njegovih. Džekson potrča, bacivši pogled preko ramena na dve visoke prilike iza, koje takođe ubrzaše.

Neću stići do kapije na vrijeme, reče Džekson sam sebi, tražeći mjesto gdje bi se sakrio. Spazi zamračeni ulaz i zaleti se u njega udarivši u niz plastičnih

kontejnera koji zalupaše i odjeknuše dok su padali preko nepokretnog trotoara. Pronađe vrata ali ona su bila zaključana. Samo na trenutak igrao se mišlju da pusti kriminalcima da ga ubiju. Tada se okrenu, izvlačeći oružje. „Stanite! Naoružan sam!“ upozori dvojicu neznanaca koji usporiše vidjevši oružje.

„Džim Džekson?“ upita jedan od njih, povlačeći kraj ogrtača i otkrivajući čelično tijelo.

„Da,“ oprezno odgovori besmrtni.

„Žao nam je što smo vas preplašili.“

„Ovdje je kod,“ reče drugi.

Uski laserski snop precizno pogodi senzor na Džeksonovom vratu i prenese niz podataka. Prepoznavši kod do kog su samo vlasti imale pristup, besmrtni se ukruti. „Šta želite?“

„Uhapšeni ste. Prekršili ste zakon o oružju. Dajte mi pištolj.“

„Mogu ovo objasniti,“ reče Džekson povlačeći se unazad. „Našao sam ga na ulici i uzeo. Mogu vam pokazati mjesto gdje sam ga našao, ako želite.“

„Znamo kako ste ga napravili. Sad nam ga predajte i krenita s nama, ili ćemo morati na grub način.“

Džekson je oklijevao, a onda se nasmija. Podiže oružje i usmjeri ga prema bližem mehaničkom, ali ne povuče obarač.

Obe mašine reagovale su trenutno, šaljući snažne energetske zrake iz svojih čela. Osmijeh se zadržao na plastičnom licu dok se sintetički mišići nisu opustili i on pade na trotoar.

Duša Džima Džeksona konačno je bila slobodna.

Preveo MasterYoda

STEVEN KING
Stephen King

Bojište
Battleground

Stiven King
Bojište
("Battleground" by Stephen King)

"Gospodine Renšo?"

Glas recepcionera zaustavio ga je na pola puta to lifta, i Renšo se okrete nazad nestrpljivo, prebacivši svoju letačku torbu iz jedne ruke u drugu. Koverat u džepu njegovog kaputa, nabijen sa dvadeseticama i petdeseticama, zapucketa bučno. Posao je dobro prošao i isplate je bila izvanredna – čak - i pošto je Organizacija pokupila svojih 15 procenta naknade za nalazača. Sve što je sada želeo bio je vreo tuš i džin i tonik i spavanje.

"Šta je to?"

"Paket, gospodine. Hoćete li potpisati dostavnicu?"

"Renšo potpisa i pogleda zamišljeno pravougaoni paket. Njegovo ime i adresa zgrade bili su napisani na gumiranoj etiketi u šiljatom ulevo nagnutom rukopisu koji mu je delovao poznato. Protresao je paket na imitaciji mermera recepcije i nešto je slabo zazveckalo unutra.

"Treba li da vam ga pošaljemo gore, gospodine Renšo?"

"Ne, imam ga." Bio je oko osamnaest inča* visokih strana i trapavo ga je smestio ispod ruke. Spustio ga je na raskošni tepih koji je pokrivao pod lifta i okrenuo ključ od svog apartmana u prerezu iznad uobičajenog niza dugmića lifta. Kabina se podigla glatko i tiho. Zatvorio je oči i pustio poslednji posao da se ponovo odigra on tamnom ekranu njegovog uma.

Prvo, kao i uvek, bio je poziv od Kala Bejtsa. "Da li si na raspolaganju, Džoni?"

Bio je na raspolaganju dvaput godišnje, minimalni honorar 10.000\$. Bio je veoma dobar, veoma pouzdan, ali ono što su njegovi klijenti stvarno plaćali bio je nepogrešivi talenat grabljivca. Džon Renšo je bio ljudski soko, izgrađen i genetikom i okruženjem da superiorno radi dve stvari: ubija i opstane.

Posle Bejtsovog poziva, koverat boje kože se pojavio u Renšoovom poštanskom sandučetu. Ime, adresa i fotografija. Sve je predato memoriji i onda otišlo niz otvor za đubre sa pepelom koverta i sadržaja.

Ovog puta bolešljivo žućkasto lice je pripadalo biznismenu iz Majamija po imenu Hans Moris, osnivaču i vlasniku Morisove kompanije za proizvodnju igračaka. Neko je želeo da Morisa skloni sa puta i obratio se organizaciji. Organizacija, u liku Kala Bejtsa je razgovarala sa Džonom Renšom. Bam! Ožalošćeni ne zaboravite da donesete cveće.

Vrata sklizniše i otvoriše se, on pokupi svoj paket i iskorači iz lifta. Otključao je svoj apartman i ušao unutra. U ovo doba dana, malo posle 3 popodne, prostrana dnevna soba bila je okupana sa aprilskim suncem. Zastao je za trenuta, uživajući, tada je stavio paket na kraju stola pored vrata i olabavio svojgu kravatu. Stavio je koverat na vrh paketa i otšetao do terase.

Otvorio je staklena klizna vrata i izašao napolje. Bilo je hladno, i vetar je zasecao kroz njegov tanki mantil. Ipak stao tu za trenutak, gledajući preko grada na način na koji bi general mogao gledati zauzetu zemlju. Vozila u saobraćaju su buboliko gmizala na ulicama. Daleko odatle, skoro zakopan u zlatnoj popodnevnoj izmaglici most preko Zaliva je blistao kao ludačka fatamorgana. Na istoku, nesaglediva iza visokih uspona centra grada, bila su pretrpana i prljava stambena naselja sa njihovim šumama nerđajućeg čelika TV antena. Bilo je bolje ovde gore. Bolje nego u slivnicima.

Otišao je nazad unutra, zatvorio vrata i zaputio se u kupatilo na dugo, vrelo tuširanje.

Kada je seo četrdeset minuta kasnije da razmotri svoj paket, sa pićem u ruci, senke su u svom maršu prešle pola puta preko tepiha boje vina i najbolji deo popodneva je prošao.

To je bomba.

Naravno da nije, ali treba nastaviti kao da jeste. Zato je neko ostajao na nogama i osvežavao se pićem dok su toliki drugi otišli u veliki biro za nezaposlene na nebu.

Ako je to bomba, onda je bez satnog mehanizma. Stajao u potpunoj tešini, podsmešljiv i zagonetan. Platični eksplozivi su bili najverovatniji ovih dana u svakom slučaju. Manje temperamentni nego satne opruge napravljene od Vestkloksa i Big Bena.

Renšo je pogledao na markicu. Majami, 15. april. Pre pet dana. Znači bomba nije bila podešena na vreme. Pukla bi do sada u hotelskom sefu u tom slučaju.

Majami. Da. I ulevo nagnuti oštri rukopis. Bila je uramljena fotografija na stolu biznismena žućkastog lica. Bila je to fotografija babuskere još bolesnijeg izgleda sa maramom na glavi. Tekst koso ispisan preko dna je glasio: "Sve najbolje od tvoje devojke za prvoklasne ideje – Mama."

Kakva vrsta prvoklasne ideje je ovo, mama? Uradi sam komplet za istrebljivače?

Razmotrio je paket sa potpuno koncentracijom, bez pokreta, sklopljenih ruku. Nebitna pitanje, kao što je kako je Morisova devojka za prvoklasne ideje mogla – jeste otkrila njegovu adresu, nisu mu pala na pamet. To je bilo za kasnije za Kala Bejtsa, nevažno sada.

Sa naglim, skoro odsutnim pokretom, on izvadi mali celuloidni kalendar iz novčanika i ubaci ga vešto pod uzicu koja je unakrst obavijala paket. Zavuče ispod lepljive trake koja držala jednu stranicu. Traka se otpusti, opuštajuće se ispod uzice.

Zastao je za trenutak, posmatrajući, tada se nagnuo i pomirisao. Karton, papir, kanap. Ništa više. Obišao je oko kutije, lagano čučeci na bedrima i ponovio proces. Sumrak je zauzimao njegov apartman sa sivim, osenčenim prstima.

Jedna od strana se oslobodila ispod uzice, otvorivši pogled na kutiju tupe zelene boje unutra. Metal. Sa šarkama. On otvori svoj džepni nožić i preseče uzicu. Ona spade, i uz pomoć nekoliko uboda vrhom noža kutija bi otkrivena.

Bila je zelena sa crnim šarama, i ispisane na poklopcu belim slovima bile su reči: G.I.JOE VIJETNAMSKA KASETA. Ispod toga: 20 pešadinaca, 10 helikoptera, 2 BAR** vojnika, 2 bazukaša, 2 bolničara. 4 džipa. Ispod toga: oznaka kopirajta. Ispod toga: Morisova Kompanija za Proizvodnji Igračaka, Majami, FL.

Pružio je ruku da je dotakne, a onda je naglo povukao. Nešto unutar kasete se pokrenulo.

Renšo ustade, bez žurbe, i krenu unazad preko sobe prema kuhinji i predsblju. Uključio je svetla.

Vijetnamska kasete se ljuljala, dok je braon papir ispod nje šušкао. Iznenada se prevrnula sa stola i pala na tepih sa mekim udarom, sletevši na jednu stranu. Na vrhu sa šarkama načini se otvor od možda dva inča.

Minijaturni pešadinci, oko inč i po visoki, počеше da puze napolje. Renšo ih je posmatrao, ne trepćući. Njegov um se nije trudio da se prilagođava aspektima stvarnosti ili nestvarnosti onoga što je video - samo sa mogućim posledicama po njegov opstanak.

Vojnici su nosili isto tako minijaturne kamuflažne uniforme, šlemove i poljske rance. Sićušni karabini su visili sa njihovih ramena. Dvojica od njih pogledaše kratko preko sobe na Renšoa. Njihove oči, ne veće od vrha olovke, zasvetlucaše.

Pet, deset, dvanaest, tada svih dvadeset. Jedan od njih gestikulirao rukama, naređujući drugima. Poređali su se duž pukotine na kutiji koju je pad načinio i počeo da guraju. Pukotina počeo da se širi.

Renšo pokupi jedan od velikih jastuka sa kauča i krene prema njima. Komandujući oficir se okrete i pokaza. Drugi se obrnuše i skinuše karabine sa ramena. Začuše se majušni, skoro delikatni zvuci prasaka i Renšo iznenada osete kao da ga ujedaju pčele.

Bacio je jastuk. Udario ih je, razbacao ih je i onda udario u kutiju i prevrnuo je da se potpuno otvori. Insektoliki, sa laganim zujanjem visokog tona, oblak minijaturnih helikoptera, ofarbanih u džungla zelenu boju, uzdigao se iz kutije.

Sićušni phut! phut! zvuci dođoše do Renšoovih ušiju i on vide bleskove kao vrhove iglica na otvorenim vratima helikoptera. Igle se zabodoše u njegov stomak, desnu ruku, vrat. Posegao je rukom kao kandžom i zgrabio jednog – iznenadan bol u njegovim prstima, krv izbi. Zakovitlana sečiva rotora su ga isekla do kosti u dijagonalnim skerletnoj posekotinama po šaci i prstima. Ostali se uskovitlaše van doseg, kružeći oko njega kao konjske muve. Zgnječeni kopter lupi na tepih i ostade nepomičan.

Iznenadni mučni bol u njegovim nozi na natera da krikne. Jedan od pešadinaca je stajao na njegovoj cipeli i zabijao mu bajonet u članak. Malo lice pogleda nagore, dahćući i kezeći se.

Renšo ga šutnu i sićušno telo polete preko sobe da se rasprsne na zidu. Nije ostavilo krv, već lepljivu ljubičastu mrlju.

Majušna, kašljucava eksplozija i zaslepljujuća agonija ga preseče u bedru. Jedan od vojnika sa bazukom je izašao iz ormarića. Mala spirala dima se lenjo dizala iz njegovog oružja. Renšo pogleda nadole u svoju nogu i vide, pocrnelu, zadimljenu rupu u svojim pantalonama veličine novčića od četvrt dolara. Meso ispod je bilo nagorelo.

Mali kučkin sin me je upucaao!

Okrenuo se i otrčao u hol, pa onda u spavaću sobu. Jedan od helikoptera prozuja pored njegovog obraza, zapozlono šumeći elisama. Malo kašljanje BAR-a. Onda odlete dalje od njega.

Pištolj ispoda njegovog jastuka bio je .44 Magnum, dovoljno veliki da napravi rupe veličine dve pesnice kroz bilo šta što bi pogodio. Renšo se okrete držeći pištolj u obe ruke. Hladno je shvatio da je će pucati na metu ne mnogo veću od leteće sijalice.

Dva helikoptera udoše zujeći. Sedeći na krevetu, Renšo opali jedanput. Jedan od helikoptera eksplodira u ništavilo. To je dva, on pomisli. Nanišanio je na sledećeg...stisnuo okidač.

Odskočio je! Bog ga prokleo, odskočio je!

Helikopter kidisa na njega u naglom smrtonosnom luku, zadnji i gornji propeleri vrteli su se zaslepljujućom brzinom. Renšo letimice spazi jednog od BAR ljudi kako kleči u otvorenim vratima na boku, pucajući svojim oružjem u kratkim, smrtonosnim rafalima, i tada se baci na pod i zakotrlja.

Moje oči, kopile je krenulo na moje oči!

Podigao se leđima uz dalji zid, držeći pištolj u nivou grudi. Ali helikopter se povlačio. Delovalo je kao je zastao na trenutak i sagao se u priznanju Renšoove superiorne vatrene moći. Onda je nestao, nazad u dnevnu sobu.

Renšo je ustao, trznuvši kada mu je njegova težina prešla na ranjenu nogu. Krvarila je bez zastoja. I zašto ne? pomisli on turobno. Nije baš svako bio pogođen granatom iz bazuke i preživeo da priča o tome.

Znači mama je bila njegova devojka za ideje broj jedan, je li ? Bila je ona sve to i još više.

Izbacio je punjenje iz jastučnice i pocepao je u zavoj za svoju nogu, onda uze ogledalo za brijanje iz pisaćeg stola i ode do vrata ka hodniku. Klečeći, izbaciga na tepih pod uglom i zagleda se u ogledalce.

Oni su postavili kamp pored kasete, prokleti bili ako nisu. Minijturni vojnici su trčali ovamo i onamo, postavljajući šatore. Džipovi dva inča visoki su važno jurili okolo. Bolničar je radio nad vojnikom koga je Renšo šutnuo. Preostalih osam helikoptera su leteli nad njima kao zaštitnički roj u nivou stočića za kafu.

Izenada su postali svesni ogledala, i trojica pešadinaca se kleknuše na kolena i počеше da pucaju. Nekoliko sekundi kasnije ogledalo se rasprsnulo na četiri mesta. U redu, u redu, onda.

Renšo ode nazad do pisaćeg stola i izvadi tešku mahagonijsku kutiju za drangulije koju mu je Linda dala za božić. Odvaga je jedanput, klimnu, ode do vrata i zamahnu. Napeo se i ispalio kao bacač koji baca brzu loptu. Kutija opisa brzi, pravi vektorski put i razbuca male ljude kao čunjeve u kuglani. Jedan od džipova se prevrnu dvaput. Renšo se pomeri do vrata dnevne sobe, nanišani na jednog od opruženih vojnika i dade mu metak.

Nekoliko drugih se oporaviše. Neki su klečali i pucali iz školskog stava. Drugi su zalegli u zaklon. Ostali se pak povukoše nazad u kasetu.

Ubodi kao pčelinji počеше da obasipaju njegove noge i torzo, ali nijedan nije dosegao više od rebara. Možda je domet bio preveliki. Nije bilo važno, nije imao namere da bude odvrćen. Ovo je bilo to.

Njegov sledeći pucanj je promašio – bili su tako prokleto mali – ali je naredni poslao još jednog vojnika da se pruži skršen.

Kopteri su zujali prema njemu razjareno. Sada su njihovi majušni meci počeli da se zabijaju u njegovo lice iznad i ispod očiju. Zbrisao je čelni helikopter, a onda i sledeći. Režuće žile bola zatamniše njegovu moć vida.

Preostalih šest koptera se razdvojiše u dva krila u povlačenju. Njegovo lice je bilo mokro od krvi i obrisao se sa podlakticom, Bio je spreman da ponovo započne da puca kada je zastao. Vojnici koji su se povukli unutar kasete su kotrljali nešto napolje. Nešto što je izgledalo kao...

Pojavilo se zaslepljujuće pištanje žute vatre, i nagla erupcija drveta i gipsa eksplođira na zidu njemu s leva.

Raketni lanser!

Ispucao je jedan metak, promašio, prevrnuo se i potrčao ka kupatilu na daljem kraju hodnika. Zalupio je i zaključao vrata. U ogledalu kupatila jedan indijanac je buljio ka njemu sa ošamućenim očima progonjenog, indijanac izludeo u borbi sa tankim potočićima crvene boje isteklim iz rupica ne većim od zrna bibera. Sa pocepanim parčetom kože koje se klati sa jednog obraza. U njegovom vratu bila je urezana brazda.

Ja gubim!

Provukao je uzdrhtalu ruku kroz kosu. Bio je odsečen od prednjih vrata. Takođe i od telefona u dnevnoj sobi i kuhinji. Imali su prokleti raketni lanser i direktni pogodak bi mu otkinuo glavu.

Prokletstvo, to nije čak bilo ni upisano na kutiji!

Počeo je da udiše vazdug dugim udisajem i naglo ga je izbacio u iznenadnom roktaju kada je komad vrata veličine pesnije uleteo unutra sa praskom ugljenisanog drveta. Mali plamenovi su zasvetleli nakratko oko iskrzanih ivica rupe i on ugleda sjajni blesak kada su lansirali sledeći projektil. Još drveta se rasprsnu unutra, razbacujući zapaljeno iverje na prostirač u kupatilu. Izgazio ih je nogama, kada dva koptera bezno zujeći prodoše kroz rupu. Minijaturni tanad BAR mitraljeza izbodoše njegove grudi.

Sa cvilećim jecajem besa smrvio je jedan u vazduhu golim rukama, pretrpevši niz dubokih posekotina preko dlana. U naletu dovrtljivosti, on baci teški peškir iz kupatila preko drugog. Helikopter pade, prevrćući se po podu i on ga izgazi sve dok nije prestao da pokazuje znake života. Njegov dah je izlazio u promuklim pokličima. Krv mu je tekla u jedno oko, pekući ga svojom vrelinom, i on je obrisao.

Tako, bog ih prokleo. Tako. To će ih naterati da razmisle.

Zaista, izgledalo je kao da ih je to zaustavilo da razmisle. Nije bilo nikakvih pokreta petnaest minuta. Renšo je sedeo na ivici kade, grozničavo razmišljajući. Mora biti načina da se izvuče iz ove slepe ulice. Mora da bude. Kada bi samo mogao da ih zaobide.

Iznenada se okrenuo i pogledao na mali prozor iznad kade. Bio je tu način. Naravno, da je bio.

Njegove oči padoše na konzervu benzina za upaljače na vrhu ormarića sa lekovima. Posegao je ka tome kada zvuk šuštanja dođe do njega.

On se zakovitla, podižući Magnum...ali bio je to samo mali komad papira gurnut ispod vrata. Čak i za jednog od njih to je bio suviše uzan prostor ispod vrata da se provuče, Renšo pomisli smrknuto.

Na papiru je bila napisana samo jedna majušna reč.

Predaj se.

Renšo se suvo nasmeši i stavi gorivo za upaljač u džep na grudima. Izgriženi komad olovke je stajao na ormariću. On naškraba jednu reč na papiru i gurnu ga nazad ispod vrata. Reč je bila:

KOJEŠTA.

Iznenada su osuli zaslepljujući baraž raketnih granata, i Renšo se povuče unazad. Granate su u luku prošle kroz rupu u vratima i detonirale na blede plavim pločicama iznad držača peškira, pretvarajući elegantni zid u džepni mesečev pejzaž. Renšo stavi ruku preko očiju dok je gips leteo u vreloj kiši šrapnela. Goruće rupe rascepaše njegovu košulju i leđa mu se osuše opekotinama.

Kada je baraž prestao, Renšo se pokrenu. Popeo se na kadu i širom otvorio prozor. Hladne zvezde su gledale na njega. Bio je to uzak prozor, sa uskim rubom ispod. Ali nije bilo vremena za razmišljanje o tome.

Podigao je sebe kroz prozor, i hladan vazdug ošamari njegovo razderano lice i vrat kao otvorena šaka. Nagao se balansirajući na rukama, gledajući pravo nadole. Četrdeset spratova nadole. Sa ovim visine ulica nije bila šira od pruge

dečjih vozića. Sjajne, treperave svetlosti grada ludački su blještale ispod njega kao bačeni dragulji.

Sa varljivom lakoćom utreniranog gimnastičara, Renšo podiže kolena do donje ivice prozora. Ako jedan od tih koptera veličine ose uleti kroz tu rupu u vratima sada, jedan pogodak u dupe će ga poslati pravo nadole, da vrišti celim putem.

Nijedan nije.

On se uvi, izbací jednu nogu napolje, i jednom rukom čvrsto zgrabi ukrasni venac na zidu iznad glave. Trenutak kasnije stajao je na rubu van prozora.

Namerno izbegavajući da razmišlja o zastrašujućem padu ispod njegovih stopala, ne razmišljajući šta bi se desilo ako jedan od helikoptera zazuji napolje za njim, Renšo se pokrenu prema uglu zgrade.

Petnaest stopa***...deset. Tako. On zastade, sa grudima pritisnutim uza zid, rukama raširenim preko grube površine. Mogao je da oseti konzervu goriva u džepu na grudima i umirujuću težinu Magnuma u pojasu.

Sada da prođe oko bogom prokletog ugla.

Nežno, on prebaci jedno stopalo okolo i prebaci svoju težinu na njega. Sada je prav ugao zida pritiskao kao žilet u njegove grudi i stomak. Video je mrlju ptičjeg izmeta na grubom kamenu ispred njegovih očiju. Hriste, pomisli ludački, nisam znao da mogu da lete ovako visoko.

Njegovo levo stopalo se okliznu.

Tokom izluđujućeg, bezvremenog trenutka njihao se nad rubom, sa desnom rukom zabačenom mašući bezumno da povрати ravnotežu, i onde je zagrabio obe strane zgrade u ljubavnički zagrljaj, lica pritisnutog na tvrdi čošak, sa dahom koji je drhtavo ulazio i izlazio u njegova pluća.

Malo pomalo, prebacio je i drugu nogu okolo.

Trideset stopa dalje, terase njegove sopstvene dnevne sobe strčala je u prostor.

Probio se do nje, sa dahom koji je plitko klizao u i iz njegovih pluća. Dvapat je bio primoran da zastane kada su oštri naleti vetra pokušali da ga pokupe sa ivice.

Tada je bio tamo, stežući ukrašenu gvozdenu ogradu.

Podigao se preko ograde bešumno. Ostavio je zavese dopola povučene na kliznim vratima terase, i sada je provirio oprezno. Bili su tamo baš onako kako je hteo – njemu okrenuti leđima.

Četiri vojnika i jedan helikopter su ostavljeni da čuvaju kasetu. Ostali su bili ispred vrata kupatila sa raketnim lanserom.

Okej. Unutra kroz otvor kao da upada policijska racija. Zbriši one pored kasete, tada ka vratima. Onda brzi taksi do aerodroma. Dalje do Majamija da nađe Morisovu devojku za prvoklasne ideje. Pomisli da bi joj možda mogao spaliti lice sa bacačem plamena. To bi bila poetska pravda.

Skinuo je košulju i pocepao dugu traku sa jednog rukava. Ispustio je ostalo da mlatara mlitavo pored njegovog stopala, i odgrizao je plastični grlić konzerve goriva za upaljače. Strpao je jedan kraj krpe u konzervu, povukao ga i zabio drugi kraj tako da je samo šest inča natopljenog pamuka visilo.

Izvukao je svoj upaljač, duboko udahnuo, i upalio ga palcem. Prineo ga je tkanini i kako je uhvatila plamen on se probi razbijajući staklo i uronivši kroz klizna vrata.

Helikopter je reagovao trenutno, dok je on jurišao preko tepiha kopter je zaronio ka njemu kao kamikaza, prskajući majušne kapljice tečne vatre. Renšo ga zbrisa rukama, jedva primetivši ubode bola koji jurnuše niz njegovu ruku kada su rotori propelera iseckali njegovo meso.

Mali pešadinci raštrkaše se u kasetu.

Posle toga, sve se dogodilo veoma brzo.

Renšo je bacio gorivo za upaljač. Konzerva je uhvatila vatru, rascvetavši se u šibajuću vatrenu loptu. Sledećeg trenutka on se povlačio, trčeći ka vratima.

Nikada nije saznao šta ga je pogodilo.

Bio je to kao tupi tutanj koji bi čelični sef napravio da je bačen sa znatne visine. Jedino što je ovaj tutanj prošao kroz celu visinu apartmantske zgrade, dobijući u njenom čeličnom okviru kao u tonskoj viljušci.

Vrata apartmana izleteše iz šarki i razbiše se na naspramnom zidu.

Par koji je šetao sa rukom u ruci na ulici ispod pogledao je nagore na vreme da ugleda vrlo veliki beli bljesak, kao da je stotinu bliceva zasvetlelo odjedanput.

”Nekome je iskočio osigurač”, čovek reče, ”pretpostavljam ”.

”Šta je to ?” upita devojka.

Nešto je lepršalo lenjo nadole prema njima, čovek ispruži ruku i dohvati predmet.

”Isuse, košulja nekog momka. Puna malih rupa. Krvava, takođe.”

”Ne sviđa mi se to,” ona reče nervozno. ””Pozovi taksi, Ralfe? Moraćemo da razgovaram sa policijom ako se nešto desilo gore, a ja ne bi trebalo da sam ovde sa tobom.”

”Da, naravno.”

On pogleda okolo, ugleda taksi i zazvižda. Kočiona svetla zablistaše i oni potrčaše ka taksiju.

Iza njih, od nikoga viđen, mali komad papira dopluta nadole i spusti se kraj ostataka košulje Džona Renšoa. Na njemu šiljati, ulevo nagnuti tekst je glasio:

Hej, deco! Specijalno u ovoj Vijetnamskoj kaseti!

(Samo za ograničeni period)

1 Raketni lanser

20 zemlja-vazduh 'Twister' projektila

1 model termonuklearnog oružja (u razmeri prema pravom)

*inč – 2,54 cm

**BAR – Browning Automatic Rifle, Brauningova Automatska Puška

***stopa – 30, 48 cm

(Iz zbirke "Night Shift" 1978.)

Preveo Ender71

FREDERIK BRAUN

Frederic Brown

Solipsista

Solipsist

Hobi

Hobbyist

Frederik Braun
Solipsista
("Solipsist" by Frederic Brown)

Volter B. Jehova, za čije se ime neću izvinjavati jer se stvarno tako zvao, bio je solipsista celog svog života. Solipsista je, za slučaj da vam reč nije poznata, onaj ko veruje da je on sam jedina stvar koja zapravo postoji, da ostali ljudi i vasiona uopšte postoje samo u njegovoj mašti, i da će, ako on prestane da ih zamišlja, prestati da postoje.

Jednoga dana, Volter B. Jehova počeo je i da upražnjava solipsizam. Tokom jedne nedelje žena mu je pobjegla sa drugim čovekom, izgubio je posao kao otpremnik i slomio je nogu dok je jurio crnu mačku ne bi li je sprečio da mu pređe put.

Odlučio je, u bolnici, da sve to okonča.

Gledajući kroz prozor, zureći u zvezde, pozeleo je da prestanu da postoje, i nije ih više bilo. Zatim je pozeleo da svi ostali ljudi prestanu da postoje, i bolnica je postala čudno tiha, čak i za bolnicu. Sledeći je bio svet, i našao se kako visi u praznini. Prilično lako se oslobodio svog tela i onda preduzeo poslednji korak da snagom volje i sam prestane da postoji.

Ništa se nije dogodilo.

Čudno, mislio je, može li postojati granica solipsizma?

"Da," rekao je glas

"Ko si ti?," upita Volter B. Jehova.

"Ja sam onaj koji je stvorio svemir čije si postojanje upravo okončao snagom volje. I sada kada si zauzeo moje mesto," sledio je duboki uzdah, "konačno mogu da prestanem da postojim, nadem zaborav, i pustim te da preuzmes."

"Ali kako da ja prestanem da postojim? To pokušavam da uradim, znaš."

"Da, znam," reče glas. "Moraš to da uradiš na isti način na koji sam i ja. Stvori svemir. Čekaj dok neko ko u to zaista veruje snagom volje ne okonča njegovo postojanje. Onda možeš da se povučeš i pustiš ga da preuzme. Sada zbogom."

I glas je otišao. Volter B. Jehova bio je sam u praznini i mogao je da učini samo jednu stvar. Stvorio je nebo i zemlju.

Trebalo mu je sedam dana.

Hobi

("Hobbyist" by Frederic Brown)

"Čuo sam govorkanja," reče Sangstrom, "u smislu da...", okrenuo je glavu i pogledao oko sebe da bi bio potpuno siguran da su on i apotekar bili sami u maloj apoteci. Apotekar je bio kvrgav mali čovek nalik gnomu, a mogao je imati od pedeset do sto godina. Bili su sami ali je Sangstrom svejedno spustio glas, "...u smislu da imate otrov koji je potpuno nemoguće otkriti."

Apotekar je klimnuo glavom. Obišao je oko pulta i zaključao prednja vrata radnje, a zatim krenuo ka prolazu iza pulta. "Baš sam hteo da odem na pauzu za kafu," rekao je. "Podite sa mnom i popijte i vi jednu."

Sangstrom ga je pratio oko pulta i kroz prolaz u zadnju sobu opasanu policama sa bocama od poda do plafon. Apotekar je uključio električni aparat za kafu, našao dve šolje i stavio ih na sto sa čije je svake strane bila po jedna stolica. Pokazao je Sangstromu na jednu od stolica i seo na drugu. "Sada," rekao je, "kažite mi. Koga želite da ubijete, i zbog čega?"

"Zar je važno?" upita Sangstrom. "Nije li dovoljno što plaćam za..."

Apotekar ga je prekinuo podignutom rukom. "Da, važno je. Moram da budem ubeđen da zaslužujete ono što mogu da vam dam. Inače..." Slegnuo je ramenima.

"U redu," reče Sangstrom. "'Ko' je moja žena, a zbog čega..." počeo je dugačku priču. Pre nego što je sasvim završio, aparat za kafu je završio svoj zadatak i apotekar ga je na kratko prekinuo da im donese kafu. Sangstrom je završio svoju priču.

Mali apotekar klimnu glavom. "Da, ja ponekad izdajem otrov koji je nemoguće otkriti. To radim besplatno, ne naplaćujem ga, ako mislim da cilj to zaslužuje. Pomogao sam mnogim ubicama."

"Odlično," reče Sangstrom, "dajte mi ga onda."

Apotekar mu se nasmeši. “Već jesam. Pre nego što se kafa skuvala odlučio sam da ste ga zaslužili. Bio je, kao što rekoh, besplatan. Ali tu je cena za protivotrov.”

Sangstrom poblede. Ali očekivao je – ne ovo, ali mogućnost prevare ili neku vrstu ucene. Izvukao je pištolj iz džepa.

Mali apotekar se zakikota. “Nećete se usuditi da to upotrebite. Možete li pronaći protivotrov,” mahnuo je ka policama, “među ovim hiljadama boca? Ili biste našli brži, opasniji otrov? Ili, ako mislite da blefiram, da niste zaista otrovani, samo napred, pucajte. Znaćete odgovor u roku od tri sata, kada otrov počne da deluje.”

“Koliko košta protivotrov?” zareža Sangstrom.

“Cena je vrlo razumna. Hiljadu dolara. Na kraju krajeva, mora se živeti. Čak i ako vam je hobi sprečavanje ubistava, nema razloga da se od toga ne zaradi, zar ne?”

Sangstrom je zarežao i spustio pištolj, ali tako da mu je ostao u domaćaju, i izvadio novčanik. Možda će, kad dobije protivotrov, ipak upotrebiti taj pištolj. Izbrojao je hiljadu dolara u novčanicama po sto dolara i stavio ih na sto.

Apotekar nije odmah posegnuo za njima. Rekao je: “A sada još jedna stvar, zarad bezbednosti vaše supruge i mene. Napisaćete priznanje svoje namere – svoje nekadašnje namere, verujem – da ubijete svoju ženu. Onda ćete sačekati dok ne odem i pošaljem ga poštom svom prijatelju u odredu za ubistva. On će ga sačuvati kao dokaz za slučaj da odlučite da ubijete svoju ženu. Ili mene, kad smo već kod toga. Kada bude poslato, biće bezbedno za mene da se vratim i dam vam protivotrov. Daću vam papir i olovku. Oh, i još jedna stvar – mada na tome ne insistiram. Molim vas pomozite da se proširi glas o mom otrovu koji se ne može otkriti, hoćete li? Nikad se ne zna, gospodine Sangstrom. Život koji spasete, ako imate neprijatelja, mogao bi biti baš vaš sopstveni.”

Prevela Svetlost Lutalica

OLAF STEJPLDON
Olaf Stapledon

Moderni čarobnjak
A Modern Magician

Olaf Stejpldon Moderni čarobnjak ("A Modern Magician" by Olaf Stapledon)

Sedeli su jedno naspram drugog za stočićem u bašti letnjikovca. Helen se zavalila unazad hladno proučavajući Džimovo lice. Bilo je to čudnovato dečije, gotovo fetusno lice, sa svojim velikim velikim vedama, prčastim nosom i zlovoljnim usnama. Detinjasto, da, ali u okruglim tamnim očima postojao je zračak ludila. Morala je da prizna da ju je na neki način privukao ovaj čudni mladić, delimično možda baš zbog svoje detinjastosti i svok neobično nevinog pokušaja da vodi ljubav s njom, ali delimično zbog tog mračnog zračka.

Džim se nagnjao napred, pričajući ljutito. Pričao je već dugo, ali ona više nije slušala. Odlučila je da joj se, iako ju je privlačio, nije dopadao. Zašto je ponovo izašla sa njim? Bio je opskuran i egocentričan. Ipak, došla je.

Nešto što je rekao ponovo je privuklo njenu pažnju. Izgledalo je da ga ljuti to što ga ne sluša. Sav se uneo u nešto. Čula je kako kaže, "Znam da me prezireš, ali praviš veliku grešku. Kažem ti da imam moći. Nisam hteo da ti odam svoju tajnu, još uvek, ali, dodavola, hoću. Otkrivam mnogo o moći uma nad materijom. Mogu da kontrolišem stvarni na daljinu, samo pomoću snage volje. Postaću neka vrsta modernog čarobnjaka. Čak sam voljom i ubijao."

Helen, koja je studirala medicinu, bila je ponosna na svoj pronicljivi materijalizam. Prezrivo se nasmejala.

Lice mu se zacrvenelo od besa i rekao je, "Oh, vrlo dobro! Moraću da ti pokažem."

Na grani je pevao crvendać. Mladićev pogled napustio je devojčino lice i smirio se na crvendaću. "Gledaj ovu pticu," rekao je. Glas mu je bio gotovo šapat. Istog časa ptica je prestala da peva, i, pošto je jedno vreme izgledala žalosno, sa glavnom zgrbljenom uz telo, pala je sa drveta a da nije raširila krila. Ležala je na travi sa nogama u vis, mrtva.

Džim je ispustio sudržan krik trijumfa, zureći u svoju žrtvu. Tada je okreno pogled ka Helen. Brišući blede lice maramicom, rekao je, "To je ispalo dobro. Nikada ranije nisam to probao na ptici, samo na muovama i bubama i jednoj žabi."

Devojka je bez reči zurila u njega, u želji da ne izgleda preneraženo. On je počeo da joj priča o svojoj tajni. Više joj nije bilo dosadno.

Rekao joj je da su pre par godina počele da ga zanimaju "sve te paranormalne stvari". Bio je na seansama i čitao o psihičkim istraživanjima. Ne bi se time zamarao da nije sumnjao da i sam ima čudne moći. Nikada ga nisu zaista interesovale utvare i prenos misli i tako to. Ono što ga je fasciniralo bila je mogućnost da um može direktno da utiče na materiju. "Psihokineza", tako su zvali tu moć, i znali su vrlo malo o njoj. Ali njega je bilo baš briga za teorijske zagonetke. Sve što je želeo bila je moć. Rekao je Helen o čudnim eksperimentima koje su u Americi pravili sa kockicama. Bacaš kockice, ponovo i ponovo, i voljom ih teraš da se okrenu sa dve šestice nagore. Uglavnom nisu, ali kada se uradi veoma mnogo eksperimenata i sumiraju rezultati, videlo se da je bilo više šestica nego što bi trebalo da bude samo na osnovu sreće. Svakako je izgledalo da um stvarno ima nekog blagog uticaja. To je otvorilo zastrašujuće mogućnosti.

Počeo je sam da izvodi sopstvene eksperimente, vođene nalazima istraživača, ali i nekim svojim idejama. Moć je bila fantastično krhka, tako da je trebalo testirati je u situacijama gde bi najslabiji uticaj imao uočljive rezultate, samo dodirujući vagu.

Nije imao mnogo uspeha sa kockicama, jer (kako je objasnio) nikada nije znao tačno šta treba da uradi. Kockice su se okretale suviše brzo za njega. I tako je imao samo slabašan rezultat o kome su Amerikanci izvestili. Pa je morao da smisli nove trikove koji bi mu dali bolje izgleda. Bio je naučno obrazovan, pa je odlučio da pokuša da utiče na hemijske reakcije i jednostavne fizičke procese. Izveo je mnogo eksperimenata i mnogo je naučio. Sprečio je vodenu mrlju da stvori rđu na nožu. Sprečio je kristal soli da se rastvori u vodi. Stvorio je minijaturni kristal leda u kapi vode i konačno zamrzao celu kap prosto "voljom ostranjajući" svu toplotu, zapravo zaustavljajući svako kretanje molekula.

Ispričao je Helen o svom prvom uspešnom ubistvu, doslovno mikroskopskom uspehu. Spremio je malo veoma ustajale vode i stavio kap na pločicu. Onda je kroz mikroskopom gledao mnoštvo mikroorganizama koji su švrljali unaokolo. Uglavnom su izgledali kao zdepaste kobasice, koje plivaju sa lelujavim repovima. Bilo ih je raznih veličina. Razmišljao je o njima kao o slonovima, kravama, ovčama, zečevima. Ideja mu je bila da bi mogao da zaustavi

hemijske akcije u jednom od ovih malih stvorenja i da ga tako ubije. Pročitao je mnogo o njihovom unutrašnjem sastavu, i znao je kojim procesima bi bilo najbolje da se pozabavi. Ali, proklete stvari su se stalno premeštale unaokolo tako brzo da nije mogao dovoljno dugo da se skoncentriše ni na jednu od njih. Međutim, konačno je jedan od “zečeva” otplivao u manje naseljen deo pločice, i zadržavo njegovu pažnju dovoljno dugo da izvede trik. Usredsredio se na to da se ključni hemijski proces zaustavi, i zaustavio se. Stvorenje je prestalo da se miče i beskrajno dugo ostalo nepomično. Gotovo sigurno je bilo mrtvo. Ovaj uspeh, rekao je, učinio je da se oseća “poput Boga”.

Kasnije je naučio da ubija muve i bube zamrzavajući im mozak. Onda je pokušao sa žabom, ali bez uspeha. Nije dovoljno poznavao fiziologiju da bi mogao da pronađe sićušni ključni proces za proveru. Ipak, mnogo je čitao, i konačno je uspeo. Prosto je zaustavio nervnu struju u određenim vlaknima kičmene moždine koja su kontrolisala rad srca. Ovak metod je primenio i na crvendaču.

“To je samo početak,” rekao je. “Uskoro ću imati svet pod nogama. A ako mi se pridružiš, biće i pod tvojim nogama, takođe.”

Tokom njegovog monologa devojka je napeto slušala, rastrzana između zgroženosti i fasciniranosti. Sve je to mirisalo na loše, ali u današnje vreme niko nije mogao sebi da dozvoli da bude gadljiv. Osim toga, svakako u moralu verovatno nema ničega. Svejedno, Džim se igrao vatrom. Začudo, nekako je izgledalo da je porastao dok je pričao. Njegovo uzbuđenje, i njeno saznanje da je njegova moć stvarna, učinili su da izgleda uzbuđljivo mračno. Ali odlučila je da bude oprezna i rezervisana.

Kada je Džim konačno začutao, pravila se da prikriva zevanje i rekla, “Ti si pametan, zar ne! Izveo si dobar trik, mada zastrašujući. Ako nastaviš, završićes na vešalima.”

Frknuo je i rekao, “Ne liči na tebe da budeš kukavica.”

Podsmeh ju je zboleo. Negodujući, odgovorila je, “Ne budi smešan! Zašto bih ti se pridružila, kako ti kažeš, samo zbog toga što si ubio pticu nekim prostim trikom ili tako nekako?”

U Džimovom životu bilo je određenih događaja koje nije spomenuo. Izgledali su mu nevažni za temu o kojoj su pričali, ali zapravo uopšte to nisu bili. On je oduvek bio slabić. Njegov otac, profesionalni fudbaler, prezirao ga je i krivio za to njegovu bolešljivu majku. Njih dvoje su živeli kao pas i mačka skoro od medenog meseca. U školi su Džima svojski maltretirali, što je imalo za posledicu da se kod njega stvori duboka mržnja prema jakima i u isto vreme opsesivna čežnja da i sam bude jak. Bio je bistar momak i obezbedio je

stipendiju na provincijskom univerzitetu. Kao student, bio je povučen, radio naporno na diplomu iz prirodnih nauka, i težio karijeri istraživača na polju atomske fizike. Već je njegova dominantna strast bila fizička moć, pa je izabrao njeno najspektakularnije polje. Ali nekako su njegovi planovi pošli naopako. Uprkos prilično dobrim akademskim kvalifikacijama, našao se zaglavljen na nižerazrednom poslu u industrijskoj laboratoriji, poslu koji je prihvatio samo kao usputnu stanicu dok ne zauzme mesto u nekoj od velikih ustanova posvećenih atomskoj fizici. U toj žabokrečini njegov po prirodi opor stav postao je ogorčen. Osećao je da mu se ne pruža fer šansa. Lošiji od njega su ga prestizali. Sudbina je bila protiv njega. U stvari je razvio nešto poput manije gonjenja. Ali, zapravo, nije bio dobar za saradnju. Nikada nije razvio timski duh koji je toliko neophodan za neizmerno složen rad na fundamentalnim fizičkim istraživanjima. Osim toga, nije ga stvarno zanimala fizička teorija i bio je nestrpljiv kada je reč o neophodnosti proučavanja napredne teorije. Ono što je želeo bila je moć, za sebe kao pojedinca. Shvatio je da je savremeno istraživanje zajednički poduhvat i da u njemu, mada pojedinac može da stekne sjajan ugled, ne može da stekne fizičku moć kao individua. Psihokineza, sa druge strane, bi mu možda pomogla da ostvari želju svoga srca. Njegovo interesovanje se brzo pomeralo ka polju koje je više obećavalo. Tako da je njegov rad u laboratoriji bio samo način da se zaradi za život.

* * *

Posle razgovora u bašti letnjikovca skoncentrisao se na svoj poduhvat sa još većim oduševljenjem. Morao je da stekne još spektakularnije moći da bi zadivio Helen. Odlučio je da je za njega, u svakom slučaju, obećavajući tok događaja da razvije svoje veštine mešajući se u male fizičke i hemijske procese, u beživotnim i živim stvarima. Naučio je kako da spreči šibicu da se zapali. Pokušao je da zaobiđe kompletno stomsko istraživanje primenjujući svoju moć psihokineze da bi oslobodio energiju zatvorenu u atomu. Ali o ovom uzbudljivom poduhvatu nije uopšte imao uspeha, možda zbog toga što uprkos svom obrazovanju nije imao dovoljno teoretskog znanja o fizici, niti pristup pravoj vrsti aparata pomoću kojih bi mogao da sprovede eksperiment. Kada je reč o biologiji, uspeo je da ubije malog psa pomoću istog procesa koji je primenio na crvendaću. Bio je uveren da će ako bude vežbao uskoro biti u stanju da ubije čoveka.

Imao je jedno uznemiravajuće iskustvo. Odlučio je ta pokuša da zaustavi rad motora svog motorcikla. Pokrenuo je motor u mestu i počeo da usredsređuje volju na to da varnice prestanu. Skoncentrisao je pažnju na tačke gde su svećice i varnica koja iskače i "ubeđivao" je prostor između tih tačaka da postane neprobojan, kao izolator. Ovaj eksperiment, naravno, uključivao je

mного više petljanja sa fizičkim procesia nego zaleđivanje nervnog vlakna ili čak sprečavanje šibice da se upali. Znoj je lio sa njega dok se borio sa zadatkom. Konačno je motor počeo da preksače. Ali nešto čudno se dogodilo njemu samom. Imao je trenutak užasne vrtoglavice i mučnine, a onda je izgubio svest. Kada se oporavio, motor je ponovo radio normalno.

Ova nezgoda je bila izazov. Nikada ga nije ozbiljno zanimala teorijska strana njegovih eksperimenata sama po sebi, ali sada je morao iz nužde da se zapita šta se tačno događalo kada se “činom volje” mešao u fizičke procese. Očigledno objašnjenje bilo je da bi je fizička energija koja je trebalo da prevale jaz između tačaka bila usmerena u njegovo sopstveno telo, zapravo da je doživeo električni šok kao kad bi dodirnuo te tačke. Može se sumnjati da je pravo objašnjenje bilo tako jednostavno, jer njegovi simptomi nisu odgovarali električnom šoku. Moglo bi biti bliže istini ako se kaže da je tolika količina fizičke energije izazvala neku vrstu dubokog psihičkog poremećaja, ili, da to direktno kažemo, da se fizička energija na neki način u njemu preobrazila u psihičku energiju. Ovu teoriju podržava činjenica da je, kada je povratio svest, bio u stanju velikog uzbuđenja i mentalne snage, kao da je uzeo neku stimulativnu drogu.

Štagod bila istina, on je usvojio jednostavniju teoriju i bacio se na skretanje ove ometajuće energije da bi se zaštitio. Posle mnogo eksperimentisanja, otkrio je da može to da učini koncentrišući pažnju na svećicu i neki živi organizam, koji je onda “odvlačio struju” i patio. Vrabac je bio dovoljan. Vrabac je umro od šoka, dok je on ostao pri svesti dovoljno dugo da zaustavi motor. Drugom prilikom je upotrebio komšijinog psa kao “provodnika munje”. Životinja je kolabirala, ali je ubrzo povratila svest i počela da se valja po dvorištu lajući veselo.

Njegov sledeći eksperiment je bio mnogo uzbudljiviji, i mnogo, mnogo više za osudu. Otišao je u prirodu i zauzeo položaj na brežuljku odakle je mogao da vidi dosta dugačak deo puta. Sada su kola bila na vidiku. Skoncentrisao je pažnju na svećice i “naterao” električnu energiju da pobenegne u vozača. Kola su usporila, krivudala od jedne do druge ivice puta, i konačno stala popreko. Mogao je da vidi vozača srozanog preko volana. Nikog drugog nije bilo u kolima. Jako uzbuđen, Džim je čekao da vidi šta će se dogoditi. Sada su još jedna kola stigla iz suprotnog smera, snažno zahučala i stala uz škripu kočnica. Vozač se pojavio, otišao do olupine od kola, otvorio vrata i suočio se sa onesvešćenim vozačem. Dok se užasnuti pridošlica pitao šta da radi, ovaj drugi je došao svesti. Došlo je do mučnog razgovora, i konačno su i jedna i druga kola otišla svojim putem.

Džim je sada osećao da je spreman da zadivi svoju devojk. Od kada je ubio crvendaća, oni su se povremeno sastajali, i na svoj čudnovat i adolescentski

način on je pokušavao da vodi ljubav sa njom. Ona ga je uvek obeshrabrivala, ali je očigledno bila zainteresovanija za njega posle incidenta sa crvendačem. Iako se ponekad pravila da ga prezire, osećao je da je tajno privlači.

Ali jednog dana bio je neprijatno iznenađen. Ušao u je u autobus da bi sa posla stigao kući. Popeo se uz stepenice i smestio na sedište. Odjednom je primetio Helen kako sed nekoliko sedišta ispred njega sa kovrdžavim mladićem u sportskom sakou. Par je bio zadubljen u razgovor, glava nagnutih jedne kad drugoj. Devojčina kosa dodirivala je njegov obraz. Sada se nasmejala, glasom zvonkim od sreće kakvu kod nje nikada ranije nije čuo. Okrenula je lice prema svom sadrugu. Sijalo je od živahnosti i ljubavi. Ili je tako izgledalo ljubomornom ljubavniku tri sedišta dalje.

Iracionalni bes ga je preplavio. Bio je toliko neupućen u ponašanje devojaka, i toliko ozlojeđen što je “njegova devojka” (jer tako je mislio o njoj) primetila drugog čoveka, da ga je ljubomora potpuno obuzela, do tačke kada je isključio sve druge obzire. Nije mogao da misli ni na šta drugo osim na uništenje svog suparnika. Pogled mu je posegao za omrznutim potiljkom ispred sebe. Strastveno prizivao slike skrivenih kostiju kičme i okolnog mnoštva nervnih vlakana. Nervna stuja mora stati, mora, mora stati. Sada je kovrdžava glava plala na Helenino rame, a onda je celo telo palo unapred.

Ubica je užurbano ustao sa svog sedišta i okrenuo leđa komešanju koje je počelo. Napustio je autobus, kao da nije znao za nesreću.

Nastavljajući put pešice, još uvek je bio toliko uzbuđen da nije imao drugih misli sem likovoanja nad svojim trijumfom. Ali postepeno, njegovo uzbuđenje se povlačilo, i suočio se sa činjenicom da je ubica. Brzo se podsetio da, na kraju krajeva, nema svrhe osećati se krivim, pošto je moral čisto praznoverje. Ali avaj, on je jeste osećao krivim, užasno krivi; još i više pošto se nije plašio da će biti uhvaćen.

Kako su dani prolazili, Džim se kretao između onoga što je smatrao “iracionalnom” krivicom, i opijajućeg trijumfa. Svet je zaista bio pod njegovim nogama. Ali mora da odigra svoje karte pažljivo. Na žalost, krivica mu nije dala mira. Nije mogao da dobro da spava; a kada bi i zaspao imao je užasne snove. Danju su mu eksperimenti bili sputani fantazijom da je prodao dušu đavolu. Ova pomisao razbesnela ga je samom svojom glupošću. Ipak nije moga da je se otrese. Počeo prilično mnogo da pije. Ali uskoro je otkrio da alkohol smanjuje njegove psihokinetičke moći, pa se čvrsto otarasio te navike.

Drugi mogući oblik olakšanja svoje opsesivne krivice bio je seks. Ali nekako nije mogao da se natera da se suoči sa Helen. Iracionalno je se plašio. Ipak ona mora da je nesvesna toga da je on ubio njenog ljubavnika.

Na kraju je slučajno sreo na ulici. Nije bilo šanse da je izbegne. Bila je prilično bleđa, mislio je, ali mu se nasmešila i zapravo predložila da popričaju uz šoljicu kafe. Bio je rastrzan između straha i želje, ali sada su seli u kafe. Posle nekih trivijalnih opaski, rekla je:

"Molim te, uteši me! Baš nedavno sam doživela užasan šok. Bila sam u autobusu sa bratom koji je bio u Africi tri godine. Dok smo pričali, kolabirao je i umro skoro na mestu. Izgledalo je da je u savršeno dobroj formi. Kažu da je posredi bio neki novi virus u kičmenoj moždini." Primitila je da je Džimovo lice postalo mrtvački bledo. "Šta je bilo?" povikala je. "Hoćeš li i ti da mi umreš?"

Sabrao se i uveruo je da ga je samo saosećanje sa njom učinilo da se oseti slabim. Toliko ju je volio. Kako da se ne uznemiri zbog njene nesreće? Na njegovo olakšanje Helen je bila potpuno očarana ovim objašnjenjem. Uputila mu je, po prvi put, sjajan osmeh koji je ranije video da pokazuje svom bratu.

Ohrabren, hteo je da iskoristi prednost. Rekao je da on takođe želi da je uteši. Moraju uskoro ponovo da se sastanu. A ako je uopšte zainteresovana za njegove eksperimente, on će joj ovaj put pokazati nešto stvarno uzbudljivo. Organizovali su izlet u prirodu sledeće nedelje. On lično je odlučio da za nju ponovi trik sa kolima u prolazu.

Nedelja je bila vedar letnji dan. Sedeli su zajedno u praznom vagonu, pričali su najvećim delom o njenom bratu. Bilo mu je prilično dosadno, ali je pokazivao usrdno saosećanje. Rekla je da nikada nije zamišljala da ima tako toplo srce. Uzeo ju je za ruku. Lica su im se približila, i pogledali su se u oči. Osetila je kako je preplavljuje nežnost prema ovom čudnom, više grotesknom nego dečaćkom licu, na kome je, rekla je sebi, nevinost deteta pomešana sa svešću o moći odraslog. Osetila je da ispod toga leži ljutnja, i prihvatila je. Džim je, sa svoje strane, shvatio da je ona veoma poželjna. Topao sjaj zdrvlja joj se vratio na lice. (Ili je to bio sjaj ljubavi?). Pune, slatke usne, nežne, pronicljive sive oči, ispunile su ga ne samo fizičkom požudom već obeznanjujućom nežnošću koja je za njega bila nova. Sećanje na sopstvenu krivicu ga je mučilo. Izraz nesreće prešao mu je preko lica. Pustio je njenu ruku i nagnuo se napred držeći glavnu rukama. Zbunjena i puna saosećanja, obavila je ruku oko njegovih ramena i poljubila mu kosu. Odjednom je briznuo u plač i zagnjurio glavu u njene grudi. Zagrlila ga je i pevušila mu kao da je dete. Preklinjala ga je da joj kaže o čemu je reč, ali on je mogao samo da jeva, "Oh, ja sam užasan" Nisam dovoljno dobar za tebe."

Kasnije tokom dana, međutim, potpuno je povratio pribranost i šetali su kroz šumu držeći se za ruke. Ispričao joj je o svojim nedavnim uspesima, koji su krunisani incidentom sa kolima. Bila je zadivljena i razveseljena, ali i morlno šokirana zbog neodgovornosti s kojom je rizikovao fatalnu nesreću samo da

bi testirao svoje moći. U isto vreme bila je očigledno fascinirana fanatizmom koji ga je dotle doveo. Laskalo mu je njeno interesovanje, i bio je opijen njenom fizičkom blizinom. Jer sada su se odmarali na malom brežuljku gde je nameravao da izvede svoj trik sa kolima, gde je sva ljubav koja je njegovom životu nedostajala izgleda bila nagomilana. Shvatio je da pre igra ulogu deteta nego ljubavnika. Ali izgledalo je da je njoj baš to potrebno, i bio je srećan u svojoj ulozi. Ali uskoro je seksualna želja počela da se vraća, a sa njom i njegovo muško samopoštovanje. U njemu se začela nekontrolisana želja da prikaže svoju bogoliku prirodu nekim zastrašujućim prizorom moći. Postao je primitivni divljak koji mora da ubije neprijatelja u prisustvu voljene.

Gledajući nagore kriz Heleninu lelujavu kosu, video je kako se neki mali objekat kreće. Za trenutak je pomislio da je to insekt, a onda je shvatio da se to u stvari približava mali avion.

“Gledaj ovaj avion”, rekao je, i ona se trгла od odsečnosti njegovog glasa. Pogledala je na gore, pa ponovo na dole, u njega. Lice mu je bilo iskrivljeno od napora. Oči su mu sijale, nozdrve se širile. Imala je poriv da ga odgurne od sebe, toliko je brutalno izgledao. Ali fascinacija je pobedila. “Drži oči na avionu,” naredio je. Pogledala je u vis, pa na dole, pa opet u vis. Znala je da treba da prekine ovu đavolsku čaroliju. (Postojalo je nešto što se zvalo moral, ali je verovatno bilo iluzija). Fascinacija je pobedila.

Sada su četiri motora aviona u naletu oklevala, oklevala, i prestala da rade jedan po jedan. Avion je neko vreme klizio, ali je uskoro bilo očigledno da je van kontrole. Krivudao je, tresao se, a onda je počeo da pada nose nadole, vrteći se u spirali. Helen je vrisnula, ali ništa nije učinila. Avion je nesto iza udaljene šume. Posle nekoliko sekundi čuo se prigušeni udar, i dim je počeo da se diže iza šume, tanušno crno pero.

Džim se podigao iz Heleninog krila, i okrećući se, pritisnuo je natrag na zemlju. “Toliko te volim”, prošaputao je divlje. Onda je besno počeo da joj ljubi usne, vrat.

Snažno se upirala da se pribere i odoli impulsu da sebe prepusti ovom ludaku. Borila se da se oslobodi iz njegovog stiska, i sada su stajali jedno naspram drugog, dahćući. “Ti si lud,” povikala je. “Pomisli šta si uradio! Poubijao si ljude samo da bi pokazao koliko si pametan. A onda hoćeš da vodiš ljubav sa mnom.” Pokrila je lice rukama i jecala.

Još je bio u stanju ludačke egzaltiranosti, i nasmejao se. Onda joj se podsmehnuo. “I ti zoveš sebe realinom! Gadjliva se. Pa, sada znaš kakav sam u stvari, i šta mogu da uradim. I pogledaj! Ti si moja. Mogu da te ubijem u svakom trenutku, gde god da si. Radiću s tobom šta god hoću. A ako pokušaš da me zaustavi, otići ćeš isto kao i crvendać i čovek u autobusu.” Ruke su joj

pale sa suzama umazanog lica. Zurila je u njega sa užasom pomešanim sa nežnošću. Tiho je rekla, “Baš su lud, ti jadni dečake. A izgledao si tako nežno. Oh, dragi, šta da radim s tobom?”

Nastupila je duga tišina. Onda se Džim odjednom srušio na zemlju, jecajući poput deteta. Ona je zbunjeno stajala nad njim.

Dok se ona pitala šta da radi, kriveći sebe što nije prekinula čaroliju pre nego što je postalo prekasno, on je bio u agoniji odvratnosti prema samom sebi. Onda je počeo da primenjuje svoju tehniku na sebi samom, tako da ne može više nikome da naškodi. Bilo je teže nego što je očekivao, jer čim bi počeo da gubi svest, gubio je i kontrolu nad onim što radi. Ali učinio je očajnički napor volje. Kada je Helen, primetivši da je nepokretan, kleknula kraj njega, bio je mrtav.

Viljem Olaf Stapledon (William Olaf Stapledon, 1886 – 1950), britanski filozof i pisac, doktor filozofije. Prvi SF roman, 'Poslednji i prvi ljudi' (Last and First Men), objavljuje 1930 i od tada se posvećuje pisanju naučne fantastike. A mjesto i vrijeme radnje njegovih romana je – cijeli svemir i sve vrijeme.

Začetnik je ideje transhumanizma, a bavio se i danas veoma aktuelnim temama bioinženjeringa i genetskim poboljšanjima. Njegov 'Tvorac zvijezda' (Star Maker) sadrži prvi opis onoga što je danas poznato kao Dajsonova sfera. Ideja superuma, uma nastalog spajanjem mirijada pojedinačnih umova,

takođe se pripisuje njemu.

Stapledon je direktno uticao na stvaralaštvo takvih imena kao što su A. Klark, B. Oldis, S. Lem, C.S. Luis, J.M. Smit, a indirektno i na mnoge druge.

Bibliografija:

http://www.isfdb.org/cgi-bin/ea.cgi?Olaf_Stapledon

Korisni linkovi:

<http://www.sfhub.ac.uk/Stapledon.htm>

http://en.wikipedia.org/wiki/Olaf_Stapledon

http://www.geocities.com/olafstapledon_archive

Prevela Svetlost Lutalica

ARTUR KLARK
Arthur C. Clarke

Susret u praskozorje
Encounter at Dawn

Artur Klark
Susret u praskozorje
("Encounter at Dawn" by Arthur C. Clarke)

Bilo je to posljednjih dana carstva. Mali brod bio je daleko od kuće, i skoro stotinu svjetlosnih godina od velike matične lađe pretražujući između rijetkih zvijezda galaktičkog ruba. Iako ovdje, on nije mogao pobjeći od sjenke civilizacije: ispod te sjenke, uvijek iznova zastajkujući u svom poslu da bi se čudili udaljenosti svojih dalekih domova, naučnici galaktičkog premjera nastavljali su svoj trajni zadatak.

U brodu su se nalazila samo tri stanara, ali su nosili znanje mnogih naučnika i iskustvo polovine života provedenog u svemiru. Nakon duge međuzvezdane noći, zvijezda ispred grijala im je duše dok su uranjali u njene plamenove. Malo žuća, za mrvicu sjajnija od sunca koje je sada bilo samo legenda njihovog djetinjstva. Znali su iz prethodnog iskustva da su šanse da ovdje otkriju planete veće od devedeset posto, i na trenutak zaboraviše sve drugo zbog istraživačkog uzbuđenja.

Prvu planetu otkrili su u prvim minutama po dolasku. Bio je to gigant poznatog tipa, prehladan za protoplazmatski život i vjerovatno bez čvrste površine. Usmjeriše potragu bliže suncu i uskoro su bili nagrađeni.

Bio je to svijet koji u njima pobudi čežnju za domom, svijet na kome je sve izgledalo dosadno poznato, ali nikada baš posve isto. Dvije velike kopnene mase plutale su u plavo-zelenim morima, ledene kape na oba pola. Postojala su i pustinjska područja ali je najveći dio planete bio očigledno plodan. Bez obzira na veliku udaljenost, znakovi vegetacije bili su nepogrešivo jasni.

Gladno su piljili u krajoliko koji se širio dok su prodirali kroz atmosferu, padajući prema podnevnoj zoni suptropskog područja. Brod se usmjeri kroz vedru atmosferu prema velikoj rijeci preciznim udarima bezvučnog pogona i spusti u visoku travu riječne obale.

Niko se nije pomjerao: nije se imalo šta raditi dok automatski instrumenti ne završe svoj posao. Konačno odjeknu tihi zvuk zvona a svjetla na kontrolnoj

tabli zatreptaše smislenim haosom. Kapetan Altman s olakšanjem se uspravi na noge.

„Imamo sreće,“ reče on. „Možemo izaći bez ikakve zaštite pošto je test na patogene zadovoljavajući. Šta možemo očekivati na ovom svijetu kad u njega uđemo, Bertran?“

„Geološki je stabilan, bez aktivnih vulkana. Nisam vidio nikakve znakove gradova, ali to ne znači ništa. Ako ovdje postoji civilizacija, možda su već prošli tu fazu.“

„Ili ih još nisu otkrili?“

Bertran sleže ramenima. „Oboje je jednako vjerovatno. Trebaće nam nešto vremena da to utvrdimo na planeti ove veličine.“

„Više vremena nego što ga imamo,“ reče Klindar, zagledajući komunikacioni panel koji ih je povezivao s matičnim brodom i dalje s prijetućim srcem galaksije. Na trenutak zavlada mučna tišina. Tada Klindar ode do kontrolne table i pritisnu niz tastera s automatskim funkcijama.

Uz laki potres, sekcija broskog trupa kliznu u stranu i četvrti član posade stupi na novu planetu prilagođavajući metalne udove i podešavajući servo motore drugačijoj gravitaciji. Unutar broda, TV ekran oživi prikazujući duge vlati lelujave trave, nešto poluudaljenog drveća i krivinu velike rijeke. Klindar pritisnu dugme i slika zaplovi preko ekrana dok je robot okretao glavu.

„U kom smjeru da ga uputim?“ upita Klindar.

„Pogledajmo ono drveće,“ odgovori Altman. „Ako postoji ikakav životinjski svijet, naći ćemo ga tamo.“

„Pogledajte!“ viknu Bertran. „Ptica!“

Klindarovi prsti zaigraše po tastaturi: slika se centrira na malu mrlju koja se neočekivano pojavila na lijevoj strani ekrana i brzo uveća kad zumiranje stupi u akciju.

„U pravu si,“ reče. „Perje-kljun, dobro poznata evoluciona šema. Ovo mjesto obećava. Pokrećem snimanje.“

Njihanje slike dok je robot išao naprijed nije ih zbunjivalo: već odavno su se na to navikli. Ali se nikada nisu pomirili s ovim istraživanjem pomoću posrednika dok su im svi nagoni govorili da napuste brod, da potrče kroz travu i osjete vjetar kako struji na njihovim licima. Ipak bilo je to previše rizično, čak i na svijetu divnom kakav je ovaj. Iza naizgled nasmiješenog lica prirode uvijek se skrivala lobanja. Divlje životinje, otrovni reptili, močvare – smrt može pogoditi neopreznog istraživača prerušena u hiljade oblika. I, najgori od svih, nevidljivi

neprijatelji, bakterije i virusi za koje je jedini lijek mogao biti udaljen hiljadama svjetlosnih godina.

Robot se mogao smijati svim tim opasnostima a u slučaju da, što se ponekad dešavalo, susretne stvorenje dovoljno moćno da ga rasturi – dobro, mašina se uvijek može zamijeniti drugom.

Nije sreo ništa hodajući zemljom trave. Ako je i uzbudio neku malu životinju svojim prolaskom, ostala je izvan njegovog vidnog polja. Klindar uspori mašinu dok je prilazila drveću a posmatrač u svemirskom brodu se nehotično trgnuše izmičući granama. Slika se na trenutak zamuti dok se kontrole ne prilagodiše slabijem osvjetljenju; tada ponovo posta normalna.

Šuma je bila puna života. Krio se ispod raslinja, verao po granama, letio kroz vazduh. Kreštao je i mrmljao u drveću dok je robot napredovao. Cijelo vrijeme automatske kamere su snimale, prikupljajući materijal koji će biolozi analizirati kad se brod vrati u bazu.

Klindar s olakšanjem uzdahnu kad se drveće iznenada prorijedi. Bio je to iscrpljujući posao, spriječiti da se robot polupa o neku prepreku dok ide kroz šumu, dok se na otvorenom on mogao brinuti sam za sebe. Tada slika zaigra kao da je udarena čekićem, odjeknu tupi zvuk drobljenja metala i cijeli prizor sunu naprijed dok je robot padao.

„Šta je to?“ vrisnu Altman. „Jesi li se spotaknuo?“

„Ne,“ reče Klindar namršteno; njegovi prsti letili su po tastaturi.

„Nešto ga je napalo s leđa. Nadam se...ah...još uvijek imam kontrolu.“

Uspravi robota u sjedeći položaj zarotira njegovu glavu. Nije trebalo mnogo da utvrdi uzrok problema. Suzbijajući svoju ljutnju, samo par koraka udaljen stajao je veliki četvoronožac, iskeženih usta s imponantnim skupom zuba. U ovom trenutku je, očigledno, pokušavao da odluči da li da napadne ponovo.

Lagano, robot se uspravi na noge. Velika neman gipko odskoči. Osmijek pređe Klindarovim licem: znao je kako da se ponaša u ovakvoj situaciji. Njegov prst pritisnu rijetko korišteni taster označen sa 'sirena'. Šumom odjeknu snažan vrisak iz robotovog zvučnika i mašina krenu prema protivniku mlatarajući rukama. Zaprepaštena neman brzo se okrenu i pobježe. Par sekundi kasnije nestala je s vidika.

„Pretpostavljam da ćemo morati čekati par sati dok se svi izvuku iz svojih skrovišta,“ reče Bertran snuždeno.

„Ne znam mnogo o životinjskoj psihologiji,“ ubaci Altman, „ali, da li je uobičajeno za njih da napadaju nešto tako potpuno nepoznato?“

„Neke napadaju sve što se mrda, ali to nije baš često. Normalno one napadaju samo radi hrane ili ako su i same ugrožene. Zašto to pitaš? Sugerišes li možda da na planeti ima i drugih robota?“

„Ne, naravno. Ali je naš prijatelj mesožder možda zamijenio našu mašinu s nekim jestivijim dvonošcem. Ne mislite li da je njegova pojava ovako, na otvorenom, malo neprirodna? Možda ovuda vodi neki njihov put.“

„U tom slučaju,“ reče Klindar brzo, „pratićemo ga i pronaći. Umoran sam od izbjegavanja drveća, i nadam se da nas ništa neće ponovo zaskočiti. To je loše za moje živce.“

„U pravu si, Altmane,“ reče Bertran nešto kasnije. „Ovo je sigurno put. Ali to ne znači inteligenciju. Na kraju, životinje...“

Zastade u pola rečenice, a u istom trenutku Klindar zaustavi robota. Put je iznenada izlazio na široku čistinu, gotovo u potpunosti prekrivenu kolibama nekog sela. Bilo je okruženo drvenim zidom, vjerovatno odbranom od zubatog neprijatelja koji im tog trenutka nije prijetio.

Naime, vrata na zidu su bila širom otvorena a stanovnici su mirno išli za svojim poslovima.

Dugo su tri istraživača nijemo posmatrala prizor. Konačno se Klindar blago strese i reče: „Tako neobično. Ovo bi mogla biti naša rođena planeta prije sto hiljada godina. Osjećam se kao da sam se vratio kroz vrijeme.“

„Nema ništa čudno u tome,“ reče praktični Altman. „Na kraju, otkrili smo stotinjak planeta s našim tipom života.“

„Da,“ odgovori Klindar. „Stotinu u cijeloj galaksiji! Još uvijek mislim da je čudno da se ovo desilo nama.“

„Pa, nekome se moralo desiti.“ Reče Bertran filozofski. „Moraćemo obaviti proceduru uspostavljanja kontakta. Ako pošaljemo robota u selo nastaćе panika.“

„To,“ reče Altman, „je najčešća posljedica nesporazuma. Ono što možemo uraditi je da se pojavimo lično i ponašamo prijateljski. Sakrij robota, Klindar. Negdje u šumu odakle može posmatrati selo a da sam ne bude primijećen. Pred nama je nedelja praktične antropologije!“

Trebalo je tri dana dok biološki testovi nisu pokazali da je za njih sigurno izaći iz broda. Bertran je insistirao da krene sam, sam ako zanemarimo prisustvo robota. S tim saveznikom nije se trebao plašiti velikih životinja a njegov tjelesni odbrambeni sistem postaraće se za mikroorganizme. Na kraju, analitičari su se složili s njim.

Stajao je napolju cijeli sat uživajući dok su ga saputnici posmatrali sa zavišću. Proći će još tri dana prije nego što se uvjere da mogu sigurno slijediti Bertranov primjer. U međuvremenu bili su dovoljno zauzeti posmatranjem sela kroz robotove oči i snimanjem svega njegovim kamerama. Noću su premjestili brod bliže selu i sakrili ga u šumu tako da ga niko nije mogao otkriti dok ne budu spremni.

U isto vrijeme, vijesti od kuće bile su sve gore. Premda je njihova izdvojenost ovdje, na rubu galaksije, olabavila uticaj, ležala je čvrsto u njihovim umovima i ponekad ih preplavljivala osjećajem neizbježnog. U bilo kom trenutku, znali su, može stići znak za opoziv kada carstvo do kraja iscrpi svoje poslednje resurse. Dok se to ne desi oni će nastaviti svoj posao prikupljanja jedine zaista važne stvari, čistog znanja.

Sedam dana nakon spuštanja bili su spremni za eksperiment. Sada su znali kojim putevima se kreću seljani kada idu u lov, i Bertran izabra jedan manje frekventan put. Postavio je stolicu nasred puta, sjeo i počeo da čita knjigu.

Nije to, naravno, bilo baš tako jednostavno. Bertran je preduzeo sve predostrožnosti. Skriven u rastinje pedesetak metara udaljen, robot je osmatrao svojim teleskopskim očima, a u rukama je držao malo ali smrtonosno oružje. Upravljaajući iz svemirskog broda, s prstima postavljenim iznad tastature, Klindar je bio spreman preduzeti ono što bude neophodno.

To je bila negativna strana plana: pozitivna je bila mnogo očiglednija. Pored njegovih nogu ležao je trup male kućne životinje koja je, barem se tako nadao, mogla biti prihvatljiviji plijen bilo kom lovcu koji bi naišao.

Satima kasnije radio u njegovom odijelu prenese upozorenje. Naizgled miran, dok je krv tukla njegovim venama, Bertran odloži knjigu i pogleda duž staze. Urođenik se polako primicao, s povjerenjem okrećući koplje u svojoj desnoj ruci. Na trenutak zastade kad je ugledao Bertrana, a tada produži mnogo opreznije. Zaključio je da nema čega da se plaši pošto stranac očigledno nije imao nikakvo oružje.

Kad ih je dijelilo samo desetak metara, Bertran se s povjerenjem nasmiješi i polako ustade. Sage se, uze truplo i ispruži ga kao neku vrstu ponude. Čin koji je bio razumljiv bilo kom biću na bilo kom svijetu, bio je shvaćen i ovdje. Urođenik stupi naprijed, uze životinju i zabaci je preko ramena. Na trenutak se bezizražajno zapilji u Bertranove oči a onda se okrenu i pođe prema selu. Tripot se osvrnuo da vidi da li ga Bertran prati, i svaki put sreo s Bertranovim osmijehom koji je zračio povjerenjem. Cijeli događaj trajao je manje od

minute. Kao prvi kontakt između dvije rase bio je to potpuno nedramatičan događaj ali ne bez dostojanstva.

Bertran se nije pomjerao dok druga strana nije nestala s vidika. Tada se opusti i progovori u mikrofon.

„Ovo je prilično dobar početak,“ reče zadovoljno. „On se nije preplašio niti bio nepovjerljiv. Mislim da će se vratiti.“

„Ipak mislim da je prošlo suviše dobro da bi bilo istinito,“ reče Altmanov glas iz slušalica. Imam osjećaj da je svejedno bio uplašen i neprijateljski. Da li bi ti tako mirno prihvatio izdašan poklon od čudnog stranca?“

Bertran se polako vraćao prema brodu. Robot je izašao iz svog skloništa i stražario par koraka iza njega.

„Ne bih,“ odgovori, „ali ja pripadam civilizovanom društvu. Potpuni urođenici mogu reagovati na strance na mnogo različitih načina, zavisno od njihovog prethodnog iskustva. Pretpostavljam da se ovo pleme nikada nije sukobilo s nekim neprijateljem. To je lako moguće na velikoj i rijetko naseljenoj planeti. Tada možemo očekivati znatiželju, ali ne i strah.“

„Ako ovi ljudi nemaju neprijatelja,“ ubaci se Klindar koji više nije bio potpuno zaokupljen upravljanjem robotom, „zašto su izgradili zid oko svog sela?“

„Mislim, nemaju ljudske neprijatelje,“ odgovori Bertran. „Ako je to istina, to mnogo pojednostavljuje naš posao.“

„Misliš li da će se vratiti?“

„Naravno. Ako je humanoidan onoliko koliko mislim, radoznalost i pohlepa će ga vratiti. Kroz nekoliko dana bićemo prijatelji.“

Gledano nepristrasno, to je postala neobična rutina. Svako jutro robot je kretao u lov pod Klindarovim vođstvom. Bio je to sada najsmrtonosniji ubica u džungli. Onda bi Bertran čekao da Yaan – bilo je to najpribližnije njegovom imenu što je mogao izgovoriti – dođe koračajući sigurno stazom. Dolazio je u isto vrijeme svakog dana, i uvijek sam. Čudio se tome: želi li on možda sačuvati svoje veliko otkriće samo za sebe i pokupiti sve zasluge uspješnog lovca? Ako je tako, pokazivao je neočekivanu opreznost i lukavstvo.

U početku je Yaan prosto odlazio sa svojom nagradom, kao da se bojaio da bi se darodavac mogao predomisli. Uskoro, kako se Bertran i nadao, naveo ga je da ostane neko vrijeme pokazujući razne šarene stvarčice i neke blistave kristale koji kod njega izazvaše dječije oduševljenje. Na kraju, Bertran je bio u stanju povesti s njim i duži razgovor. Svaki je snimljen i zabilježen od strane skrivenog robota.

Jednog dana psiholozi i lingvisti će moći analizirati taj materijal; najviše što je Bertran uspio je otkriti značenje nekoliko prostih glagola i imenica. Stvar je komplikovalo to što Yaan ne samo da je koristio različite riječi za istu stvar, nego je često koristio istu riječ za različite predmete.

Između tih dnevnih susreta, brod je preduzimao duža putovanja istražujući cijelu planetu i ponekad se spuštajući radi detaljnije analize. Iako su pronašli još nekoliko naseobina, Bertran je odlučio da ne stupaju u kontakt s njima jer se lako moglo primijetiti da se nalaze na istom nivou razvoja kao i Yannov narod.

Bila je to, Bertran je često pomišljao, veoma loša šala sudbine da jedna od veoma rijetkih zaista humanoidnih rasa u galaksiji bude otkrivena baš u ovom trenutku. Ne tako davno bio bi to događaj od izuzetne važnosti; sada je civilizacija bila pod prevelikom pritiskom brige o vlastitom očuvanju da bi se bavila ovim urođeničkim srodnicima u zori njihove istorije.

Sve dok nije bio potpuno siguran da je postao dio Yaanove svakodnevice, Bertran mu nije pokazao robota. Pokazivao je Yaanu preplet šara kaleidoskopa kada Klindar povede mašinu koracima kroz travu gazeći metalnim nogama. Po prvi put Yaan ugleda srodnika koji ga je uplašio, ali se opusti smiren Bertranovim umirujućim riječima i nastavi posmatrati čudovište koje je prilazilo. Robot se zaustavi na nekoj udaljenosti pa mu Bertran krenu u susret. Kad je prišao, robot ispruži ruke i predade mu mrtvu životinju. On je dostojanstveno prihvatiti i ponese do Yaana posrćući malo pod neuobičajenim teretom.

Bertran bi dao sve da sazna o čemu je Yaan razmišljao dok je primao poklon. Pokušava li razabrati da li je robot gospodar ili sluga? Možda takvi odnosi još uvijek ne postoje u njegovom shvatanju. Njemu bi robot mogao izgledati kao još jedan čovjek, lovac koji je Bertranov prijatelj. Klanderov glas, nešto snažniji od prirodnog, izađe iz robotovog zvučnika.

„Začudujuće je kako nas on smireno prihvata. Može li ga išta prepasti?“

„Prestani ga ocjenjivati prema svojim vlastitim mjerilima,“ odgovori Bertran. „Sjeti se, njihova psihologija je u potpunosti drugačija, i mnogo jednostavnija. Sada kada mi vjeruje, sve što ja prihvatom njega ne zabrinjava.“

„Pitam se da li to vrijedi za sve njihove rase?“ sumnjičavo reče Altman. „Teško je biti siguran na osnovu jednog uzorka. Volio bih vidjeti šta bi se desilo ako pošaljemo robota u selo.“

„Halo!“ uzviknu Bertran. „Ovo ga zbunjuje. Nikada ranije nije sreo osobu koja govori s dva glasa.“

„Misliš li da je posumnjao u stvarnost kad je ugledao robota?“ reče Klindar.

„Ne. Robot je za njega čista magija, ali mu ne izgleda ništa čudnije od vatre ili munja ili svih drugih sila s kojima se do sada sreo.“

„Dobro. Koji je slijedeći korak?“ upita Altman pomalo nestrpljivo. „Hoćeš li ga dovesti do broda, ili ćeš prvo s njim otići do dela?“

Bertran je oklijevao. „Brine ne da ne idemo previše i prebrzo. Poznate su vam nesreće koje su se događale pri susretima različitih rasa. Pustiću ga da o svemu razmisli, a kada sutra dođe pokušati navesti da povede robota u selo.“

U skrivenom brodu, Klindar reaktivira robota i ponovo ga pokrenu. Kao i Altman, postao je pomalo nestrpljiv zbog pretjeranog opreza, ali je u svim oblastima odnosa s nepoznatim oblicima života Bertran bio ekspert i oni su se povinovali njegovim odlukama.

Postojalo je vrijeme kad je želio da je i sam robot, lišen osjećaja i emocija, sposoban posmatrati padanje lišća ili smrtnu agoniju svijeta s jednakom nedodirljivošću.

Sunce je bilo nisko kada Yaan začu snažni glas koji je dozivao kroz džunglu. Iako neljudski glasan, odmah ga je prepoznao. Bio je to glas njegovog prijatelja, i on ga je dozivao.

U odzvanjajućoj tišini, život u selu zastade. Čak su se i djeca prestala igrati. Čuo se samo tihi plač bebe prepadnute iznenadnom potpunom tišinom.

Sve oči bile su uperene u Yaana dok je hitro prilazio svojoj kolibi i uzimao koplje naslonjeno kod ulaza. Ograda će se uskoro zatvoriti da ih zaštiti od opasnosti koje su se noću šunjale okolo ali on bez oklijevanja izađe i stupi u nastupajuće sjenke. Dok je prolazio kroz vrata glas ga ponovo pozva, sada sa primjesom hitnje prepoznatljivom preko svih barijera jezika i kultura.

Sjajni div koji govori pomoću više glasova čekao ga je blizu sela i pozvao da ga slijedi. Nije bilo traga Bertranu. Prešli su preko kilometra kad ga ugleda, udaljenog, kako stoji u blizini rijeke i posmatra preko tamne, spore vode.

Okrenu se dok je Yaan prilazio, još uvijek pomalo nesvjestan njegovog prisustva. Tada sjajnom, koji se zadržao na distanci, dade znak da je slobodan.

Yaan je čekao. Bio je strpljiv i, iako to još nije znao izraziti riječima, miran u duši. Dok je bio s Bertranom osjećao je prve nagovještaje te nesebične, potpuno iracionalne pobožnosti kakvu njegova rasa neće u potpunosti spoznati još mnogo milenijuma.

Bio je to neobičan prizor. Ovdje, na riječnoj obali, stajala su dva muškarca. Jedan obučen u tijesno pripijenu uniformu opremljenu sitnim ali komplikovanim mehanizmima. Drugi obučen u životinjsku kožu nosio je koplje s kamenim šiljkom. Deset hiljada generacija leži između njih. Deset hiljada

generacija i nemjerljivi procjep svemira. Oba su bila humanoidi. Kao što to često radi u beskraju, priroda je slijedila jedan od svojih obrazaca.

Bertran poče da govori, šetajući tamo-amo kratkim brzim koracima. U glasu mu se osjećao blagi trag bijesa.

„Gotovo je, Yaan. Nadao sam se da ćemo našim znanjima izvesti tvoj narod iz varvarizma kroz par generacija ali sada, vi ćete morati sami pronaći svoj put kroz džunglu, i trebaće vam za to milion godina. Žao mi je, tako mnogo smo mogli uraditi. I, iako bih volio ostati ovdje, Altman i Klindar govore o dužnosti i pretpostavljam da su u pravu. Ne možemo uraditi mnogo, ali naš svijet nas zove i ne možemo ga napustiti.“

„Nadam se da me razumiješ, Yaan. Nadam se da shvataš šta govorim. Ostavljam ti ove alatke: otkrićete kako se neke od njih koriste, ostale će u narednim generacijama biti izgubljene i zaboravljene. Pogledaj kako ova oštrica siječe: proći će vijekovi prije nego što mognete napraviti nešto slično. A pogledaj ovo: kada pritisneš dugme – vidi! Ako je budete štedljivo koristili, davaće vam svjetlost godinama ali će se prije ili kasnije potrošiti. A za ostalo ćeš i sam pronaći za šta se može iskoristiti.“

„Pojavljuju se prve zvijezde, tamo, na istoku. Da li si ikada posmatrao zvijezde, Yaan? Pitam se koliko će vam trebati da otkrijete šta je to, i pitam se šta će do tada biti s nama. Te zvijezde su naš dom, Yaan, i ne možemo ih spasiti. Mnoge su već umrle, u eksplozijama koje ni ja ne mogu zamisliti ništa bolje od tebe. Kroz stotine hiljada vaših godina, svjetlost tih pogrebnih vatri obasjaće vaš svijet i ostaviti u čudu vaše narode. Do tada, možda, vaša rasa će dosegnuti zvijezde. Ne mogu vas upozoriti na greške koje smo mi pravili, i koje nas sada koštaju svega za što smo se borili.“

„Sreća je za tvoj narod, Yaan, što je vaš svijet ovdje, na rubu galaksije. Jednog dana, možda, vaši brodovi krenuće u potragu među zvijezdama kao što smo i mi radili, otkriti ruševine naših svjetova i pitati se ko smo mi bili. Ali nikada neće znati da smo se već jednom sreli, ovdje, na obali rijeke, dok je vaša rasa još bila mlada.“

„Odlazim, moj prijatelju; vrijeme je isteklo. Doviđenja, Yaan, i koristi pametno stvari koje sam ti ostavio. One su najveće blago tvog svijeta.“

Nešto ogromno, nešto što klizi pod svjetlošću zvijezda, obruši se s neba. Nije dodirnulo zemlju već ostalo da lebdi neposredno iznad površine. Svijetli četverougao otvorio se sa strane. Sjajni div pojavi se iz mraka i uđe kroz zlatna vrata. Bertran ga je slijedio, zastajući na trenutak na vrhu da mahne Yaanu. A onda se tama zatvori nad njim.

Ne mnogo brže od dima koji se diže iznad vatre, brod se uzdiže. Kad je postao suviše mali da bi ga Yaan pratio, on ispruži ruke u želji da ga dodirne. Duga linija svjetla proteže se među zvijezdama. Iz praznog neba odjeknu grmljavina groma preko uspavane zemlje. Yaan je znao da su bogovi otišli i da se nikada neće vratiti.

Dugo je stajao na obalama spore rijeke; u duši osjećaj gubitka koji nikada neće zaboraviti i nikada razumjeti. A tada pažljivo i s poštovanjem pokupi poklone koje mu je Bertran ostavio.

Ispod zvijezda, usamljena figura koračala je prema kući kroz bezimenu zemlju. Iza njega, rijeka je sporo tekla prema moru opasujući plodnu dolinu gdje će, više od hiljadu stoljeća kasnije, Yaanovi potomci izgraditi veliki grad i nazvati ga Vavilon.

Preveo MasterYoda

Džin Riz

Priče iz kineskog zodiijaka - Svinja

("Pig" from "Tales of the Chinese Zodiac" by Jeen Reese)

U godini svinje, farmer Enji prikupio je slinu svojih četiri krmače i nasuo je u čaj svog sina. Pošto mu je žena umrla, Enjiu je trebalo više pomoći na farmi, ali Bunsang je previše mršav za rad u polju ili tegljenje bala sijena. Farmer je mislio da će od toga njegov sin postati veliki i snažan.

Ali, umjesto toga, Busang se razbolio i on je proveo pet dugih noći brišući znoj s njegovog grozničavog tijela. Kada se konačno oporavio, Busang je bio

mršaviji nego ikada, samo je sada imao svinjski oštar njuh. Mogao je namirisati kad se kod komšije kuvaju jaja, čak i kad je komšija udaljen jedan dan hoda.

Farmer Enji obradovao se što mu sin nije umro, ali i frustriran neuspjehom svog plana. Zato on ubi jednu svinju i natopi veliki stari peškir u svinjskoj krvi. Kada je Busang ujutro izašao iz kupatila, farmer ga umota u krvavi peškir.

Busang se ponovo razbolio. Gorio je u groznici deset dana. Kada se konačno probudio on onjuši vazduh i reče da će kroz dva dana pasti kiša, da je carica prolila parfem na svoje cipele i da kokoš koja se pekla u udaljenom gradu još uvijek nije dobro pečena.

Ostao je u kući cijeli dan, njuškao vazduh i objavljivao: Nekome je pao zavežljaj zelenog čaja u rijeku; na istoku, mače je ubilo i jelo svog prvog miša; preko planine, njegova sestra je sjedila u svojoj novoj kući dok je muž lio suze sa ukusom soli.

Farmer Enji odluči da pokuša još jednom, poslednji put. Ubije najveću od svojih svinja, izvadi njeno srce i samelje ga u tijesto. Namjeravao je time natrljati stomak svog sina dok dječak bude spavao ali kad je ušao u sobu Busang se probudi.

„Njušim klanje, oče, i miris frustracije u tvom dahu,” reče Busang. „Ali, ako je to za mene, ja ću sigurno umrijeti.”

Farmer Enji se naljuti. „Ti si mi potpuno beskoristan ako ne možeš raditi u polju, dječake. Radije bih da umreš nego da prosim hranu od ostatka porodice.”

Busang obori glavu. „Njušim tvoju riješenost. Neka bude po tvojoj volji.”

Farmer Enji premaza svinjsko srce preko mršavih prsa svog sina. Još prije nego što je sklonio ruku, dječak je počeo umirati. Poslednje što je rekao bilo je: „Majka me čeka u raju, ona je narandže i ljeto, ljubav i hladna voda za moje noge.” Farmer pade na koljena, obuzet tim riječima, tražeći oprostaj od svoje mrtve supruge.

Sahranio je dječaka sa svinjama i od tada, čak je i njihova slanina mirisala na narandže.

Illustration by Jenn Reese, Tales of the Chinese Zodiac #4 of 12.

Preveo MasterYoda

SF VEKTOR broj 9, maj 2009.

Urednik broja: SF team Priloge pripremili: dan555, SuzanKalvin, Sal, MasterYoda
Prevod: Master Yoda, Ender71, Svetlost litalica
Tehnička priprema: Dan555
Podrška: SF team & SF friend.
PDF izdanje: MasterYoda

Ovaj fanzin i prilozi u njemu mogu se slobodno dalje distribuirati, ali obavezno naznačite da je SF tim autor i dodajte link ka našem sajtu www.sftim.com. Nije dozvoljena bilo kakva prodaja ovog fanzina niti prisvajanje autorstva.